შპს,, ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი''

(AGD LLC)

გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (ESG) გარე აუდიტის ანგარიში

ლახამი ჰესი

მომზადებულია: დამოუკიდებელი ESG კონსულტანტის მიერ

მომზადებულია: შპს ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტისთვის (AGD LLC)

აპრილი 2026

სარჩევი

აკრონიმები და აბრევიატურები 4

1. შემაჯამებელი მიმოხილვა 5

1.1 ESG აუდიტის მიზნების მიმოხილვა 5

1.2 შეფასების ძირითადი შედეგები 6

1.2.1 მმართველობა და რისკების მართვა 6

1.2.2 გარემოსდაცვითი ეფექტიანობა 7

1.2.3 სოციალური პასუხისმგებლობა 8

1.3 გამოვლენილი ძლიერი მხარეები და კარგი პრაქტიკა 9

1.4 რეკომენდაციები გაუმჯობესებისთვის 12

1.5 საბოლოო დასკვნა 12

2. შესავალი 13

2.1 შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' (AGD) და ლახამი ჰესის მოკლე მიმოხილვა 13

2.2 გარე ESG აუდიტის მიზანი და მასშტაბი 14

2.3 საორიენტაციო სტანდარტები და ჩარჩოები 16

2.3 აუდიტის მიზნები და მეთოდოლოგია 20

3. მმართველობის შეფასება 22

3.1 მმართველობითი სტრუქტურა 22

3.2 ESG ზედამხედველობა და ანგარიშვალდებულება 23

1.3 ეთიკური ბიზნეს-ქცევა 25

1.4 მრავალფეროვნება, თანასწორობა და ინკლუზიურობა 26

3.5 გამჭვირვალობისა და ანგარიშგების პრაქტიკა 27

3.6 რისკებისა და კრიზისების მართვა 29

3.7 მატერიალურობის შეფასება 31

3.8 მიწოდების ჯაჭვის მართვა 32

3.9 ასოციაციების წევრობა და ESG ვალდებულებები 34

3.10 მდგრადობა და SDGs-თან შესაბამისობა 35

4. გარემოსდაცვითი შეფასება 36

4.1 გარემოსდაცვითი მართვის ჩარჩო და რეგულაციებთან შესაბამისობა 37

4.2 პროდუქტის პასუხისმგებლიანი მართვა (ელექტოენერგიის გენერაციის მიქსი) 39

4.3 ენერგიის მოხმარება, ეფექტურობა და რესურსების ოპტიმიზაცია 41

4.4 კლიმატური რისკების მართვა და სათბურის აირების (GHG) ემისიების შემცირება 42

4.5 კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური გასაჯაროება (TCFD-თან შესაბამისობა) 45
4.6 ბიომრავალფეროვნების მართვა 46
4.7 ნარჩენების მართვის პრაქტიკა 48
4.8 გარემოსდაცვითი ანგარიშგება და საჯაროობა 50
5. სოციალური მიმართულების შეფასება 51
5.1 შრომითი და ადამიანის უფლებების დაცვა 51
5.2 მრავალფეროვნების, თანასწორობისა და ინკლუზიურობის ინიციატივები 52
5.3 დასაქმებულთა ჯანმრთელობა, უსაფრთხოება და კეთილდღეობა 54
5.4 ტრენინგებისა და განვითარების პროგრამები 56
5.5 დაინტერესებული მხარეების ჩართულობა და სოციალური გავლენა 57
5.6ადგილობრივი თემის განვითარების ინიციატივები 59
6. მიგნებები და რეკომენდაციები 60
6.1 ძირითადი ძლიერი მხარეები და კარგი პრაქტიკა 60
6.2 რეკომენდაციები 65
6.2.1 რეკომენდაციები გაუმჯობესებისთვის 66
7. დასკვნა 68
7.1 ESG აუდიტის საერთო შეფასება 69
7.2 საკვანძო ვერიფიკაციის კრიტერიუმები 69
7.2.1 IFC-ის შესრულების სტანდარტებთან შესაბამისობა (2012) 70
7.2.2 ევროპის საინვესტიციო ბანკის (EIB) გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტების (2022) შესაბამისობა 72
7.2.3 გლობალური ანგარიშგების ინიციატივის შესაბამისობა 75
7.2.4 კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაციის გასაჯაროება და რეკომენდაციებთან შესაბამისობა 77
7.2.5 გაეროს გლობალური შეთანხმების პრინციპებთან შესაბამისობა 78
7.2.6 საქართველოს ეროვნული კანონმდებლობისა და ენერგეტიკული გაერთიანების ვალდებულებებთან შესაბამისობა 79
7.3 კარგი პრაქტიკა და სექტორული ლიდერობა 81
7.4 რეკომენდაციები გაუმჯობესებისთვის 82
7.5 საბოლოო დასკვნები 83
8. დანართები 84

ცხრილი 1. IFC -ის შესრულების სტანდარტები 18
ცხრილი 2. EIB-ის (ევროპის საინვესტიციო ბანკის) გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტები 19
ცხრილი 3. გაეროს გლობალური შეთანხმების პრინციპები 20

აკრონიმები და აბრევიატურები

აკრონიმი/აბრევიატურა	**განმარტება**
CCEH	**კავკასიის განახლებადი ენერგიის ჰოლდინგი**
DEI	მრავალფეროვნება, თანასწორობა და ინკლუზიურობა
EIA	გარემოზე ზემოქმედების შეფასება
EIB	ევროპის საინვესტიციო ბანკი
ERM	საწარმოს რისკების მართვა
ERP	საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა
ESG	გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი
ESAP	გარემოსდაცვითი და სოციალური სამოქმედო გეგმა
ESMS	გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემა
EU	ევროკავშირი
GHG	სათბურის აირი
GREDA	საქართველოს განახლებადი ენერგიის განვითარების ასოციაცია
GRI	გლობალური ანგარიშგების ინიციატივა
HPP	ჰიდროელექტროსადგური
Holding	კავკასიის განახლებადი ენერგიის ჰოლდინგი
H&S	ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება
HSE	ჯანმრთელობა, უსაფრთხოება და გარემო
IFC	საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია
ILO	შრომის საერთაშორისო ორგანიზაცია
ISO	სტანდარტიზაციის საერთაშორისო ორგანიზაცია
JSC	სააქციო საზოგადოება
LLC	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
MoEPA	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
MW	მეგავატი
NDCs	ეროვნულად განსაზღვრული წვლილი
NEA	გარემოს ეროვნული სააგენტო
OHS	შრომის უსაფრთხოება და ჯანმრთელობა
PPE	პირადი დამცავი აღჭურვილობა
PS	შესრულების სტანდარტები
SDG	მდგრადი განვითარების მიზნები
Std.	სტანდარტული
STP	კანალიზაციის გამწმენდი ნაგებობა
TCFD	კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაციის გასაჯაროვება
ToR	ტექნიკური დავალება
UN	გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია
UNGC	გაეროს გლობალური შეთანხმება
WMP	ნარჩენების მართვის გეგმა

1. შემაჯამებელი მიმოხილვა

წინამდებარე შემაჯამებელი მიმოხილვა წარმოადგენს ძირითადად მიგნებებს, დასკვნებსა და სტრატეგიულ რეკომენდაციებს, რომლებიც ეფუძნება შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' 2025 წლის ოპერირების პერიოდის დამოუკიდებელ გარემოსდაცვით, სოციალურ და მმართველობით (ESG) აუდიტს. აუდიტი ფოკუსირებული იყო მესტიის მუნიციპალიტეტში (საქართველო) მდებარე ლახამი ჰესების კასკადის (ლახამი 1 და ლახამი 2) საქმიანობაზე.

შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' მიერ ინიცირებული ნებაყოფლობითი აუდიტი ხაზს უსვამს კომპანიის ერთგულებას გამჭვირვალობის, ანგარიშვალდებულებისა და უწყვეტი განვითარების მიმართ, რაც გამოიხატება ESG საერთაშორისო სტანდარტებისა და კარგი საერთაშორისო ინდუსტრიული პრაქტიკის (GIIP) დაცვაში. კომპანიის ESG საქმიანობა დამოუკიდებელმა ექსპერტმა შეაფასა როგორც საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის, ისე წამყვანი საერთაშორისო ჩარჩო-პრინციპების საფუძველზე, როგორიც არის: საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის (IFC) შესრულების სტანდარტები (2012), ევროპის საინვესტიციო ბანკის (EIB) გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტები (2022), გლობალური ანგარიშგების ინიციატივა (GRI), კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაციის გასაჯაროვების (TCFD) და გაეროს გლობალური შეთანხმების (UNGC) პრინციპები.

აუდიტის ფარგლებში შეფასდა შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' ESG შესრულება ოთხი ძირითადი სფეროს მიხედვით: (i) მმართველობა და რისკების მართვა; (ii) გარემოსდაცვითი მუშაობა და კლიმატის მართვა; (iii) სოციალური პასუხისმგებლობა და შრომითი პრაქტიკა; და (iv) ESG საჯაროობა, გამჭვირვალობა და დაინტერესებული მხარეების ჩართულობა. ანგარიშს შემდეგი თავები აჯამებს შეფასების ძირითად შედეგებს, მნიშვნელოვან ძლიერ მხარეებსა და კარგ პრაქტიკას, ასევე აუდიტის დროს გამოვლენილ საკონსულტაციო რეკომენდაციებს.

1.1 ESG აუდიტის მიზნების მიმოხილვა

ESG აუდიტის ძირითად მიზანს 2025 წლის ოპერირების პერიოდში შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' ESG საქმიანობის, მართვის სისტემებისა და მათი პრაქტიკაში დანერგვის დამოუკიდებელი, მტკიცებულებებზე დაფუძნებული შეფასება წარმოადგენდა. პროცესის ფარგლებში გაანალიზდა კომპანიის შესაძლებლობა, გამოავლინოს, მართოს, მონიტორინგი გაუწიოს და საჯაროდ გახადოს ლახამი ჰესების კასკადის ექსპლუატაციასთან დაკავშირებული ESG რისკები და ზემოქმედება.

შეფასება შემდეგ ძირითად მიზნებზე იყო ორიენტირებული:

(i) **მმართველობა და რისკების მართვა** – მმართველობის სტრუქტურების, ESG ზედამხედველობის მექანიზმების, ბიზნესის ეთიკური ქცევის სისტემების, რისკების მართვის პროცესების, შესაბამისობის მექანიზმებისა და მიწოდების ჯაჭვის ESG მართვის პრაქტიკის ეფექტურობის შეფასება.

(ii) **გარემოსდაცვითი საქმიანობა და კლიმატის მართვა** – გარემოსდაცვითი მართვის სისტემების, ბიომრავალფეროვნების დაცვის ღონისძიებების, კლიმატთან დაკავშირებული რისკების მართვის, სათბურის აირების ემისიების მართვის, რესურსების ეფექტურობის პრაქტიკის, დაბინძურების პრევენციის კონტროლის,

ნარჩენების მართვის სისტემების და გარემოსდაცვითი ნებართვის მოთხოვნების დაცვის შეფასება.

(iii) **სოციალური პასუხისმგებლობა და შრომითი პრაქტიკა** – შრომითი და სამუშაო პირობების, შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის მართვის სისტემების, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის მექანიზმების, საჩივრების მართვის პროცედურების, ადამიანის უფლებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების, დასაქმებულთა კეთილდღეობის ღონისძიებების, მრავალფეროვნებისა და ინკლუზიურობის პრაქტიკისა და საზოგადოებაში ჩართულობის აქტივობების მიმოხილვა.

(iv) **ESG გასაჯაროება და გამჭვირვალობა** – ESG-სთან დაკავშირებული ანგარიშგებისა და საჯარო ინფორმაციის გამჭვირვალობის ხარისხის, სისრულის, თანმიმდევრულობის და გამჭვირვალობის შეფასება, მათ შორის, GRI-ის, TCFD-ის, SDG-ისა და UNGC-ის ანგარიშგების მიდგომებთან შესაბამისობა.

(v) **კარგი პრაქტიკისა და გაუმჯობესების შესაძლებლობების იდენტიფიცირება** – ძლიერი ESG-ის ძლიერი შესრულების სფეროების, სექტორში წამყვანი პრაქტიკის და ESG საქმიანობის სფეროების, სექტორში წამყვანი პრაქტიკისა და ESG მართვის სისტემებისა და მმართველობითი სტრუქტურების შემდგომი გაძლიერების შესაძლებლობების გამოვლენა.

აუდიტის მიგნებები მიზნად ისახავს შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' მიმდინარე ESG სტრატეგიის მხარდაჭერას, ინვესტორებისა და დაინტერესებული მხარეების ნდობის ამაღლებას, მარეგულირებელ მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფას და კომპანიის, როგორც საერთაშორისო მდგრადობის მოლოდინებთან თავსებადი, პასუხისმგებლიანი განახლებადი ენერგიის ოპერატორის პოზიციის განმტკიცებას.

1.2 შეფასების ძირითადი შედეგები

ESG აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტს'' აქვს ჩამოყალიბებული და ეფექტური ESG მართვის ჩარჩო, რომელიც მეტწილად შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს, საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნებსა და კარგ საერთაშორისო ინდუსტრიულ პრაქტიკას. ESG ასპექტები სრულად არის ინტეგრირებული კომპანიის მმართველობით სტრუქტურებში, ოპერაციულ მენეჯმენტში, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის სისტემებში, დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობის პროცესებსა და ESG ანგარიშგების პრაქტიკაში.

შეფასებამ გამოავლინა ESG სისტემების განვითარებისა და ოპერაციული ინტეგრაციის მაღალი დონე მმართველობით, გარემოსდაცვით და სოციალურ ასპექტებში. მიუხედავად იმისა, რომ გამოიკვეთა გაუმჯობესების რამდენიმე შესაძლებლობა, ეს რეკომენდაციები საკონსულტაციო ხასიათისაა და მიზნად ისახავს საქმიანობის უწყვეტ განვითარებას და არა მაკორექტირებელი ქმედებების დაწესებას.

1.2.1 მმართველობა და რისკების მართვა

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ფუნქციონირებს სტრუქტურირებული მმართველობითი ჩარჩოს ფარგლებში, სადაც ESG ზედამხედველობა ინტეგრირებულია როგორც სამეთვალყურეო საბჭოს, ისე ოპერაციული მართვის დონეზე. ESG საქმიანობის მაჩვენებლები, შესაბამისობის საკითხები და რისკების მართვის თემები რეგულარულად განიხილება მენეჯმენტის ანგარიშგებისა და მმართველობითი ზედამხედველობის პროცესების მეშვეობით. მმართველობით ჩარჩოს დამატებით აძლიერებს აქციონერთა ზედამხედველობის მექანიზმები,

მათ შორის პარტნიორთა საერთო კრება და აუდიტის კომიტეტი, რაც ხელს უწყობს კორპორაციული მართვის პროცესების გამჭვირვალობას, ანგარიშვალდებულებასა და კონტროლს.

კომპანიას გააჩნია საწარმოს რისკების მართვის (ERM) ოფიციალური ჩარჩო, რომელიც ინტეგრირებულია გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემასთან (ESMS), გარემოსდაცვით და სოციალურ სამოქმედო გეგმასთან (ESAP) და მატერიალურობის შეფასების პროცესებთან. რისკების პრიორიტეტიზაციისა და ESG-თან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების მიღების მხარდასაჭერად გამოიყენება ორმაგი მატერიალურობის შეფასების მიდგომა, რომელიც აფასებს როგორც ESG ფაქტორების გავლენას კომპანიის ოპერაციებზე, ისე კომპანიის საქმიანობის ზეგავლენას გარემოსა და საზოგადოებაზე.

აუდიტმა დაადასტურა მმართველობითი ინსტრუმენტების იმპლემენტაცია, მათ შორის: ქცევის კოდექსი, შესაბამისობის პოლიტიკა, ადამიანის უფლებათა დაცვის პოლიტიკა, მომწოდებელთა ქცევის კოდექსი, საჩივრების განხილვის მექანიზმები, მხილების პროცედურები, ადამიანის უფლებათა სათანადო გულმოდგინების პროცესები, ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკა და ხელოვნური ინტელექტის პოლიტიკა, რომელიც არეგულირებს ხელოვნური ინტელექტის პასუხისმგებლიან და ეთიკურ გამოყენებას ოპერაციულსა და ადმინისტრაციულ საქმიანობაში. ხელოვნური ინტელექტის პოლიტიკა ხელს უწყობს განვითარებად ტექნოლოგიებთან ასოცირებული სამართლებრივი, ეთიკური, მონაცემთა დაცვისა და მმართველობასთან დაკავშირებული ახალი რისკების მართვას.

ESG-სთან დაკავშირებული პოლიტიკა და მმართველობის მექანიზმები საჯაროა და მხარდაჭერილია GRI-ის, TCFD-ის, მდგრადი განვითარების მიზნებისა და UNGC-ის მოთხოვნების შესაბამისად რეგულარული ESG ანგარიშგების მეშვეობით. 2025 წელს შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' ასევე წარადგინა გაეროს გლობალური შეთანხმების პროგრესის შესახებ პირველი ანგარიში (CoP).

ინვესტორების ზედამხედველობა, დამოუკიდებელი ESG მიმოხილვები და გარე ESG უზრუნველყოფის პროცესები კიდევ უფრო აძლიერებს ანგარიშვალდებულებას, გამჭვირვალობას და მმართველობისა და ESG შესრულების მუდმივ გაუმჯობესებას.

1.2.2 გარემოსდაცვითი ეფექტიანობა

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' გარემოსდაცვითი საქმიანობის მაღალი დონე აჩვენა, რაც კომპანიის გარემოსდაცვითი მართვის სისტემის (ESMS), ოპერაციული გარემოსდაცვითი კონტროლის მექანიზმების, ბიომრავალფეროვნების დაცვის ღონისძიებების, კლიმატის მმართველობის სისტემებისა და გარემოსდაცვითი მონიტორინგის უწყვეტი პროგრამების დანერგვით იყო განპირობებული. 2025 წლის განმავლობაში კომპანია ზედმიწევნით იცავდა ეკოლოგიური ხარჯის მოთხოვნებს, გარემოსდაცვითი ნებართვის პირობებსა და საქართველოს მოქმედ კანონმდებლობას. საანგარიშგებო პერიოდში გარემოსდაცვითი სანქციები, ჯარიმები ან სხვა მნიშვნელოვანი შეუსაბამობები არ დაფიქსირებულა.

როგორც მოდინებაზე მომუშავე ჰიდროელექტროსადგური, ელექტროენერგიის გამომუშავებისთვის გამოყენებული წყალი ტურბინის მუშაობის შემდეგ უბრუნდება მდინარეს შეუმცირებლად, რაც ხელს უწყობს ქვემო დინების ჰიდროლოგიური პირობებისა და წყლის ეკოსისტემის მთლიანობის შენარჩუნებას. 2025 წლის განმავლობაში განხორციელებული გარემოსდაცვითი მართვის ღონისძიებები მოიცავდა ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგს, მდინარის კალმახის ყოველწლიურ გაშვებას თევზსავალის ფუნქციონირებასა და მონიტორინგს,

ეროზიის პრევენციის ღონისძიებებს, გეოლოგიური სტაბილურობის ყოველწლიურ შეფასებებს, ჩამდინარე წყლების ხარისხის ტესტირებას, ნარჩენების მართვის პრაქტიკის იმპლემენტაციას საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ დამტკიცებული ნარჩენების მართვის გეგმის შესაბამისად და ეკოლოგიური ხარჯის უწყვეტ მონიტორინგს ავტომატიზებული სისტემების მეშვეობით (ეს სისტემები, რომლებიც დამონტაჟებულია ჰესის წყალმიმღებებზე, წყლის სიჩქარისა და დონის გასაზომად იყენებენ სენსორებს. მონაცემთა ბაზა რეალურ დროში ითვლის ხარჯს, ხოლო ინფორმაცია იტვირთება შიდა სერვერზე დისტანციური მონიტორინგის, ეკოლოგიური ხარჯის დაცვისა და ოპერაციული ოპტიმიზაციის მიზნით).

ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის შედეგებმა დაადასტურა სტაბილური ეკოლოგიური პირობები და მიუთითა მდინარის მონიტორინგის ქვეშ მყოფ მონაკვეთში მდინარის კალმახის პოპულაციის 25%-ზე მეტი ზრდა, რასაც კიდევ უფრო ადასტურებს ადგილობრივი მოსახლეობის დადებითი გამოხმაურებას მდინარე ლახამულაში კალმახის ხილული დაბრუნების შესახებ. ფრინველთა დაცვის დამატებით ღონისძიებებს შორის იყო ელექტრო ინფრასტრუქტურისთვის ფრინველთა გადამტანების შეძენა, რომელთა მონტაჟი 2026 წელს იგეგმება.

კომპანიამ ასევე აჩვენა კლიმატის მართვის მოწინავე პრაქტიკა კლიმატის სტრატეგიის, მდგრადობისა და ემისიების შემცირების გეგმის და ნულოვანი ემისიის გარდამავალი გეგმის განხორციელებით, რომელიც შეესაბამება საქართველოს კლიმატის მიზნებსა და ეროვნულ დონეზე განსაზღვრულ წვლილს (NDCs). სათბურის აირების ემისიების (Scope 1, Scope 2 და Scope 3) მონიტორინგი, გასაჯაროება და ნებაყოფლობით დამოწმება ხდება, მიუხედავად იმისა, რომ სამართლებრივი გადამოწმების მოთხოვნა საქართველოს კანონმდებლობით არ არსებობს. 2025 წლის განმავლობაში, განახლებადი ელექტროენერგიის გამომუშავებამ ხელი შეუწყო დაახლოებით 10,925 tCO2eq ემისიების თავიდან არიდება. საანგარიშო პერიოდში განხორციელებული რესურსების მართვის დამატებითი ღონისძიებები მოიცავდა სასმელი წყლის მრიცხველის სისტემის დამონტაჟებას წყლის მოხმარების მონიტორინგისა და რესურსების მართვის პრაქტიკის გასაძლიერებლად.

1.2.3 სოციალური პასუხისმგებლობა

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' შრომითი რესურსების მართვის, შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობისა და საზოგადოებასთან ურთიერთობის სტრუქტურირებული მიდგომა აჩვენა. კომპანია ინარჩუნებს ფორმალურ დასაქმების შეთანხმებებს, კონკურენტულ ანაზღაურებას საქართველოს ჰიდროენერგეტიკის სექტორში, თანამშრომელთა ჯანმრთელობის დაზღვევას, სამუშაო ძალის ტრენინგ- პროგრამებს, საჩივრების განხილვის მექანიზმებს და შრომის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების პროცედურებს, რომლებიც შეესაბამება მოქმედ საერთაშორისო სტანდარტებსა და საქართველოს შრომის კანონმდებლობას. თანამშრომელთა კეთილდღეობის ზომები მოიცავს ოჯახის ჯანმრთელობის დაზღვევის დაახლოებით 70%-ის თანადაფინანსებას. საანგარიშო პერიოდში ბავშვთა შრომის, იძულებითი შრომის, დისკრიმინაციის ან შრომით სამართლებრივი დარღვევების არცერთი მტკიცებულება არ გამოვლენილა.

კომპანია აგრძელებდა თანასწორობის, დისკრიმინაციის აკრძალვისა და გენდერული ჩართულობის ხელშეწყობას ტრადიციულად მამაკაცების მიერ დომინირებულ ჰიდროენერგეტიკულ სექტორში, სადაც ქალები წარმოადგენენ სამუშაო ძალის 12%-ს და ESG-სთან დაკავშირებულ ლიდერულ, საკონსულტაციო და ზედამხედველობის ფუნქციებში მონაწილეობენ. შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' ასევე პრიორიტეტად მიანიჭა ადგილობრივი დასაქმება და ადგილობრივი შესყიდვები, სადაც ეს შესაძლებელია, მათ შორის

ქალის საკუთრებაში არსებული ან მის მიერ მართული ადგილობრივი მომწოდებლის ჩართვა. ESG საკითხები ინტეგრირებულია მომწოდებლებისა და კონტრაქტორების მართვის პროცესებში, რაც ხელს უწყობს ESG-ს უფრო ფართო გაუმჯობესებას მიწოდების ჯაჭვში.

აუდიტმა დაადასტურა პრევენციული შრომისა და საზოგადოების ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების ზომების, საგანგებო სიტუაციებისთვის მზადყოფნის პროცედურების და საჩივრების მართვის ფორმალური პროცესების განხორციელება. 2025 წლის განმავლობაში, საზოგადოების სამი საჩივარი დარეგისტრირდა და განხილვისა და რეაგირების დადგენილი მექანიზმების მეშვეობით იქნა მართული.

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' ასევე შეინარჩუნა აქტიური ჩართულობა და საზოგადოების მხარდაჭერის ინიციატივები, მათ შორის ლახამის საბავშვო ბაღისთვის დახმარების გაწევა მისი ახალი შენობისთვის საგანმანათლებლო მასალების უზრუნველყოფის გზით.

1.3 გამოვლენილი ძლიერი მხარეები და კარგი პრაქტიკა

აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' დანერგა განვითარებული და კარგად სტრუქტურირებული ESG სისტემები, რომლებიც საერთაშორისო სტანდარტებსა და კარგ საერთაშორისო ინდუსტრიულ პრაქტიკას შეესაბამება. შეფასების დროს გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ძლიერი მხარეებია:

#	კატეგორია	აღწერა
1	სტრუქტურირებული ESG მმართველობა და ზედამხედველობა	ESG საკითხებზე ზედამხედველობა ინტეგრირებულია სამეთვალყურეო საბჭოსა და ოპერაციული მართვის სტრუქტურებში განსაზღვრული პასუხისმგებლობების, რეგულარული ანგარიშგებისა და ESG მონიტორინგის პროცესების მეშვეობით.
2	ყოვლისმომცველი ESG მართვის სისტემა	კომპანია „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ (AGD LLC) უზრუნველყოფს გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის ოპერაციული სისტემის (ESMS) ფუნქციონირებას, რომელსაც მხარს უჭერს მართვის გეგმები, საოპერაციო პროცედურები, პოლიტიკა, გარემოსდაცვითი და სოციალური მოქმედებების გეგმა (ESAP) და მონიტორინგის სისტემები, რომლებიც მოიცავს გარემოსდაცვით, სოციალურ, მმართველობით, კლიმატის, შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის, ასევე დაინტერესებულ მხარეებთან დაკავშირებულ საკითხებს.
3	ძლიერი მარეგულირებელი შესაბამისობა და გარემოსდაცვითი ეფექტიანობა	აუდიტმა დაადასტურა, რომ 2025 წლის საანგარიშგებო პერიოდში სრულად იყო დაცული მოქმედი გარემოსდაცვითი ნებართვების პირობები და საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნები; ამასთან, არ გამოვლენილა რაიმე სახის არსებითი დარღვევა, ჯარიმა, საურავი ან იძულებითი აღსრულების ღონისძიება.
4	შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის სტრუქტურირებული მართვა	კომპანია უზრუნველყოფს შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის პრევენციული სისტემების ფუნქციონირებას, რომელთა ეფექტიანობასაც მხარს უჭერს რისკების შეფასებები, ინსპექტირებები, სასწავლო პროგრამები, საგანგებო სიტუაციებისთვის მზადყოფნის ღონისძიებები და სამუშაო გარემოს მონიტორინგი.
5	ადამიანის უფლებებისა და შრომის მართვის სტრუქტურირებული ჩარჩო	კომპანია „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ იყენებს ადამიანის უფლებათა დაცვის კუთხით ჯეროვანი შესწავლის ოფიციალურ პროცედურებს, შრომითი ურთიერთობების მართვის სისტემებს, საჩივრების განხილვის მექანიზმებსა დამომწოდებელთან

		დაკავშირებულ ადამიანის უფლებათა კონტროლის მექანიზმებს, რომლებიც შეესაბამება საერთაშორისო მოწინავე პრაქტიკას.
6	დაინტერესებული მხარეების ეფექტური ჩართულობა და საჩივრების მართვა	დაინტერესებულ მხარეებთან ჩართულობის და საჩივრების მართვის სტრუქტურირებული მექანიზმები ხელს უწყობს გამჭვირვალე კომუნიკაციასა და პრობლემების გადაჭრას. 2025 წლის განმავლობაში, ადგილობრივი მოსახლეობისგან შესული სამი საჩივარი დამუშავდა რეაგირებისთვის დადგენილი განხილვისა და პასუხისმგებლობის პროცედურების შესაბამისად.
7	რისკებისა და მატერიალურობის მართვის ინტეგრირებული პროცესები	კომპანია იყენებს ორმხრივი მატერიალურობის სტრუქტურირებულ მიდგომას, რომელიც ინტეგრირებულია საწარმოს რისკების მართვის (ERM) სისტემაში და ხელს უწყობს ESG რისკების პრიორიტეტიზაციისა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესებს.
8	ESG მიზნების დასახვა და ეფექტიანობის მონიტორინგი	კომპანია „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ უზრუნველყოფს ESG მიზნების განსაზღვრისა და მონიტორინგის პრაქტიკის გამოყენებას, რომელიც დაკავშირებულია მდგრადი განვითარების მიზნებსა (SDGs) და მდგრადობის ამოცანებთან; ეს მოიცავს განახლებადი ელექტროენერგიის გამომუშავების, სათბური აირების (GHG) ემისიების, ბიომრავალფეროვნების ინდიკატორებისა და წყლის მოხმარების მონიტორინგს.
9	ენერგიის, წყლისა და რესურსების მართვა	კომპანია უზრუნველყოფს ეკოლოგიური ხარჯის სტრუქტურირებული მონიტორინგის, წყლის რესურსების პასუხისმგებლიანი მართვის, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის, გეოლოგიური შეფასებების, ჩამდინარე წყლების ტესტირებისა და რესურსების მართვის სისტემების ფუნქციონირებას, რაც ხელს უწყობს გარემოსდაცვითი მოთხოვნების დაცვასა და ოპერაციულ მდგრადობას.
10	ნარჩენების სტრუქტურირებული მართვა და გარემოს დაცვა	კომპანია „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ უზრუნველყოფს ნარჩენების სტრუქტურირებული მართვის პრაქტიკის გამოყენებას, რომელსაც მხარს უჭერს ოპერირების პროცესების კონტროლის მექანიზმები, სერტიფიცირებული კონტრაქტორები ნარჩენების მართვის სფეროში და კომპანიის მონაწილეობა საქართველოს მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების სისტემაში.
11	ადგილობრივი ეკონომიკის მხარდაჭერა და რეგიონული ჩართულობა	კომპანია პრიორიტეტს ანიჭებს ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმებასა და ადგილობრივ შესყიდვებს, სადაც ეს შესაძლებელია; ამით იგი ხელს უწყობს რეგიონის ეკონომიკურ ცხოვრებაში ჩართულობასა და ადგილობრივი თემის განვითარებას.
12	უწყვეტი გაუმჯობესებისადმი ერთგულება	კომპანია „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ სისტემატურად ასახავს აუდიტის მიგნებებს, მონიტორინგის შედეგებს, მარეგულირებელი ორგანოების უკუკავშირსა და დაინტერესებული მხარეებისგან მიღებულ ინფორმაციას მიმდინარე ოპერაციულ მართვასა და ESG სისტემის გაუმჯობესების პროცესებში.

დამატებითი ნებაყოფლობითი და მომავალზე ორიენტირებული პრაქტიკა კიდევ უფრო ამყარებს შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' პოზიციას, როგორც პასუხისმგებლიანი და მდგრადობაზე ორიენტირებული ჰიდროენერგეტიკის ოპერატორის საქართველოს განახლებადი ენერგიის სექტორში, მათ შორის:

#	ინიციატივა	აღწერა
1	ნებაყოფლობითი გარე ESG აუდიტი და ინფორმაციის გასაჯაროება	შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ნებაყოფლობით უზრუნველყო დამოუკიდებელი გარე ESG აუდიტის ჩატარება და მისი შედეგების გასაჯაროება, რაც მიზნად ისახავს გამჭვირვალობის გაზრდას და საერთაშორისო ESG სტანდარტებთან და კარგ საერთაშორისო ინდუსტრიულ პრაქტიკასთან (GIIP) შესაბამისობის დემონსტრირებას.
2	ESG ბენჩმარკინგი S&P Global-ის კორპორაციული მდგრადობის შეფასების (CSA) მეშვეობით	შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა“ S&P Global-ის კორპორაციული მდგრადობის შეფასების (CSA) მეშვეობით განახორციელა თავისი ESG მაჩვენებლების ბენჩმარკინგი (შედარებითი ანალიზი), რათა მდგრადი განვითარების დონე შეეფასებინა და მუდმივი გაუმჯობესების შესაძლებლობები გამოევლინა. ელექტროენერგეტიკის ქვედარგში, ლახამი ჰესმა 68 ქულა დააგროვა, მაშინ როდესაც დარგობრივი საშუალო მაჩვენებელი 47 ქულას შეადგენდა, რითაც პროექტი გლობალურად საუკეთესო 80-ე პერცენტილში (ტოპ 20%-ში) მოხვდა.
3	გამჭვირვალე ESG ანგარიშგება და საჯაროობა	კომპანია საჯაროდ აქვეყნებს ESG ანგარიშებს, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის შედეგებს, კლიმატთან დაკავშირებულ გეგმებს და ასევე აქტიურად მონაწილეობს გაეროს გლობალური შეთანხმების (UNGC) პროგრესის შესახებ კომუნიკაციაში (CoP).
4	კლიმატის მოწინავე მმართველობა და ემისიების გამჭვირვალობა	შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ინარჩუნებს კლიმატის სტრატეგიას, მდგრადობასა და ემისიების შემცირების გეგმას და ნულოვანი ემისიების გარდამავალ გეგმას და ნებაყოფლობით ამოწმებს სათბურის გაზების ემისიების მონაცემებს, მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს კანონმდებლობით სამართლებრივი დამოწმების მოთხოვნა არ არსებობს.
5	გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გაციფრულება და ეკოლოგიური ნაკადის უწყვეტი შესაბამისობა	ეკოლოგიური ხარჯის მონიტორინგის ავტომატიზირებული სისტემები მხარს უჭერენ გარემოსდაცვითი კონტროლის უწყვეტ რეალურ დროში, ოპერაციულ კონტროლს და გარემოსდაცვითი შესაბამისობის გამჭვირვალე მართვას.
6	მეცნიერულ საფუძვლებზე დამყარებული ბიომრავალფეროვნების მართვა და ეკოსისტემისთვის პოზიტიური შედეგები	შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ახორციელებს ბიომრავალფეროვნების მართვის ღონისძიებებს, მათ შორის მდინარის კალმახის ყოველწლიურ აღდგენას, თევზსავალის მონიტორინგს, ბიომრავალფეროვნების კვლევებს და ეკოსისტემის აღდგენის ღონისძიებებს. მონიტორინგის შედეგებმა დაადასტურა ყავისფერი კალმახის პოპულაციის 25%-ზე მეტი ზრდა 2025 წელს.
7	ESG მოთხოვნების ინტეგრირება მიწოდების ჯაჭვის მართვაში	ESG მოსაზრებები ინტეგრირებულია მომწოდებლებისა და კონტრაქტორების მართვის პროცესებში ESG სკრინინგის, მომწოდებლების ქცევის კოდექსის მოთხოვნებისა და კონტრაქტორების ზედამხედველობის პროცედურების მეშვეობით.
8	გენდერული თანასწორობისა და ქალთა ჩართულობის ხელშეწყობა	კომპანია ხელს უწყობს გენდერული ჩართულობის საკითხებს ტრადიციულად მამაკაცების მიერ დომინირებულ ჰიდროენერგეტიკულ სექტორში ქალი სრულ განაკვეთზე დასაქმებულების და ქალის საკუთრებაში არსებული ან ქალის მიერ მართული ადგილობრივი მომწოდებლის ჩართვის გზით.
9	თანამშრომელთა კეთილდღეობა და ოჯახის მხარდაჭერის ღონისძიებები	შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' უზრუნველყოფს თანამშრომლების კეთილდღეობის ზომებს, რომლებიც აღემატება მინიმალურ სამართლებრივ მოთხოვნებს, მათ შორის

		ოჯახის ჯანმრთელობის დაზღვევის დაახლოებით 70%-ის თანადაფინანსებას.
10	ადრეული ასაკის ბავშვთა განათლების მხარდაჭერა და ადგილობრივი თემის კეთილდღეობა	2025 წლის განმავლობაში კომპანია დაეხმარა ლახამის საბავშვო ბაღს საგანმანათლებლო მასალების მიწოდებით, რაც მიზნად ისახავს ადრეული ბავშვობის განვითარებისა და ადგილობრივი თემის კეთილდღეობის ხელშეწყობას.

1.4 რეკომენდაციები გაუმჯობესებისთვის

მიუხედავად იმისა, რომ აუდიტის დროს არსებითი შეუსაბამობის საკითხები არ გამოვლენილა, შემუშავდა რამდენიმე საკონსულტაციო ხასიათის რეკომენდაცია შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' ESG მართვის სისტემებისა და პრაქტიკის ეფექტურობის შემდგომი გაძლიერების მიზნით. მათ შორისაა:

1. მომწოდებელთა ESG რისკების შეფასებისა და კატეგორიზაციის პროცესების შემდგომი ფორმალიზაცია;
2. საგანგებო სიტუაციებისთვის მზადყოფნისა და საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების პრაქტიკული წვრთნების შემდგომი გაძლიერება;
3. შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის (OHS) მართვის სისტემაში სახიფათო შემთხვევების (near-miss) შესახებ შეტყობინების პრაქტიკის შემდგომი გაუმჯობესება; და
4. თანამშრომელთა საქმიანობის შეფასების სტრუქტურირებული პროცესის დანერგვა, რომელიც დაკავშირებული იქნება კომპეტენციების განვითარებასა და სამუშაო ძალის დაგეგმვასთან.
5. სამეთვალყურეო საბჭოში ქალთა წარმომადგენლობის ჩართვის გზით, საბჭოს დონეზე მრავალფეროვნების შემდგომი გაძლიერება.

1.5 საბოლოო დასკვნა

ESG აუდიტი ადასტურებს, რომ შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ინარჩუნებს კარგად ჩამოყალიბებულ და კარგად სტრუქტურირებულ ESG მართვის ჩარჩოს, რომელიც შეესაბამება მოქმედ საერთაშორისო სტანდარტებს, საქართველოს საკანონმდებლო მოთხოვნებს და კარგ საერთაშორისო ინდუსტრიულ პრაქტიკას. კომპანია აჩვენებს ESG მოსაზრებების ეფექტურ ინტეგრაციას მმართველობის სისტემებში, ოპერირების მართვაში, გარემოს მონიტორინგში, კლიმატის მმართველობაში, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობასა და გასაჯაროებაში.

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' პროაქტიული მიდგომა ESG მმართველობის, კლიმატთან დაკავშირებული ინფორმაციის გასაჯაროების, ბიომრავალფეროვნების დაცვის, გამჭვირვალობისა და დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობის მიმართ, კომპანიას წარმოაჩენს პასუხისმგებლიანი და მდგრადობაზე ორიენტირებული ჰიდროენერგეტიკული განვითარების სანიმუშო მაგალითად საქართველოს განახლებადი ენერგიის სექტორში. ინვესტორთა მხრიდან მუდმივი ზედამხედველობა, გარე ESG შეფასებები და ნებაყოფლობითი ESG ინიციატივები კიდევ უფრო აძლიერებს კომპანიის ერთგულებას ანგარიშვალდებულების, მუდმივი გაუმჯობესებისა და გრძელვადიანი მდგრადი განვითარების მიმართ.

2. შესავალი

2.1 შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' (AGD) და ლახამი ჰესის მოკლე მიმოხილვა

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ (AGD LLC) არის საქართველოში რეგისტრირებული შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, რომელიც 2013 წლის ივნისში დაარსდა განახლებადი ენერგიის აქტივების განვითარების, მშენებლობისა და ექსპლუატაციის მიზნით, ძირითადად მცირე და საშუალო ზომის ჰიდროელექტროსადგურების პროექტებზეა ორიენტირებული. შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ არის ლახამი ჰესის კასკადის მფლობელი და ოპერატორი, რომელიც ხელს უწყობს საქართველოს განახლებადი ენერგიის გამომუშავების სიმძლავრეს და მხარს უჭერს ეროვნული ენერგეტიკული უსაფრთხოების მიზნებს.

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ერთობლივად ფლობს სამ აქციონერს, რომლებსაც აქვთ ჰიდროელექტროსადგურების განვითარებისა და ინვესტიციების სფეროში დაგროვილი გამოცდილება:

- **შპს „კავკასიის განახლებადი ენერგიის ჰოლდინგი - ჰიდრო III“ (CCEH) (82%):** წარმოადგენს 2015 წელს დაარსებული საერთაშორისო საინვესტიციო ჰოლდინგური პლატფორმის ნაწილს, რომელიც დასავლეთ ევროპელ და ამერიკელ ინვესტორებს აერთიანებს და აქტიურად ახორციელებს ინვესტიციებს საქართველოს განახლებადი ენერგიის სექტორში.
- **შპს ჯეო ჰიდრო კაპიტალ გრუპ (13%):** ქართული კომპანია, რომელიც სპეციალიზებულია მცირე და საშუალო ჰიდროელექტროსადგურების პროექტების განვითარებაზე; და
- **შპს ენერჯი სოლუშენს (5%):** კომპანია, რომლის ძირითადი საქმიანობაა ჰიდროელექტროსადგურების მშენებლობა და საინჟინრო-საკონსულტაციო მომსახურება.

მფლობელობის ეს სტრუქტურა აერთიანებს საერთაშორისო საინვესტიციო შესაძლებლობებსა და ადგილობრივ ტექნიკურ გამოცდილებას, რაც ხელს უწყობს პროექტის გრძელვადიან მდგრადობას.

ლახამი ჰესების კასკადი მდებარეობს მესტიის მუნიციპალიტეტის ჭუბერის თემში, სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონში. პროექტი მოიცავს ორ მდინარის კალაპოტის ტიპის ჰიდროელექტროსადგურს - ლახამი 1-ს და ლახამი 2-ს, რომლებიც შექმნილია მდინარის ბუნებრივი ნაკადის გამოსაყენებლად მასშტაბური წყლის დაგროვების გარეშე, რითაც მცირდება გარემოსდაცვითი და სოციალური ზემოქმედება GIIP-ის შესაბამისად.

კასკადის მშენებლობა 2018 წელს დაიწყო. ობიექტები ექსპლუატაციაში შემდეგნაირად შევიდა:

- ლახამი 2 ჰესი – ექსპლუატაციაში შედის 2020 წლის აგვისტოდან;
- ლახამი 1 ჰესი – ექსპლუატაციაში შედის 2020 წლის ოქტომბრიდან.

კასკადის კომბინირებული დადგმული სიმძლავრე 16 მეგავატია, საშუალო წლიური გამომუშავებით დაახლოებით 80 გვტ.სთ.

კასკადი ფუნქციონირებს როგორც ინტეგრირებული სისტემა, რომელიც მოიცავს:

- ლახამი 1 ჰესი – 6.4 მეგავატი დადგმული სიმძლავრე;
- ლახამი 2 ჰესი – 9.5 მეგავატი დადგმული სიმძლავრე.

პროექტი აჩვენებს დაახლოებით 45%-იან საშუალო სიმძლავრის კოეფიციენტს, რაც მიუთითებს არსებული ჰიდროლოგიური რესურსების ეფექტურ გამოყენებაზე.

ინფრასტრუქტურის ძირითადი კომპონენტები მოიცავს:

- წყალმიმღები ნაგებობები რეგულირებადი წყალაღებისთვის;
- მიწისქვეშა სადაწნეო მილსადენი, რაც მინიმუმამდე ამცირებს ზედაპირის დაზიანებასა და ვიზუალურ ზეგავლენას, ამავდროულად კი ზრდის მოსახლეობის უსაფრთხოებას;
- თევზსავალები, რაც ხელს უწყობს წყლის ბიომრავალფეროვნების შენარჩუნებასა და მდინარის უწყვეტობას; და
- ჰესის შენობები, რომლებიც აღჭურვილია მაღალი მარგი ქმედების კოეფიციენტის ტურბინულ-გენერატორული აგრეგატებითა და მართვის სისტემებით.

კასკადის მიერ გამომუშავებული ელექტროენერგია მიეწოდება როგორც შიდა ბაზარს, ასევე ექსპორტის ბაზრებს (თურქეთი). პროექტი ხორციელდება ელექტროენერგიის შესყიდვის გრძელვადიანი ხელშეკრულების (PPA) ფარგლებში, რომელიც 2030 წლამდე ყოველწლიურად რვა თვის განმავლობაში ფიქსირებულ ტარიფებს უზრუნველყოფს.

ელექტროგადამცემ ქსელთან მიერთება ხორციელდება შემდეგნაირად:

- ლახამი 2 ჰესი მიერთებულია ეროვნულ ელექტროგადამცემ ქსელთან 35 კვ-იანი საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზით „საგერგილას“ ქვესადგურამდე;
- ლახამი 1 ჰესი ლახამი 2-ს ორჯაჭვიანი 10 კვ-იანი მიწისქვეშა კაბელით უკავშირდება.

როგორც მდინარის მოდინებაზე მომუშავე ჰიდროელექტროსადგურის პროექტი, ლახამი ჰესი ხელს უწყობს დაბალი ნახშირბადის შემცველი ელექტროენერგიის წარმოებას, მხარს უჭერს განახლებადი ენერგიის მიზნებს და საქართველოს მიერ საერთაშორისო კლიმატის ჩარჩოების ფარგლებში აღებულ ვალდებულებებს შეესაბამება. პროექტი ასახავს გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის მქონე დიზაინისა და ექსპლუატაციის პრაქტიკის გამოყენებას, მათ შორის ეკოლოგიური ზემოქმედების მინიმიზაციისა და მდინარის სისტემის მთლიანობის შენარჩუნების ზომებს.

2.2 გარე ESG აუდიტის მიზანი და მასშტაბი

გარე ESG აუდიტის მიზანია შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის“ გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (ESG) საქმიანობის დამოუკიდებელი შეფასება 2025 წლის საანგარიშო პერიოდში. აუდიტი ფოკუსირებულია ლახამი ჰესების კასკადის ექსპლუატაციის ფაზაში მართვის სისტემების, მიმდინარე პრაქტიკის, მონიტორინგის ღონისძიებებისა და საჯაროობის პროცესების შესაბამისობაზე. აუდიტი ჩატარდა შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' საქმიანობის შესაფასებლად IFC-ის საქმიანობის სტანდარტების, EIB-ის გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტების მოთხოვნებსა და მოლოდინებთან, ასევე UNGC-ის ათ პრინციპთან შესაბამისობის დასადგენად — განსაკუთრებით ადამიანის უფლებების, შრომითი ურთიერთობების, გარემოს დაცვისა და ანტიკორუფციული მიმართულებებით, საერთაშორისო ინდუსტრიის საუკეთესო პრაქტიკასთან (GIIP) და შესაბამის ეროვნულ კანონმდებლობასთან მიმართებით, რამდენადაც ეს ეხება კომპანიის ~საქმიანობას. აუდიტის ფარგლებში განხილული IFC-ის შესაბამისი საქმიანობის სტანდარტები, EIB-ის გარემოსდაცვითი

და სოციალური სტანდარტები და UNGC-ის პრინციპები მოცემულია შესაბამისად 1, 2 და 3 ცხრილებში. შეფასების მიზანია მენეჯმენტის მიერ ანგარიშის განხილვის მხარდაჭერა, კარგი პრაქტიკისა და გასაუმჯობესებელი სფეროების იდენტიფიცირება და დაინტერესებული მხარეების ინფორმირება კომპანიის ESG საქმიანობისა და მოქმედ საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის დონის შესახებ.

აუდიტის ფარგლები მოიცავს შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' ESG-სთან დაკავშირებულ პოლიტიკას, გეგმებს, პროცედურებს, მართვის სისტემებს, მონიტორინგის მონაცემებს, განხორციელების ჩანაწერებს და გასაჯაროებას, რომლებიც დაკავშირებულია მესტიის მუნიციპალიტეტში, საქართველოში, ლახამი 1 და ლახამი 2 ჰესების 2025 წლის კალენდარული წლის ოპერირებასთან. აუდიტი შემოიფარგლება ოპერირების ფაზით და არ აფასებს პროექტის შემუშავებისა და მშენებლობის ფაზის აქტივობებს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც წარსულში წარმოშობილი საკითხები, არსებული ვალდებულებები ან მიმდინარე პასუხისმგებლობები კვლავაც რელევანტურია მიმდინარე ოპერირებისა და ESG ვალდებულებების შესრულებისთვის. შეფასება მოიცავს შემდეგ სფეროებს:

- **გარემოსდაცვითი საქმიანობა,** მათ შორის სათბური აირების (GHG) ემისიების მართვა და ემისიების შემცირების ღონისძიებები, ელექტროენერგიის გამომუშავება და ენერგოეფექტურობის მაჩვენებლები, წყალაღებისა და წყლის მოხმარების მართვა, ეკოლოგიური ნაკადის დაცვა, ბიომრავალფეროვნების დაცვისა და მონიტორინგის ღონისძიებები, თევზის დაცვის სისტემები, ნარჩენების მართვა, დაბინძურების პრევენციისა და ავარიული დაღვრის კონტროლის ღონისძიებები, ჩამდინარე წყლების მართვა, გარემოსდაცვითი მონიტორინგი და ანგარიშგება, კლიმატის რისკები და მდგრადობის ღონისძიებები, მზადყოფნა გარემოსდაცვით ინციდენტებთან დაკავშირებული საგანგებო სიტუაციებისთვის, გარემოსდაცვითი ვალდებულებებისა და სანებართვო პირობების შესრულება, რესურსების ეფექტურად გამოყენების პრაქტიკა და შესაბამისობა მოქმედ გარემოსდაცვით სტანდარტებთან და ESG ვალდებულებებთან;
- **სოციალური საქმიანობა:** მათ შორის, შრომითი ურთიერთობები და სამუშაო პირობები; შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის (OSH) მართვა; თანამშრომელთა გადამზადება და კომპეტენციის ამაღლება; საგანგებო სიტუაციებისთვის მზადყოფნისა და რეაგირების ღონისძიებები; დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობისა და ინფორმაციის გასაჯაროების სისტემები; დასაქმებულთა და ადგილობრივი თემის საჩივრების მართვის მექანიზმები; მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების საკითხები; საზოგადოებასთან ურთიერთობისა და კომუნიკაციის სტრატეგია; მრავალფეროვნებისა და ინკლუზიურობის ხელშეწყობა; გენდერული და ადამიანის უფლებების დაცვასთან დაკავშირებული ვალდებულებები და ჯეროვანი შესწავლის პროცესები; კონტრაქტორებისა და მომწოდებლების მართვა; პერსონალის კეთილდღეობაზე ზრუნვა; შრომის კანონმდებლობის დაცვა და სოციალური პასუხისმგებლობის შესრულება ESMS-ისა და კომპანიის შესაბამისი პოლიტიკის ფარგლებში;
- **მმართველობისა და მართვის სისტემები,** მათ შორის გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემის (ESMS) ეფექტურობა, შიდა მმართველობისა და გარე ზედამხედველობის მექანიზმები, შესაბამისობის მართვა, როლები და პასუხისმგებლობები, ეთიკური ქცევა, რისკების მართვა, მიწოდების ჯაჭვთან დაკავშირებული კონტროლის მექანიზმები, ქცევის კოდექსის იმპლემენტაცია,

დარღვევების შესახებ შეტყობინებისა და საჩივრების განხილვის მექანიზმები, ეთიკური დარღვევების მართვა და კომპანიის მმართველობითი და ESG-თან დაკავშირებული პოლიტიკის ჩარჩო, მათ შორის: ESG პოლიტიკა, გენდერული თანასწორობის პოლიტიკა, ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკა, ხელოვნური ინტელექტის (AI) პოლიტიკა, მომხმარებელთა კმაყოფილებისა და განვითარების პოლიტიკა და მატერიალურობის ანალიზი; და

- **ESG ანგარიშგება და ინფორმაციის გასაჯაროება,** მათ შორის ESG-თან დაკავშირებული ანგარიშგებისა და საჯარო ინფორმაციის ხარისხი, სისრულე, თანმიმდევრულობა, სიზუსტე და გამჭვირვალობა; შესაბამისობა ანგარიშგების საერთაშორისო მიდგომებთან და დაინტერესებული მხარეების მოლოდინებთან, მათ შორის: გლობალური ანგარიშგების ინიციატივასთან (GRI), კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაციის გასაჯაროების (TCFD), მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDGs) და გაეროს გლობალური შეთანხმების პროგრესის შესახებ ანგარიშგების (CoP) მოთხოვნებთან, რამდენადაც ეს რელევანტურია; ასევე საჯაროდ ხელმისაწვდომი ESG ინფორმაციის განხილვა, ESG-თან დაკავშირებული მონაცემების მართვისა და გადამოწმების პრაქტიკა და ინვესტორებისთვის, რეგულატორებისთვის, ადგილობრივი თემებისა და სხვა დაინტერესებული მხარეებისთვის მიწოდებული ინფორმაციის საიმედოობა.

2.3 საორიენტაციო სტანდარტები და ჩარჩოები

ESG აუდიტი ჩატარდა საერთაშორისოდ აღიარებულ სტანდარტებზე, ასევე მოქმედ ეროვნულ საკანონმდებლო და მარეგულირებელ ჩარჩოებზე დაყრდნობით. ეს საცნობარო პუნქტები საფუძვლად დაედო შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი საქმიანობის სტრუქტურირებულ და სანდო შეფასებას საანგარიშო პერიოდში. შეფასება ითვალისწინებდა როგორც სავალდებულო შესაბამისობის ვალდებულებებს, ასევე ნებაყოფლობით ვალდებულებებს, რომლებიც დაკავშირებულია მდგრადობასთან, გამჭვირვალობასთან და პასუხისმგებლიან ბიზნეს ქცევასთან.

აუდიტის მეთოდოლოგია და შეფასების კრიტერიუმები დაფუძნებული იყო შემდეგ ძირითად სტანდარტებსა და ჩარჩოებზე:

- **IFC-ის საქმიანობის სტანდარტები გარემოსდაცვითი და სოციალური მდგომარეობის შესახებ (2012)**

  IFC-ის შესრულების სტანდარტები წარმოადგენდა შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის მიდგომის შეფასების ძირითად საორიენტაციო ნიშნულს. აუდიტის დროს განხილული იყო კომპანიის ოპერირების კონტექსტისთვის შესაბამისი ყველა სტანდარტი, განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილებული იყო გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებისა და ზემოქმედების მართვაზე, შრომით და სამუშაო პირობებზე, შრომის უსაფრთხოებასა და ჯანმრთელობის დაცვაზე, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობაზე, რესურსების ეფექტურობასა და დაბინძურების პრევენციაზე, საზოგადოების ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებაზე და ბიომრავალფეროვნების დაცვაზე. IFC-ის შესრულების სტანდარტების შეჯამებისა და აუდიტისთვის მათი შესაბამისობის შესახებ იხილეთ ცხრილი 1.

- **ევროპის საინვესტიციო ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტები (2022)**
  ევროპის საინვესტიციო ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტები გამოყენებული იქნა, როგორც დამატებითი საცნობარო წერტილი შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' მიერ გარემოსდაცვითი, კლიმატური, სოციალური და ადამიანის უფლებების რისკების მართვის შესაფასებლად. აუდიტის დროს განხილული იქნა კომპანიის ოპერაციებისთვის ყველაზე რელევანტური სტანდარტები, მათ შორის, გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემებთან, შრომით პირობებთან და სამუშაო გარემოსთან, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობასთან, ბიომრავალფეროვნებასა და ეკოსისტემებთან, შრომისა და საზოგადოების ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან, ასევე მმართველობასთან დაკავშირებულ მოლოდინებთან დაკავშირებული სტანდარტები. აუდიტში განხილული ევროპის საინვესტიციო ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტების შეჯამებისთვის მოცემულია ცხრილი 2.
- **კარგი საერთაშორისო ინდუსტრიული პრაქტიკა**
  ოფიციალური სტანდარტების გარდა, აუდიტის ფარგლებში გათვალისწინებულ იქნა კარგი საერთაშორისო და ინდუსტრიული პრაქტიკა (GIIP), რომელიც რელევანტურია მოდინებაზე მომუშავე ჰიდროელექტროსადგურების ექსპლუატაციისთვის; მათ შორის, გარემოსდაცვითი მართვის, დაბინძურების პრევენციის, შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის, საჩივრების მართვისა და ESG მმართველობისა და ინფორმაციის გასაჯაროების აღიარებული მიდგომები.
- **გლობალური ანგარიშგების ინიციატივა (GRI)**
  GRI ჩარჩო გამოყენებული იქნა, როგორც საცნობარო წერტილი შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' ESG გასაჯაროების ხარისხის, სტრუქტურისა და სისრულის შესაფასებლად, განსაკუთრებით გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი ინფორმაციის მატერიალურობის, გამჭვირვალობისა და თანამიმდევრულობის თვალსაზრისით.
- **კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაციის გასაჯაროება (TCFD)**
  კლიმატის მართვის, კლიმატთან დაკავშირებული რისკების იდენტიფიცირებისა და მართვის, ემისიების გასაჯაროების, სტრატეგიისა და მასთან დაკავშირებული მაჩვენებლებისა და მიზნებისადმი კომპანიის მიდგომის შეფასებისას გათვალისწინებული იქნა TCFD-ის რეკომენდაციები.
- **გაეროს გლობალური შეთანხმების (UNGC) პრინციპები**
  გაეროს გლობალური შეთანხმების ათი პრინციპი განიხილებოდა, როგორც საცნობარო ჩარჩო შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' ადამიანის უფლებებთან, შრომასთან, გარემოსთან და კორუფციასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებსა და ინფორმაციის გასაჯაროებასთან დაკავშირებით.
- **საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობა და მარეგულირებელი მოთხოვნები**
  აუდიტის ფარგლებში ასევე განიხილეს ლახამი ჰესების კასკადის ფუნქციონირებისთვის შესაბამისი ეროვნული გარემოსდაცვითი, შრომის, შრომის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, ნარჩენების მართვის, წყლისა და ნებართვების მოთხოვნების დაცვა.

- **ენერგეტიკული გაერთიანების შესაბამისი ვალდებულებები**
  იქ, სადაც რელევანტური იყო კომპანიის ოპერირების და საანგარიშგებო კონტექსტისთვის, შეფასებისას ასევე გათვალისწინებულ იქნა საქართველოს ვალდებულებები ენერგეტიკული გაერთიანების ჩარჩო-ხელშეკრულების ფარგლებში, განსაკუთრებით გარემოსდაცვითი მმართველობის, კლიმატის სფეროში ქმედებებისა და უფრო ფართო მდგრადობის მიზნებთან შესაბამისობის მიმართულებით.

ეს სტანდარტები და ჩარჩოები ერთად წარმოადგენდა საფუძველს შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' მართვის სისტემების, დანერგვის პრაქტიკის, შესაბამისობის სტატუსისა და ESG ინფორმაციის გასაჯაროების ადეკვატურობის შესაფასებლად, როგორც საერთაშორისო კრედიტორების მოლოდინებთან, ასევე შესაბამის შიდა მოთხოვნებთან მიმართებაში.

ცხრილები 1 და 2 შესაბამისად, IFC-ის შესრულების სტანდარტებისა და ევროპის საინვესტიციო ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტების დეტალურ შეჯამებას იძლევა.

ცხრილი 4. IFC -ის შესრულების სტანდარტები

No	IFC-ის შესრულების სტანდარტები (2012)	აღწერა
1	გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებისა და ზემოქმედების შეფასება და მართვა	ადგენს პროექტის სასიცოცხლო ციკლის განმავლობაში გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების იდენტიფიცირების, შეფასებისა და მართვის პროცესს. იგი საფუძვლად უდევს ყველა სხვა სტანდარტს.
2	შრომითი და სამუშაო პირობები	იცავს დასაქმებულთა უფლებებს, უზრუნველყოფს უსაფრთხო და ჯანსაღ სამუშაო პირობებს და ხელს უწყობს სამართლიან მოპყრობას, თანაბარ შესაძლებლობებსა და დისკრიმინაციის აღკვეთას.
3	რესურსების ეფექტურობა და დაბინძურების პრევენცია	მიზნად ისახავს პროექტთან დაკავშირებული სათბურის აირების (GHG) ემისიების შემცირებას, რესურსების, მათ შორის ენერგიისა და წყლის, ეფექტურ გამოყენებას და დაბინძურების კონტროლს.
4	მოსახლეობის ჯანმრთელობა, უსაფრთხოება და დაცულობა	ეხება პროექტის საქმიანობასთან დაკავშირებულ პოტენციურ ზეგავლენას მოსახლეობაზე, როგორიცაა სახიფათო მასალების ზემოქმედება ან ინფრასტრუქტურის გაუმართაობა.
5	მიწის შესყიდვა და იძულებითი განსახლება*	იცავს დასაქმებულთა უფლებებს, უზრუნველყოფს უსაფრთხო და ჯანსაღ სამუშაო პირობებს და ხელს უწყობს სამართლიან მოპყრობას, თანაბარ შესაძლებლობებსა და დისკრიმინაციის აღკვეთას.
6	ბიომრავალფეროვნების კონსერვაცია და ცოცხალი ბუნებრივი რესურსების მდგრადი მართვა	ხელს უწყობს ბიომრავალფეროვნების დაცვასა და კონსერვაციას, განსაკუთრებით სენსიტიურ და კრიტიკულ ჰაბიტატებში.
7	მკვიდრი მოსახლეობა*	უზრუნველყოფს, რომ პროექტებმა პატივი სცენ მკვიდრი მოსახლეობის უფლებებსა და კულტურას, მათ შორის თავისუფალი, წინასწარი და ინფორმირებული თანხმობის (FPIC) პრინციპს, სადაც ეს რელევანტურია.
8	კულტურული მემკვიდრეობა	იცავს კულტურულ მემკვიდრეობას პროექტის საქმიანობის ნეგატიური (არახელსაყრელი) ზეგავლენისგან, რაც მოიცავს როგორც მატერიალურ, ისე არამატერიალურ მემკვიდრეობას.

* აღნიშნული სტანდარტები არ ვრცელდება ლახამი ჰესის ექსპლუატაციის ფაზაზე, ვინაიდან ისინი სპეციფიკურად რელევანტურია პროექტის დაგეგმვის, პროექტირების ან მშენებლობის ფაზებისთვის.

ცხრილი 5. EIB-ის (ევროპის საინვესტიციო ბანკის) გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტები

No	EIB-ის (ევროპის საინვესტიციო ბანკის) გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტები (2022 წ.)	აღწერა
1	გარემოსდაცვითი და სოციალური ზემოქმედება და რისკები	ადგენს მოთხოვნებს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შეფასებისა და მართვისთვის პროექტის სასიცოცხლო ციკლის განმავლობაში.
2	დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობა	ხაზს უსვამს დაინტერესებულ მხარეებთან გამჭვირვალე და უწყვეტ თანამშრომლობას, რაც უზრუნველყოფს მათი მოსაზრებებისა და წუხილების გათვალისწინებას პროექტის დაგეგმვისა და განხორციელების პროცესში.
3	რესურსების ეფექტური გამოყენება და დაბინძურების პრევენცია	ფოკუსირებულია რესურსების ეფექტურ გამოყენებაზე და დაბინძურების პრევენციის ღონისძიებებზე, რაც შეესაბამება მდგრადი განვითარების მიზნებს.
4	ბიომრავალფეროვნება და ეკოსისტემები	მიზნად ისახავს ბიომრავალფეროვნების დაცვას და იმ ეკოსისტემების მდგრადი მართვის ხელშეწყობას, რომლებზეც გავლენას ახდენს ევროპის საინვესტიციო ბანკის (EIB) მიერ დაფინანსებული პროექტები.
5	კლიმატის ცვლილება	ითვალისწინებს კლიმატის ცვლილების შერბილებისა და ადაპტაციის ღონისძიებების ინტეგრირებას პროექტებში, კლიმატური მედეგობისა და დაბალ ნახშირბადიანი განვითარების მხარდასაჭერად.
6	იძულებითი განსახლება *	უზრუნველყოფს სამართლიან მოპყრობასა და კომპენსაციას პროექტის შედეგად ადგილნაცვალი თემებისთვის, ნეგატიური ზეგავლენის მინიმუმამდე შემცირებით.
7	მოწყვლადი ჯგუფების უფლებები და ინტერესები *	იცავს მოწყვლადი ჯგუფების, მათ შორის მკვიდრი მოსახლეობის, უფლებებსა და ინტერესებს და ხელს უწყობს გენდერულ თანასწორობას პროექტის შედეგებში.
8	შრომითი უფლებები და სამუშაო პირობები	მხარს უჭერს სამართლიანი შრომითი პრაქტიკის, უსაფრთხო სამუშაო პირობებისა და დისკრიმინაციის აკრძალვის პრინციპების დაცვას ევროპის საინვესტიციო ბანკის (EIB) მიერ დაფინანსებულ ყველა პროექტში.
9	ჯანმრთელობა, უსაფრთხოება და დაცვა	უზრუნველყოფს, რომ პროექტებში ინტეგრირებული იყოს როგორც დასაქმებულთა, ისე საზოგადოების ჯანმრთელობის, უსაფრთხოებისა და ფიზიკური დაცვის ღონისძიებები.
10	კულტურული მემკვიდრეობა	იცავს კულტურულ მემკვიდრეობას პროექტების მიერ კულტურულ ძეგლებსა და ტრადიციებზე შესაძლო ზეგავლენის შეფასებისა და შერბილების გზით.
11	შუამავალი ფინანსური ინსტიტუტების მეშვეობით განხორციელებული დაფინანსება *	ადგენს მოთხოვნებს ფინანსური შუამავლებისთვის, რათა მათ მართონ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკები მათ მიერვე დაფინანსებულ ქვეპროექტებში.

* აღნიშნული სტანდარტები არ ვრცელდება ლახამი ჰესის ექსპლუატაციის ფაზაზე, ვინაიდან ისინი უშუალოდ უკავშირდება პროექტის დაგეგმვის, პროექტირების ან მშენებლობის ეტაპებს.

ცხრილი 6. გაეროს გლობალური შეთანხმების პრინციპები

No	სფერო	გაეროს გლობალური შეთანხმების პრინციპები	კავშირი აუდიტთან
1	ადამიანის უფლებები	პრინციპები 1-2	ადამიანის უფლებების სათანადო გულმოდგინება, დაინტერესებულ მხარეებთან ჩართულობა
2	შრომითი უფლებები	პრინციპები 3-6	შრომითი პრაქტიკა, ჯანმრთელობისა და ჯანმრთელობის დაცვა, დისკრიმინაციის აკრძალვა
3	გარემოს დაცვა	პრინციპები 7-9	გარემოს მართვა, კლიმატი, ბიომრავალფეროვნება
4	ანტიკორუფციული საქმიანობა	პრინციპი 10	ქცევის კოდექსი, ინფორმირება, ეთიკა

2.3 აუდიტის მიზნები და მეთოდოლოგია

ESG აუდიტის ძირითადი მიზანია უზრუნველყოფს შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' ESG შესრულების დამოუკიდებელი შეფასება მოქმედ საერთაშორისო სტანდარტებთან, ESG ჩარჩო-პრინციპებთან და შესაბამის ეროვნულ მოთხოვნებთან მიმართებით. კერძოდ, აუდიტი მიზნად ისახავს:

- შეაფასოს შესაბამისობა და თავსებადობა IFC-ის შესრულების სტანდარტებთან, ევროპის საინვესტიციო ბანკის გარემოსდაცვით და სოციალურ სტანდარტებთან, განსაკუთრებით ადამიანის უფლებებთან, შრომით ურთიერთობებთან, გარემოს დაცვასთან და ანტიკორუფციულ საკითხებს, ასევე საქართველოს შესაბამის სამართლებრივ და მარეგულირებელ მოთხოვნებთან;
- შეაფასოს ESG-სთან დაკავშირებული პოლიტიკის, მართვის სისტემების, პროცედურებისა და განხორციელების ღონისძიებების ადეკვატურობა და ეფექტურობა;
- შეაფასოს ESG მონიტორინგის, ანგარიშგებისა და საჯაროობის პრაქტიკის ხარისხი, სიზუსტე, თანმიმდევრულობა და გამჭვირვალობა;
- გამოავლინოს საუკეთესო პრაქტიკის სფეროები, პოტენციური ხარვეზები, რისკები და გაუმჯობესების შესაძლებლობები; და
- ხელი შეუწყოს კომპანიის მიერ ESG მაჩვენებლების უწყვეტ გაუმჯობესებას, აგრეთვე, მათ შესაბამისობას აღიარებულ ESG ჩარჩო-პრინციპებსა და დაინტერესებული მხარეების მოლოდინებთან.

გარე ESG აუდიტის 2026 წლის მარტიდან აპრილამდე პერიოდში ჩატარდა და შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' 2025 წლის საანგარიშგებო პერიოდის საქმიანობას მოიცავდა. აუდიტი ჩაატარა დამოუკიდებელმა ეროვნულმა ექსპერტმა, რომელსაც შესაბამისი გამოცდილება აქვს ESG შესაბამისობის, საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების სტანდარტებისა და გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემების შეფასების სფეროში.

აუდიტი ეყრდნობოდა სტრუქტურირებული, მტკიცებულებებზე დაფუძნებულ მეთოდოლოგია, რომელიც მოიცავდა დოკუმენტაციის განხილვას, ინტერვიუებს კომპანიის შესაბამის პერსონალთან და განხორციელების დამადასტურებელი მტკიცებულებების გადამოწმებას. შეფასების პროცესში ჩატარდა ძირითადი დოკუმენტაციის დეტალური განხილვა და ჯვარედინი გადამოწმება, რათა შეფასებული მათი თანმიმდევრულობა, სრულყოფილება და შესაბამისობა მოქმედ ESG მოთხოვნებთან. მიუხედავად იმისა, რომ მოცემული აუდიტი ფარგლებში ადგილზე

ვიზიტი არ განხორციელებულა, პრაქტიკაში შესრულების ვალიდაციის მიზნით, განხილულ იქნა ჰიდროელექტროსადგურის შესაბამისი ოპერირების პროცესთან დაკავშირებული ობიექტების ამსახველი ფოტომასალა აღნიშნული მეთოდოლოგია შემუშავდა იმგვარად, რომ შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტს'' უზრუნველეყო ESG მაჩვენებლების მყარი და ობიექტური შეფასება.

აუდიტის პროცესის ფარგლებში ჩატარდა შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' საჯაროდ გამოქვეყნებული და შიდა დოკუმენტაციის ყოვლისმომცველი შესწავლა. განხილული დოკუმენტების სია მოცემულია დანართ 2-ში. სამუშაო პროცესი მოიცავდა საჯაროდ ხელმისაწვდომ მასალებს, როგორიცაა ESG-სთან დაკავშირებული გასაჯაროებული მონაცემები, პოლიტიკის დოკუმენტები, მონიტორინგის ანგარიშები და კომპანიის ვებგვერდზე განთავსებული სხვა ინფორმაცია. აგრეთვე დეტალურად შეფასდა შიდა დოკუმენტაცია, მათ შორის მართვის გეგმები, პროცედურები, რეესტრები, მონიტორინგის ჩანაწერები, რისკების შეფასებები და ოპერირების ამსახველი ჩანაწერები, რომლებიც რელევანტურია ESG მაჩვენებლებისა და შესაბამისობის მართვისთვის.

შეფასების პროცესში ასევე გათვალისწინებულ იქნა დოკუმენტაცია, რომელიც ეხება მოქმედ ქართულ კანონმდებლობასთან შესაბამისობას, აგრეთვე აუდიტის ფარგლებში მითითებულ საერთაშორისო სტანდარტებსა და ჩარჩო-პრინციპებს. გარდა მისა, რელევანტურობის ფარგლებში, აუდიტმა დამატებით გაანალიზა დამოუკიდებლად ვერიფიცირებული ან გარე აუდიტის მიერ დადასტურებული მონაცემები და შერჩეული ESG საანგარიშგებო ინდიკატორები, რათა წარმოდგენილი ინფორმაციის სანდოობა, თანმიმდევრულობა და სავარაუდო სისწორე შეფასებულიყო.

შეფასების სტრუქტურირების მიზნით, ESG აუდიტის სპეციალური საკონტროლო სია შემუშავდა, რომელიც სამ ძირითად მიმართულებას - მმართველობით, გარემოსდაცვით და სოციალურ საქმიანობას მოიცავდა. აღნიშნული საკონტროლო სია შეფასების მთავარ ინსტრუმენტს წარმოადგენდა, სადაც განხილული კრიტერიუმები, ძირითადი მიგნებები და შესაბამისი რეკომენდაციები აისახა. იგი სრულად შეესაბამებოდა IFC-ის საქმიანობის სტანდარტებს, ევროპის საინვესტიციო ბანკის გარემოსდაცვით-სოციალური სტანდარტებს, კარგ საერთაშორისო ინდუსტრიულ პრაქტიკას (GIIP).

სტრუქტურირებული ინტერვიუები ჩატარდა კომპანიის შესაბამის წარმომადგენლებთან, მათ შორის ESG-სთან მიმართულების პერსონალთან, მართვის სისტემების, განხორციელების მექანიზმების, მონაცემთა შეგროვებისა და ანგარიშგების პრაქტიკის, ასვე ოპერირების ძირითადი საკითხების დაზუსტების მიზნით. აღნიშნული ინტერვიუები დოკუმენტური მტკიცებულების გადასამოწმებლად და იმის უკეთ გასაანალიზებლად გამოიყენებოდა, თუ როგორ სრულდება აღებული ESG ვალდებულებები პრაქტიკაში.

დასკვნების სანდოობის გასაძლიერებლად, აუდიტმა გამოიყენა ტრიანგულაციის მიდგომა, რომლის მიხედვითაც ინფორმაცია გადამოწმდა მრავალ წყაროზე. კერძოდ, დოკუმენტირებული პოლიტიკა და პროცედურები შედარდა მათ პრაქტიკულ შესრულებასთან, ინტერვიუების შედეგები შეჯერდა მონიტორინგის მონაცემებსა და შიდა ჩანაწერებთან, ხოლო ანგარიშგებაში ასახული მაჩვენებლები გადამოწმდა საჯაროდ ხელმისაწვდომ ინფორმაციასა და პირველად დოკუმენტაციასთან. ამ მიდგომამ მნიშვნელოვნად გაზარდა შეფასების ვალიდურობა და დაადასტურა, რომ დეკლარირებული ESG ვალდებულებები გამყარებულია პრაქტიკული მტკიცებულებებით..

3. მმართველობის შეფასება

ამ ნაწილში გაანალიზებულია შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' მმართველობითი სტრუქტურები, პროცესები და სტრატეგიულ ზედამხედველობის პრაქტიკა, ESG ლიდერობის, ეთიკურ ქცევის, გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების ჭრილში. ტექსტი მიმოიხილავს, თუ როგორ არის ინტეგრირებული მდგრადი განვითარების ასპექტები - მათ შორის, მატერიალურობის შეფასება და ESG რისკებისა და შესაძლებლობების გათვალისწინება - გადაწყვეტილების მიღების პროცესში როგორც სამეთვალყურეო საბჭოს, ისე აღმასრულებელი მენეჯმენტის დონეზე. ეს მიზნად ისახავს იმის უზრუნველყოფას, რომ მნიშვნელოვანი გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი საკითხების იდენტიფიცირება, პრიორიტეტების განსაზღვრა და მართვა სათანადოდ ხდებოდეს. გარდა ამისა, ნაშრომში განხილულია თუ რამდენად შეესაბამება კომპანიის მმართველობითი მექანიზმები საერთაშორისოდ აღიარებულ ჩარჩო-პრინციპებსა და საუკეთესო პრაქტიკას, მათ შორის IFC-ისა და EIB-ის შესაბამის მოთხოვნებსა და მოლოდინებს.

3.1 მმართველობითი სტრუქტურა

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი" ფუნქციონირებს ორდონიანი მოდელის საფუძველზე სტრუქტურირებული მმართველობის ჩარჩოს შესაბამისად, რაც უზრუნველყოფს მკაფიო გამიჯვნას ზედამხედველობის ფუნქციასა და აღმასრულებელ მენეჯმენტს შორის. ამ სისტემაში პარტნიორთა საერთო კრება წარმოადგენს უმაღლეს მმართველ ორგანოს, ხოლო სამეთვალყურეო საბჭო და მენეჯმენტი ახორციელებენ შესაბამის მმართველობით და აღმასრულებელ ფუნქციებს. ამ დონეებზე როლები, უფლებამოსილებები და ანგარიშგების ხაზები მკაფიოდ არის განსაზღვრული კორპორაციული მმართველობის სახელმძღვანელოში, რომელიც დამტკიცდა და ძალაში შევიდა 2025 წელს.

პარტნიორთა საერთო კრება იკრიბება წელიწადში ერთხელ მაინც და პასუხისმგებელია კორპორატიული ძირითადი გადაწყვეტილებების მიღებაზე, რაც მოიცავს წლიური და კორპორატიული ანგარიშების დამტკიცებას, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისა და აუდიტორების დანიშვნასა და გათავისუფლებას, მოგების განაწილების დამტკიცებასა და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებს. აღნიშნული მექანიზმი ხელს უწყობს აქციონერთა მონაწილეობას, პროცესების გამჭვირვალობასა და უმცირესობის ინტერესების დაცვას.

2025 წლის მონაცემებით, სამეთვალყურეო საბჭო სამი წევრისგან შედგებოდა, მათ შორის აქციონერების წარმომადგენლებისა და ერთი დამოუკიდებელი წევრის. საბჭოს წევრებს ყოველწლიურად ირჩევს საერთო კრება, ხოლო საქმიანობის უწყვეტობა ნარჩუნდება მათი უფლებამონაცვლეების დანიშვნამდე. საბჭოს სხდომები კვარტალში ერთხელ ტარდება და მას საფუძვლად უდევს მართვის სტანდარტიზებული ანგარიშგება. მისი შემადგენლობა ასახავს შესაბამის კომპეტენციას ჰიდროენერგეტიკის, ფინანსების, ESG-ისა და რისკების მართვის მიმართულებით. 2025 წლის მონაცემებზე დაყრდნობით, საბჭოს წევრების უფლებამოსილების საშუალო ვადა დაახლოებით 4 წელს შეადგენს, რაც სტაბილურობასა და განახლებას შორის ბალანსს უზრუნველყოფს. მიუხედავად იმისა, რომ პროფესიული მრავალფეროვნება აშკარაა, გენდერული წარმომადგენლობა კვლავ შეზღუდულია, რაც კომპანიამ სამომავლო გაუმჯობესების სფეროდ განსაზღვრა.

მმართველობის ჩარჩო ასევე მოიცავს აუდიტის კომიტეტს, რომელიც წარმოადგენს საბჭოს დონის მმართველობის სტრუქტურის ნაწილს და მხარს უჭერს სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო ფუნქციონირებას.

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტს“ განსაზღვრული აქვს საბჭოს წევრების დამოუკიდებლობის ოფიციალური კრიტერიუმები და სტრუქტურული დამოუკიდებლობის დემონსტრირებას ახდენს, რაც იმაში გამოიხატება, რომ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრობა და აღმასრულებელი მენეჯმენტის რომლები ერთმანეთს არ ითავსებს.

აღმასრულებელ მენეჯმენტს ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი და მოიცავს ძირითად ფუნქციურ ხელმძღვანელებს, რომლებიც პასუხისმგებელნი არიან ESG, ტექნიკურ, ფინანსურ, ადმინისტრაციულ და ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების საკითხებზე. მენეჯმენტი პასუხისმგებელია ოპერატიულ შესრულებაზე, საბჭოს მიერ დამტკიცებული სტრატეგიების განხორციელებაზე და შესაბამის მოთხოვნებთან შესაბამისობაზე და ანგარიშვალდებულია დადგენილი მმართველობითი სტრუქტურის ფარგლებში.

მმართველობის ჩარჩო დამატებით აძლიერებს ისეთ ძირითად შიდა ინსტრუმენტებს, როგორიცაა კორპორაციული მართვის სახელმძღვანელო, ქცევის კოდექსი, მხილების პოლიტიკა და საბჭოს მრავალფეროვნების პოლიტიკა, რომლებიც ექვემდებარება ყოველწლიურ განხილვასა და დამტკიცებას. გარდა ამისა, კომპანიის მმართველობითი სისტემა მყარდება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გლობალურ შეთანხმებაში მონაწილეობით, რაც ხელს უწყობს ადამიანის უფლებებთან, შრომის, გარემოსდაცვით და ანტიკორუფციულ სფეროებში საერთაშორისოდ აღიარებულ პრინციპებთან მის შესაბამისობას. კომპანია ასევე უზრუნველყოფს თავისი მმართველობითი სტრუქტურის გამჭვირვალობას ოფიციალურ ვებგვერდზე სამეთვალყურეო საბჭოსა აღმასრულებელი მენეჯმენტის შემადგენლობის, როლებისა და მოვალეობების საჯაროდ გამოქვეყნების გზით.

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ სრულად იმყოფება კერძო სამართლის იურიდიული პირების საკუთრებაში; მასში სახელმწიფო წილი ან ,,ოქროს აქციები'' არ ფიქსირდება. განხილულ დოკუმენტაციაზე დაყრდნობით, მმართველობით სტრუქტურაში ინტერესთა რაიმე არსებითი კონფლიქტი არ გამოვლენილა.

საერთო ჯამში, შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ აჩვენებს მკაფიოდ სტრუქტურირებულ მმართველობისა და ლიდერობის ჩარჩოს, განსაზღვრული ინსტიტუციური როლებით, ფორმალიზებული პროცედურებით, სტრუქტურული დამოუკიდებლობით და IFC-ის, EIB-ის და GIIP-ის მოლოდინებთან ფართო შესაბამისობით.

3.2 ESG ზედამხედველობა და ანგარიშვალდებულება

სამეთვალყურეო საბჭო ინარჩუნებს ESG რისკების, შესაძლებლობებისა და შესრულების ზედამხედველობის საერთო პასუხისმგებლობას, რაც უზრუნველყოფს ESG საკითხების ინტეგრირებას კორპორატიული მმართველობისა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესებში. ESG-სთან დაკავშირებული საკითხები, მათ შორის მარეგულირებელი ნორმების დაცვა, მდგრადი განვითარების მიზნები, ოპერაციული რისკები, დაინტერესებულ მხარეებთან დაკავშირებული საკითხები და მაკორექტირებელი ქმედებების განხორციელება, რეგულარულად განიხილება სამეთვალყურეო საბჭოს კვარტალური სხდომების დროს. აღნიშნულ სხდომებს საფუძვლად

უდევს ლახამი ჰესის გუნდის მიერ მომზადებული მენეჯმენტის სტრუქტურირებული ანგარიშგება, რომელიც მოიცავს ESG, ტექნიკურ, ფინანსურ, იურიდიულ, ადმინისტრაციულ, შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის, ასევე ადამიანური რესურსების საკითხებს. სხდომის ოქმების მიმოხილვამ დაადასტურა, რომ ESG შედეგები განიხილება როგორც მმართველობითი საქმიანობის მუდმივი შემადგენელი ნაწილი, რაზეც არსებობს დოკუმენტირებული მსჯელობები, გადაწყვეტილებები და შემდგომი რეაგირების გეგმები. გარდა ამისა, სამეთვალყურეო საბჭოს ყოველთვიურად წარედგინება მენეჯმენტის ანგარიშები, რაც უზრუნველყოფს მიმდინარე პროცესების გამჭვირვალობას ESG შედეგების, ოპერირების განვითარებისა და ახალი რისკების მიმართულებით.

ოპერირების დონეზე, ESG ანგარიშვალდებულება ინტეგრირებულია კომპანიის მენეჯმენტის სტრუქტურაში. გენერალური დირექტორი პასუხისმგებელია ოპერაციულ მართვასა და რისკების ზედამხედველობაზე, ESG მენეჯერის მხარდაჭერით, რომელიც პასუხისმგებელია ESG-ის განხორციელების, მონიტორინგის, ინსპექტირების, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობისა და შესაბამისობის მონიტორინგის კოორდინაციაზე. ESG ზედამხედველობა კიდევ უფრო გაძლიერებულია ჰოლდინგის ESG და მდგრადი განვითარების ხელმძღვანელთან კოორდინაციით და ESG კონსულტანტის ჩართულობით, რაც ხელს უწყობს ESG მოთხოვნების თანამიმდევრულობას ოპერირებაში.

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის“ ESG მმართველობის ჩარჩოს ცენტრალური ელემენტს წარმოადგენს გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემა (ESMS), რომელიც ადგენს პროცედურებს, პასუხისმგებლობებს, მონიტორინგის მექანიზმებსა და ანგარიშგების სისტემას გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებისა და ზეგავლენის იდენტიფიცირების , შეფასების, მართვისა და მონიტორინგისთვის. ESMS მოქმედ ქართულ კანონმდებლობასა და შესაბამის სართაშორისო სტანდარტებს შეესაბამება, მათ შორის საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის (IFC) საქმიანობის სტანდარტებსა და ევროპის საინვესტიციო ბანკის (EIB) გარემოსდაცვით და სოციალურ სტანდარტებს, და წარმოადგენს ESG მოთხოვნების ოპერირების მართვის პროცესებში ინტეგრირების ძირითად მექანიზმს.

ESG ვალდებულებების განხორციელებას დამატებით მხარს უჭერს გარემოსდაცვითი და სოციალური სამოქმედო გეგმა (ESAP), რომელიც აერთიანებს შემარბილებელ ზომებს, მონიტორინგის ვალდებულებებს, ნებართვის მოთხოვნებს, აუდიტის დასკვნებს და ESG-სთან დაკავშირებული პროცესებიდან გამომდინარე მაკორექტირებელ ქმედებებს. ESAP პერიოდულად განახლდება მონიტორინგის შედეგების, შიდა მიმოხილვების, აუდიტის შედეგების და დაინტერესებული მხარეების გამოხმაურების საფუძველზე, რაც მხარს უჭერს ESG რისკების მართვისა და შესაბამისობისადმი დინამიურ და ადაპტაციურ მიდგომას.

მმართველობითი და ანგარიშვალდებულების ჩარჩო დამატებით აძლიერებს 2025 წელს მიღებული საჯაროდ გამოქვეყნებული პოლიტიკისა და მენეჯმენტის დოკუმენტების ყოვლისმომცველ პაკეტს, რომელიც შემდეგ დოკუმენტებს მოიცავს: ESG პოლიტიკა, გარემოსდაცვითი პოლიტიკა, კორპორატიული პოლიტიკა ადამიანის უფლებების შესახებ, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმა (SEP), ადამიანის უფლებების სათანადო გულმოდგინების შეფასება, გენდერული თანასწორობის პოლიტიკა, შესაბამისობის პოლიტიკა, ხელოვნური ინტელექტის პოლიტიკა, ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკა, ადამიანური რესურსების პოლიტიკა, მომხმარებელთა კმაყოფილებისა და განვითარების პოლიტიკა,

პროდუქტის პასუხისმგებლიანი მართვის პროგრამა, მომწოდებელთა ქცევის კოდექსი, ქცევის კოდექსი, მდგრადი განვითარების ანგარიშგების ფარგლები, მატერიალურობის ანალიზი და ყოველწლიური ESG ანგარიში. აღნიშნულ დოკუმენტებს ავსებს აუდიტის ფარგლებში განხილული შიდა პროცედურები, მონიტორინგის სისტემები, ოპერატიული რეესტრები და მართვის გეგმები, რომლებიც ხელს უწყობენ ESG მოთხოვნების პრაქტიკაში განხორციელებას.

გამჭვირვალობა და ანგარიშვალდებულება კიდევ უფრო გაძლიერებულია სტრუქტურირებული ESG საჯაროობის პროცესებით, მათ შორის წლიური ESG ანგარიშის გამოქვეყნებით და გაეროს გლობალური შეთანხმების ფარგლებში კომპანიის პროგრესის შესახებ ანგარიშის (CoP) წარდგენით.

შიდა მმართველობის მოწყობის გარდა, ESG-ის შესრულება ექვემდებარება გარე ზედამხედველობისა და მიმოხილვის პროცესებს. 2025 წლის განმავლობაში კომპანიამ გაიარა ინვესტორის დონის ESG ზედამხედველობა FMO-ს მიერ და დამოუკიდებელი გარე ESG შეფასება ჩატარდა 2025 წლის აგვისტოში. აღნიშნული შეფასებების ფარგლებში გაანალიზდა მართვის სისტემების ეფექტიანობა და შემუშავდა რეკომენდაციები მათი შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით. რეკომენდაციების უმეტესობა უკვე განხორციელდა, ხოლო დარჩენილი ღონისძიებების დასრულება დაგეგმილია 2026 წელს, რაც ადასტურებს გარე უკუკავშირზე დროულ რეაგირებასა და მუდმივი განვითარებისკენ სწრაფვას.

ანგარიშვალდებულების მექანიზმები დამატებით მხარდაჭერილია ოფიციალური საჩივრებისა და ინფორმირების პროცედურებით, რომლებიც ხელმისაწვდომია თანამშრომლებისა და გარე დაინტერესებული მხარეებისთვის. ეს მექანიზმები შექმნილია კონფიდენციალური ანგარიშგების, გამჭვირვალე განხილვისა და საჩივრების დროული გადაწყვეტის უზრუნველსაყოფად.

საერთო ჯამში, შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ავლენს სტრუქტურირებულ და მრავალდონიან მიდგომას ESG ზედამხედველობისა და ანგარიშვალდებულების მიმართ, რასაც ზურგს უმაგრებს მკაფიოდ განსაზღვრული მმართველობითი პასუხისმგებლობები, ფორმალიზებული მართვის სისტემები, ოპერირების დაგეგმვის ინსტრუმენტები, ინფორმაციის საჯაროობის მექანიზმები, ასევე შიდა და გარე ანგარიშვალდებულების პროცესები. ერთობლიობაში, ეს მექანიზმები ქმნის მყარ საფუძველს მიმდინარე ESG შედეგების მართვისა და კომპანიის ოპერირების საქმიანობის მუდმივი გაუმჯობესებისთვის.

1.3 ეთიკური ბიზნეს-ქცევა

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა“ შექმნა ეთიკური ბიზნეს-ქცევის სტრუქტურირებული ჩარჩო, რომელსაც მხარს უჭერს ძირითადი შიდა ინსტრუმენტები, მათ შორის ქცევის კოდექსი, მომწოდებელთა ქცევის კოდექსი, ადამიანის უფლებათა პოლიტიკა, შესაბამისობის პოლიტიკა და ეთიკური და შესაბამისობის დარღვევების შესახებ ანგარიშგების პროცედურა. ეს დოკუმენტები, რომლებიც 2025 წელს განახლდა, განსაზღვრავს პროფესიული ქცევის სტანდარტებს ანტიკორუფციული საქმიანობის, ინტერესთა კონფლიქტის, დისკრიმინაციის აკრძალვის, ასევე ბავშვთა და იძულებითი შრომის დაუშვებლობის მიმართულებით. სახელშეკრულებო შეთანხმებების საფუძველზე, აღნიშნული მოთხოვნები მესამე მხარის პარტნიორებზეც ვრცელდება. აღნიშნულ ჩარჩოს აძლიერებს ESG-თან დაკავშირებული

პოლიტიკისა და საჯაროდ გამოცხადებული ვალდებულებების პაკეტი, რაც მმართველობას, სტრატეგიასა და ოპერატიულ განხორციელებას შორის თანმიმდევრულობას უზრუნველყოფს.

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ინარჩუნებს ფორმალურ და ხელმისაწვდომ ანგარიშგების მექანიზმებს თანამშრომლებისთვის, კონტრაქტორებისა და გარე დაინტერესებული მხარეებისთვის. ეს მოიცავს პირდაპირ ანგარიშგებას მენეჯმენტისთვის (გენერალური დირექტორი, ESG მენეჯერი ან ხელმძღვანელები), ანონიმური საჩივრების ყუთებს ჰესების ობიექტებში და ციფრულ არხებს, როგორიცაა ელექტრონული ფოსტა და ონლაინ ანგარიშგების პლატფორმა. სისტემა იძლევა როგორც ანონიმური, ისე იდენტიფიცირებული შეტყობინების გაგზავნის შესაძლებლობას და შექმნილია კონფიდენციალურობის დაცვისა და სამაგიეროს გადახდისგან უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად.

აღნიშნულ სტრუქტურას მხარს უჭერს რეგულარული ტრენინგები და ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებები, მათ შორის სავალდებულო ინტეგრაცია და პერიოდული განახლების ტრენინგები ეთიკის, შესაბამისობის, ანტიკორუფციული და ანგარიშგების პროცედურების შესახებ.

განხილული დოკუმენტაციის საფუძველზე, 2025 წელს არ დაფიქსირებულა არცერთი მნიშვნელოვანი ეთიკური დარღვევა ან ქცევის კოდექსის დარღვევა, რაც ჩარჩოს ეფექტურ განხორციელებაზე მიუთითებს.

საერთო ჯამში, შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ავლენს ეთიკური ქცევის ოფიციალურად ჩამოყალიბებულ და მოქმედ სისტემას, რომელიც გამყარებულია მკაფიო პოლიტიკით, ხელმისაწვდომი საანგარიშგებო არხებით, განსაზღვრული მოკვლევის პროცედურებითა და რეგულარული ტრენინგებით, რაც შეესაბამება IFC-ის, EIB-ის და GIIP-ის მოლოდინებს.

1.4 მრავალფეროვნება, თანასწორობა და ინკლუზიურობა

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა“ შექმნა მრავალფეროვნების, თანასწორობისა და ინკლუზიურობის (DEI) ფორმალური ჩარჩო თავისი ESG პოლიტიკის, ქცევის კოდექსის, ადამიანის უფლებათა პოლიტიკისა და მომწოდებელთა ქცევის კოდექსის მეშვეობით. ეს ინსტრუმენტები აყალიბებს კომპანიის ვალდებულებას დისკრიმინაციისა და თანაბარი შესაძლებლობების მიმართ, მათ შორის სქესის, ასაკის, ეთნიკური კუთვნილების, რელიგიის, შეზღუდული შესაძლებლობების და სხვა სტატუსის საფუძველზე, და მხარს უჭერს ინკლუზიური დასაქმების პრაქტიკას, ადგილობრივ დასაქმებას და სამუშაო ძალის განვითარებას. DEI-სთან დაკავშირებული მოსაზრებები ასევე ასახულია კომპანიის მატერიალურობის შეფასებასა და ESG ანგარიშგებაში.

კომპანიის საბჭოს მრავალფეროვნების პოლიტიკა კიდევ უფრო აძლიერებს ამ ჩარჩოს და სამეთვალყურეო საბჭოში წევრების წარდგენისას მოითხოვს ინკლუზიურ, გამჭვირვალე და დამსახურებაზე დაფუძნებულ მიდგომას, სადაც სათანადოდ არის გათვალისწინებული გენდერული, ეთნიკური, ეროვნული, კულტურული და პროფესიული გამოცდილების მრავალფეროვნება. აღნიშნული პოლიტიკა ყოველწლიურ გადახედვას ექვემდებარება. მიუხედავად იმისა, რომ პოლიტიკა შეესაბამება კარგ საერთაშორისო პრაქტიკას, მისი იმპლემენტაცია მაინც ნაწილობრივია, ვინაიდან სამეთვალყურეო საბჭოში ამჟამად არ გვხვდებიან ქალი წევრები. კომპანიამ აღიარა ეს საკითხი, როგორც სამომავლოდ გასაუმჯობესებელი სფერო.

მიუხედავად იმისა, რომ მიმდინარე სამეთვალყურეო საბჭოში არ შედიან ქალი წევრები, შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა“ გააუმჯობესა გენდერული წარმომადგენლობა აქციონერთა ზედამხედველობისა და მენეჯერულ პოზიციებზე. შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის“ მაჟორიტარი აქციონერის (CCEH Hydro III LLC) ESG და მდგრადი განვითარების მიმართულების ხელმძღვანელი ქალია. მისი ლიდერობა მოიცავს ESG მონიტორინგის განხორციელებას, სტრატეგიულ ზედამხედველობაში მონაწილეობასა და შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' ESG მენეჯერთან რეგულარულ კოორდინაციას, რაც ადასტურებს ქალთა მნიშვნელოვან წარმომადგენლობას ESG ხელმძღვანელობაში. ჰოლდინგის ESG და მდგრადი განვითარების ხელმძღვანელი მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს ESG სტრატეგიასა და ზედამხედველობას ორგანიზაციებს შორის კოორდინაციის, აუდიტისა და შესაბამისობაში მოყვანის აქტივობების მეშვეობით.

ოპერაციულ და მენეჯმენტის დონეზე, შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' პროგრესი განიცადა გენდერული წარმომადგენლობის კუთხით. კომპანიის 2025 წლის ანგარიშში მითითებულია 2 სრული განაკვეთით დასაქმებული ქალი, რაც სამუშაო ძალის 12%-ს შეადგენს, ხოლო მენეჯმენტში ერთი ქალი, რაც გენდერთან დაკავშირებული შიდა მიზნების მიღწევაში პროგრესს აჩვენებს. გარდა ამისა, კომპანიამ განაცხადა ერთი ადგილობრივი მომწოდებლის შესახებ, რომელსაც ქალი ფლობს ან მართავს, რაც მიუთითებს, რომ ინკლუზიურობის საკითხები ასევე ვრცელდება ადგილობრივი მიწოდების ჯაჭვში მონაწილეობასა და ეკონომიკურ ჩართულობაზე.

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' DEI-ს ჩარჩო ზოგადად შეესაბამება შესაბამის საერთაშორისო სტანდარტებს, მათ შორის IFC-ის შესრულების სტანდარტს 2, ევროპის საინვესტიციო ბანკის შესაბამის გარემოსდაცვით და სოციალურ სტანდარტებს, შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის ძირითად კონვენციებს, ბიზნესისა და ადამიანის უფლებების შესახებ გაეროს სახელმძღვანელო პრინციპებს და გაეროს გლობალური შეთანხმების პრინციპებს. DEI-სთან დაკავშირებული ინდიკატორების მონიტორინგი და გასაჯაროება ხდება კომპანიის ყოველწლიური ESG ანგარიშის მეშვეობით, ხოლო განხორციელება მხარდაჭერილია ESMS-ისა და უფრო ფართო მართვის სისტემების მეშვეობით.

საერთო ჯამში, „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ავლენს ოფიციალურად ჩამოყალიბებულ და განვითარებად მიდგომას DEI-ს მიმართ, რომელსაც მხარს უჭერს შიდა პოლიტიკა, სამუშაო ძალისა და მენეჯმენტის ინდიკატორები და გასაჯაროების პრაქტიკა. საბჭოს დონეზე გენდერული მრავალფეროვნების გაუმჯობესებისკენ მიმართული მუდმივი ძალისხმევა კიდევ უფრო გააძლიერებს კომპანიის მმართველობას და ინკლუზიურობას.

3.5 გამჭვირვალობისა და ანგარიშგების პრაქტიკა

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ESG გამჭვირვალობისა და საჯაროობისადმი სტრუქტურირებულ მიდგომას ავლენს რაც დაინტერესებულ მხარეებს მდგრადი განვითარების მაჩვენებლების, მარეგულირებელი ნორმების შესაბამისობისა და მმართველობის პრაქტიკის შესახებ ინფორმაციაზე წვდომას სთავაზობს. აუდიტმა დაადასტურა, რომ ESG ანგარიშგება შეესაბამება აღიარებულ საერთაშორისო ჩარჩოებს და მხარდაჭერილია განსაზღვრული ანგარიშგების საზღვრებით, შიდა ვალიდაციის პროცესებითა და გარე ბენჩმარკინგით.

ლახამი ჰესის 2025 წლის ყოველწლიური ESG ანგარიში მომზადებულია შემდეგი ძირითადი ჩარჩოებისა და სტანდარტების მიხედვით:

- გლობალური ანგარიშგების ინიციატივა (GRI) – მოიცავს ძირითად ESG თემებს, მათ შორის მმართველობას, გარემოსდაცვით მუშაობას, შრომის ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებას, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობას და სოციალურ პასუხისმგებლობას. ასევე ინფორმაციის გასაჯაროება სათბურის აირების ემისიების (Scopes 1, Scopes 2, Scopes 3), წყლის რესურსების მართვის, ნარჩენების მართვის, ბიომრავალფეროვნებისა და სამუშაო ძალასთან დაკავშირებული ინდიკატორების შესახებ;
- კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაციის გასაჯაროება (TCFD) – კლიმატთან დაკავშირებული ინფორმაციის გასაჯარობის ინტეგრირება მმართველობის, სტრატეგიის, რისკების მართვის, ასევე მაჩვენებლებისა და მიზნების ფარგლებში;
- გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნები (SDGs) – ESG მიზნებისა და ყოველწლიური შესრულების მონიტორინგის შესაბამისობაში მოყვანა შესაბამის SDG-ებთან;
- გაეროს გლობალური შეთანხმება (UNGC) – ოპერაციების შესაბამისობაში მოყვანა ადამიანის უფლებების, შრომის, გარემოს დაცვისა და კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის ათ პრინციპთან; ამ კონტექსტში, შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' 2025 წელს წარადგინა თავისი პირველი პროგრესის შესახებ ანგარიში (CoP), რითაც აჩვენა ოფიციალური ანგარიშვალდებულება UNGC-ის ჩარჩოს შესაბამისად;
- პარიზის შეთანხმება / საქართველოს ეროვნულ დონეზე განსაზღვრული წვლილი (NDCs) – ეროვნული კლიმატური ვალდებულებების მხარდაჭერა ემისიების მართვისა და კლიმატთან დაკავშირებული ქმედებების გზით; და
- საქართველოს მარეგულირებელი ჩარჩო – გარემოსდაცვითი, შრომის, შრომის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, ასევე ნარჩენების მართვის შესაბამისი მოთხოვნების დაცვის უზრუნველყოფა.

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' ასევე განსაზღვრა და საჯაროდ გაამჟღავნა მდგრადი განვითარების ანგარიშგების საზღვრები, რომლებიც მოიცავს კომპანიის პირდაპირი კონტროლის ქვეშ მყოფ ყველა ოპერაციულ საქმიანობას, მათ შორის „ლახამი 1“ და „ლახამი 2“ ჰესებს. ანგარიშგების საზღვრები შეესაბამება ფინანსური ანგარიშგების პრაქტიკას, გეოგრაფიულად შემოიფარგლება მესტიის მუნიციპალიტეტში პროექტის არეალით და ყოველწლიურად განიხილება სტრუქტურირებული შიდა დამტკიცების პროცესის მეშვეობით, რომელშიც მონაწილეობენ მენეჯმენტი, ჰოლდინგის ESG და მდგრადი განვითარების ხელმძღვანელი და სამეთვალყურეო საბჭო.

2025 წელს, კომპანიის გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (ESG) საქმიანობა დამატებით შეფასდა S&P Global-ის კორპორაციული მდგრადობის შეფასების (CSA) მეშვეობით. ელექტროენერგიის მწარმოებელი საწარმოების ქვედარგში, ლახამი ჰესმა 68 ქულა დააგროვა მაშინ, როდესაც დარგის საშუალო მაჩვენებელი 47-ს შეადგენდა, რითაც გლობალურად საუკეთესო 80-ე პერცენტილში მოხვდა. ეს წარმოადგენს დამატებით გარე საორიენტაციო ნიშნულს, რომელიც კომპანიის ESG მართვისა და ინფორმაციის გასაჯაროების პრაქტიკის სიმწიფეზე მიუთითებს.

გამჭვირვალობას დამატებით ხელს უწყობს ინფორმაციის გასაჯაროების მრავალმხრივი არხები. ყოველწლიური ESG ანგარიშისა და სხვა ESG-თან დაკავშირებული პოლიტიკის, გეგმებისა და მონიტორინგის შედეგების გარდა, კომპანია საკუთარ ვებგვერდზე ასევე აქვეყნებს გარე ESG აუდიტის ანგარიშებს. ეს დაინტერესებულ მხარეებს საშუალებას აძლევს, გაეცნონ ESG

საქმიანობისა და მართვის სისტემების დამოუკიდებელ შეფასებებს, რაც ზრდის წარმოდგენილი ESG ინფორმაციის სანდოობასა და ხელმისაწვდომობას.

საერთო ჯამში, აუდიტის შედეგად დადგინდა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' შექმნა გამჭვირვალე და სტრუქტურირებული ESG ანგარიშგების ჩარჩო, რომელიც შეესაბამება საერთაშორისო კარგ პრაქტიკას. ჩარჩო კიდევ უფრო გაძლიერებულია ანგარიშგების საზღვრების გასაჯაროებით, ყოველწლიური ESG ანგარიშგებით, UNGC CoP 2025-ის წარდგენით, S&P CSA-ს მეშვეობით გარე ბენჩმარკინგით და გარე ESG აუდიტის ანგარიშების ვებსაიტზე გამოქვეყნებით.

3.6 რისკებისა და კრიზისების მართვა

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' შეიმუშავა საწარმოს რისკების მართვის (ERM) ოფიციალური ჩარჩო, რომელიც აერთიანებს გარემოსდაცვით, სოციალურ და მმართველობით (ESG) რისკებს მის საერთო კორპორატიული რისკების მართვის სისტემაში, IFC-ის შესრულების სტანდარტი 1-ისა და ევროპის საინვესტიციო ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტი 1-ის შესაბამისად. ESG რისკები იდენტიფიცირდება, ფასდება და პერიოდულად განიხილება საწარმოს დონეზე, მათ შორის სამეთვალყურეო საბჭოს კვარტალური განხილვებისა და მენეჯმენტის დონის რეგულარული განახლებების მეშვეობით, რომლებიც ინფორმირებულია მიმდინარე მონიტორინგითა და პერიოდული მიმოხილვებით. საწარმოო რისკების მართვის (ERM) ჩარჩო დამატებით ინფორმირებულია კომპანიის მატერიალურობის მიდგომის გამოყენებით, რომელიც განსაზღვრავს და პრიორიტეტულს ხდის ESG-ს მნიშვნელოვან საკითხებს ორმაგი მატერიალურობის მიდგომის გამოყენებით, როგორც ESG რისკების კომპანიაზე გავლენის, ასევე კომპანიის საზოგადოებისა და გარემოზე ზემოქმედების გათვალისწინებით. (რისკების იდენტიფიცირებისა და პრიორიტეტულობის შესახებ დეტალებისთვის იხილეთ ნაწილი 3.7: მატერიალურობის შეფასება.)

რისკების მართვა ხორციელდება სტრუქტურირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემის (ESMS) მეშვეობით, რომელსაც მხარს უჭერს:

- ჰოლდინგის დონეზე შემუშავებული გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის ESMS სტანდარტიზებული ჩარჩო, რომელიც სხვადასხვა აქტივებს შორის თანმიმდევრულობას უზრუნველყოფს;
- გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემის (ESMS) დამოუკიდებელი სახელმძღვანელო, რომელიც განსაზღვრავს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების იდენტიფიცირების, შეფასების, შერბილებისა და მონიტორინგის პროცედურებს; და
- გარემოსდაცვითი და სოციალური ქმედებების მუდმივად განახლებადი გეგმა (ESAP), რომელიც ასახავს შერბილების ღონისძიებებს, შესასრულებელ ვალდებულებებს, აუდიტის მიგნებებსა და მაკორექტირებელ ქმედებებს.

2025 წელს შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' კიდევ უფრო გააძლიერა რისკის მართვის ჩარჩო ხელოვნური ინტელექტის პოლიტიკის მიღებით, რომელიც ადგენს პრინციპებს ხელოვნური ინტელექტის პასუხისმგებლობით გამოყენების, ინტეგრაციისა და ზედამხედველობისთვის შეზღუდული ოპერატიული, ადმინისტრაციული და ESG-თან დაკავშირებული ფუნქციების ფარგლებში. პოლიტიკა ეხება ასოცირებულ სამართლებრივ, ეთიკურ, გარემოსდაცვით, სოციალურ და მონაცემებთან დაკავშირებულ რისკებს და მოითხოვს ადამიანის განხილვასა და დამტკიცებას, რაც მხარს უჭერს კომპანიის მიდგომას განვითარებადი რისკის მართვისა და პასუხისმგებელი ტექნოლოგიების მართვის მიმართ.

აუდიტმა დაადასტურა, რომ კომპანია პრაქტიკაში ESG რისკების სამართავად იყენებს მონიტორინგის, კონტროლისა და შემოწმების მექანიზმების კომბინაციას, მათ შორის:

- შიდა და გარე ESG მიმოხილვები, რომლებიც მოიცავს ESG მენეჯერის მიერ მიმდინარე მონიტორინგს, ჰოლდინგის ESG და მდგრადი განვითარების ფუნქციის პერიოდულ მიმოხილვებს, ინვესტორთა ზედამხედველობას (მათ შორის FMO) და 2025 წელს ჩატარებულ დამოუკიდებელ გარე ESG შეფასებას, რაც ხელს უწყობს მუშაობის უწყვეტ შეფასებას და გაუმჯობესებას;
- გარემოსდაცვითი და ტექნიკური მონიტორინგი, მათ შორის სათბურის აირების ემისიების მონიტორინგი, ჰიდროლოგიური მონიტორინგი, ეკოლოგიური ხარჯის კონტროლი, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგი და ყოველწლიური გეოლოგიური შეფასებები ბუნებრივი საფრთხეების რისკების მართვის მიზნით. საჭიროების შემთხვევაში, დამოუკიდებელი ბიომრავალფეროვნებისა და გეოლოგიის ექსპერტები ეკოსისტემის პირობებთან, ბიომრავალფეროვნების დაცვასთან, გეოლოგიურ სტაბილურობასთან და ბუნებრივი საფრთხეების რისკებთან დაკავშირებული დეტალური ტექნიკური შეფასებების ჩასატარებლად და შერბილებისა და რისკების მართვის ზომების რეკომენდაციების შესამუშავებლად არიან ჩართულნი;
- ჯანმრთელობის, უსაფრთხოებისა და შესაბამისობის კონტროლი, მათ შორის რუტინული შემოწმებები, რისკების შეფასება, ინციდენტების პრევენციის ზომები და ნებართვის პირობებისა და შესაბამისი მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისობის მონიტორინგი;
- დაბინძურების პრევენცია და ოპერაციული კონტროლი, მათ შორის დაღვრის პრევენციის ზომები, ჩამდინარე წყლების მართვა, ნარჩენებისა და სახიფათო ნარჩენების დამუშავების პროცედურები და ოპერაციული მონიტორინგი, რომელიც მიზნად ისახავს გარემოზე ზემოქმედების მინიმიზაციას; და
- დაინტერესებულ მხარეებთან ჩართულობისა და საჩივრების განხილვის მექანიზმები, დაინტერესებულ მხარეებთან გამჭვირვალე კომუნიკაციის მხარდაჭერა და სოციალური, ოპერაციული და რეპუტაციული რისკების ადრეული იდენტიფიცირება და მართვა.

კომპანიის რისკების მართვის მიდგომა დამატებით ეფუძნება მონიტორინგის შედეგებს, აუდიტის დასკვნებსა და დაინტერესებული მხარეების მოსაზრებებს, მათ შორის თანამშრომლებისა და ადგილობრივი თემების უკუკავშირს, რომლებიც გათვალისწინებულია რისკების იდენტიფიცირებისა და შემარბილებელი ღონისძიებების განსაზღვრისას. ESG-ს არსებითი თემები, მათ შორის განახლებადი ენერგიის გამომუშავება, გარემოსდაცვითი ნებართვების დაცვა, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგი, ემისიების მართვა, შრომის ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება, საზოგადოების უსაფრთხოების შესახებ ცნობიერების ამაღლება, გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემის (ESMS) დანერგვა, გარემოსდაცვითი და სოციალური ქმედებების გეგმის (ESAP) შესრულება, გენდერული თანასწორობა და საბჭოს დონეზე ESG ზედამხედველობა, აისახება კომპანიის რისკების მართვისა და მმართველობითი გადაწყვეტილებების განხილვის პროცესში.

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ასევე იყენებს რისკებზე დაფუძნებულ მიდგომას კონტრაქტორებისა და მომწოდებლების მართვის მიმართ თავისი გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემის (ESMS) ფარგლებში. ეს მოიცავს კონტრაქტორების წინასწარ შემოწმებას გარემოსდაცვითი, სოციალური, შრომითი, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების მოთხოვნების დაცვას და, საჭიროების შემთხვევაში, სამუშაოების დაწყებამდე

მეთოდოლოგიური ინსტრუქციებისა თუ რისკების შეფასების დოკუმენტის განხილვას. კონტრაქტორის საქმიანობის მონიტორინგი ხორციელდება ზედამხედველობის, ინსპექტირებისა და მაკორექტირებელი ქმედებების პროცესების მეშვეობით.

კრიზისებისთვის მზადყოფნას მხარს უჭერს დოკუმენტირებული საგანგებო სიტუაციების რეაგირების გეგმა, რომელიც განსაზღვრავს როლებს, საკომუნიკაციო პროტოკოლებს და საგანგებო სიტუაციებისთვის რეაგირების პროცედურებს. გეგმის ეფექტიანობა მოწმდება რეგულარული ტრენინგებითა და პერიოდული სიმულაციური სწავლებებით, რაც მუდმივ ოპერაციულ მზადყოფნასა და ბიზნესის უწყვეტ მუშაობას უზრუნველყოფს.

ყოველდღიური ESG რისკების მართვაზე პასუხისმგებლობა დაკისრებული აქვს ESG მენეჯერს ,რომელიც ანგარიშვალდებულია გენერალური დირექტორის წინაშე და ფუნქციური დამოუკიდებლობით მოქმედებს. ჰოლდინგის ESG-სა და მდგრადი განვითარების ფუნქციასთან კოორდინაცია ხელს უწყობს მიდგომების თანმიმდევრულობას და ძირითადი რისკების ესკალაციას.

საერთო ჯამში, შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ აჩვენებს ESG რისკებისა და კრიზისების მართვისადმი ყოვლისმომცველ და ოპერატიულ მიდგომას, რაც გამყარებულია ოფიციალური სისტემებით, მონიტორინგის პრაქტიკითა და გარე შეფასების მექანიზმებით. ეს ღონისძიებები ზოგადად შეესაბამება IFC-ის, EIB-ის და GIIP-ის მოლოდინებს და ქმნის მდგრადობისა და მარეგულირებელი ნორმების შესაბამისობის მყარ საფუძველს. ცვლილებების მართვის პროცედურების შემდგომი ფორმალიზება და კლიმატის რისკების ინტეგრაციის გაღრმავება კიდევ უფრო გაზრდის არსებული ჩარჩოს მდგრადობას.

3.7 მატერიალურობის შეფასება

კომპანიის ოპერაციების, დაინტერესებული მხარეებისა და გრძელვადიანი განვითარებისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი ESG საკითხების გამოსავლენად, შესაფასებლად და პრიორიტეტების დასასმელად, შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' მატერიალურობის შეფასების ოფიციალურ პროცესს ეყრდნობა. ეს შეფასება ყოველწლიურად ტარდება, ხოლო ექვს თვეში ერთხელ გადაიხედება, რათა მარეგულირებელი ორგანოების განვითარება ასახოს, ბიზნეს ცვლილებები და დაინტერესებული მხარეების მოლოდინების ცვლილება. ამ აუდიტის ფარგლებში განხილული იქნა მატერიალურობის უახლესი ანალიზი, რომელიც დამტკიცდა 2025 წელს და საჯაროდ გამოქვეყნდა.

კომპანია იყენებს ორმაგი მატერიალურობის მიდგომას, რაც ითვალისწინებს ორივე ასპექტს: (i) ESG ფაქტორების გავლენას მის ფინანსურ მაჩვენებლებზე, ოპერაციებსა და შესაბამისობის ვალდებულებებზე; და (ii) მისი საქმიანობის გავლენას გარემოსა და საზოგადოებაზე.

2025 წლის შეფასების მიხედვით, იდენტიფიცირებულია 16 არსებითი ESG საკითხი, რომლებიც სამ ძირითად მიმართულებად არის დაჯგუფებული:

- **გარემოსდაცვითი:** სათბურის აირების ემისიები (Scope 1, 2 და 3); განახლებადი ენერგიის გამომუშავება; ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგი; და გარემოსდაცვითი ნებართვების პირობების შესრულება;
- **სოციალური:** თანამშრომელთა შრომის უსაფრთხოება და ESG ტრენინგები; უსაფრთხოება სამუშაო ადგილზე (ინციდენტებისა და ტრავმების კონტროლი); მოსახლეობის ინფორმირება უსაფრთხოებაზე; სოციალური პროექტები და ადგილობრივი თემის მხარდაჭერა ენერგეტიკული პროექტების ფარგლებში;

- **მმართველობითი:** ESMS-ისა და ESAP-ის შესრულება; გარემოსდაცვითი პოლიტიკის გატარება; გენდერული თანასწორობის ხელშეწყობა; და ESG პროგრამების დანერგვა დირექტორთა საბჭოს დონეზე;

მატერიალურობის შეფასება კომპანიის რისკების მართვის საერთო ჩარჩოს (ERM) ნაწილია და უმნიშვნელოვანეს როლს ასრულებს ESG რისკების გამოვლენასა და მათ პრევენციაში. მნიშვნელოვანი საკითხები ფასდება იმის მიხედვით, თუ რა გავლენა შეიძლება მოახდინონ მათ ბიზნესის მუშაობაზე, კანონმდებლობასთან შესაბამისობაზე, ფინანსურ შედეგებსა და პარტნიორების ნდობაზე. ეს მონაცემები პირდაპირ გამოიყენება კომპანიის ESG დაგეგმვის, ანგარიშგებისა და ყოველდღიური გადაწყვეტილებების მიღებისას.

აუდიტმა დაადასტურა, რომ მატერიალურობის დასკვნები ამოქმედდა კომპანიის ESMS და ESAP-ის მეშვეობით, შესაბამისი შემარბილებელი ზომებით, მონიტორინგის აქტივობებით და შესრულების მონიტორინგის მექანიზმებით. პროცესს მხარს უჭერს განსაზღვრული მმართველობის სტრუქტურა, სადაც სამეთვალყურეო საბჭო უზრუნველყოფს სტრატეგიულ მიმართულებას და დამტკიცებას, მენეჯმენტი კოორდინაციას უწევს პროცესს და ინფორმაციის გასაჯაროებას, ხოლო შესაბამისი ფუნქციური ერთეულები აწვდიან და ამოწმებენ საწყის მონაცემებს. პროცესის ნაწილად ასევე განიხილება გარე მიმოხილვის შედეგებიც.

გარდა ამისა, 2025 წლის განმავლობაში, CCEH-ის მიერ მოწვეულმა დამოუკიდებელმა საერთაშორისო ESG კონსულტანტმა ადგილზე შეაფასა ლახამი ჰესის ობიექტები და მასთან დაკავშირებული ESG დოკუმენტაცია. მიმოხილვამ დაადასტურა, რომ ობიექტები სათანადოდ არის შენარჩუნებული და შეესაბამება ოპერირებისათვის დადგენილ სტანდარტებს და ამავდროულად გამოავლინა ცალკეული მართვის გეგმების შემდგომი დახვეწისა და კონტექსტური გაუმჯობესების შესაძლებლობები. მიმოხილვის შედეგად მიღებული რეკომენდაციების განხორციელება დაგეგმილია 2026 წლის განმავლობაში, რაც ხელს შეუწყობს კომპანიის მუდმივი განვითარების მიდგომას.

საერთო ჯამში, შპს, ,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' სტრუქტურირებულ და გამჭვირვალე მატერიალურობის შეფასების პროცესს აჩვენებს, რომელიც ინტეგრირებულია რისკებისა და მართვის სისტემებში და ფართოდ შეესაბამება IFC-ს, EIB-ს და GIIP-ს. დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გაგრძელება და პრიორიტეტების პერიოდული ხელახალი დაკალიბრება კიდევ უფრო გააძლიერებს პროცესის ეფექტურობას.

3.8 მიწოდების ჯაჭვის მართვა

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' მიწოდების ჯაჭვის მართვის მიმართ იყენებს სტრუქტურირებულ და რისკებზე დაფუძნებულ მიდგომას, რომელსაც მხარს უჭერს მისი ESG პოლიტიკა, მომწოდებელთა ქცევის კოდექსი და ადამიანის უფლებების სათანადო შემოწმების პროცედურები. ეს ინსტრუმენტები ერთად ადგენს კომპანიის მოლოდინებს მომწოდებლებისა და კონტრაქტორების მიმართ ეთიკური ქცევის, გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის, შრომითი სტანდარტების, შრომის უსაფრთხოებისა და კანონმდებლობასთან შესაბამისობის თვალსაზრისით.

მომწოდებელთა ქცევის კოდექსი წარმოადგენს მომწოდებლების მართვის ჩარჩოს საფუძველს და ვრცელდება კომპანიის მიერ დაქირავებულ ყველა მესამე მხარე მომწოდებელსა და

კონტრაქტორზე. აღნიშნული კოდექსი მოითხოვს შემდეგი პრინციპების დაცვას: (i) მოქმედი კანონმდებლობა და რეგულაციები; (ii) გარემოს დაცვა და რესურსების ეფექტური გამოყენება; (iii) შრომითი და სამუშაო პირობების მოთხოვნები, დისკრიმინაციის აკრძალვისა და უსაფრთხო სამუშაო გარემოს ჩათვლით; (iv) ბავშვთა შრომისა და იძულებითი შრომის აკრძალვა; (v) ანტიკორუფციული კონტროლი და ინტერესთა კონფლიქტის პრევენცია; და (vi) დასაქმებულთა უფლებების პატივისცემა, მათ შორის, საჩივრების მექანიზმებზე ხელმისაწვდომობა და გაერთიანების თავისუფლება.

აუდიტმა დაადასტურა, რომ ESG კრიტერიუმები პარტნიორებთან ურთიერთობის საწყის ეტაპზევეა გათვალისწინებული. კონტრაქტის დადებამდე მომწოდებლები გადიან წინასწარ შემოწმებას, რომლის დროსაც ფასდება გარემოსდაცვითი, სოციალური, შრომითი და უსაფრთხოების რისკები. მომწოდებელთა შეფასებისას კომპანია განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს ადამიანის უფლებების დაცვას, რისკების სიმწვავეს, მათი რეალიზების ალბათობასა და შესაძლო გავლენას ადამიანებზე. ამ ანალიზის შედეგებზეა დამოკიდებული როგორც მომწოდებლის შერჩევა და ხელშეკრულების პირობები, ისე საჭიროების შემთხვევაში, რისკების პრევენციისთვის აუცილებელი მოთხოვნები.

მომწოდებლებთან დაკავშირებული რისკები ასევე დაკავშირებულია კომპანიის საწარმოო რისკების მართვის (ERM) ჩარჩოსთან, რომელიც ხელს უწყობს შესყიდვებთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებებისა და ESG რისკების მართვის უფრო ფართო სისტემის თანმიმდევრულობას. ეს უზრუნველყოფს იმას, რომ მიწოდების ჯაჭვის რისკები იზოლირებულად კი არ ფასდებოდეს, არამდე განიხილებოდეს, როგორც ოპერაციული და შესაბამისობის რისკების მართვის საერთო ნაწილი.

თანამშრომლობის დაწყების შემდეგ, მომწოდებლებისა და კონტრაქტორების მუშაობას კომპანია მუდმივად აკონტროლებს. ეს გულისხმობს იმის შემოწმებას, თუ როგორ ასრულებენ ისინი კონტრაქტის პირობებს, მათი საქმიანობის ზედამხედველობას და რეაგირებას, თუკი რაიმე ხარვეზის გამოსწორებაა საჭირო. წარმოდგენილი დოკუმენტების ანალიზმა აჩვენა, რომ მომწოდებლების შეფასებისა და კონტროლის ეს სისტემა რეალურად გამოიყენება საქმეში და სრულად შეესაბამება კომპანიის შიდა წესებს.

რისკების მართვის გარდა, შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' შესყიდვების მიდგომა ასევე ხელს უწყობს ადგილობრივი ეკონომიკური მონაწილეობის მხარდაჭერას. ყოველწლიურ ESG ანგარიშში აღნიშნულია, რომ, სადაც შესაძლებელია, საქონელი და მომსახურება ადგილობრივად მოიპოვება მესტიის მუნიციპალიტეტსა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის უფრო ფართო რეგიონში. 2025 წელს, ადგილობრივი მიწოდების ჯაჭვი მოიცავდა ერთ მომწოდებელს, რომელსაც ქალი ფლობდა ან მართავდა, რაც მიუთითებს, რომ ადგილობრივი შესყიდვების პრაქტიკა ასევე ხელს უწყობდა ინკლუზიურ ეკონომიკურ მონაწილეობას.

საერთო ჯამში, შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტს'' მიწოდების ჯაჭვის მართვის გამართული და პრაქტიკაში მომუშავე სისტემა აქვს. აქ მკაფიოდაა ჩამოყალიბებული მოთხოვნები მომწოდებლებისთვის, ტარდება კონტრაქტამდე წინასწარი შემოწმება და მომწოდებელთან დაკავშირებული ESG რისკები ინტეგრირებულია კომპანიის უფრო ფართო მართვის სისტემებში. ეს მიდგომა ძირითადად შეესაბამება საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის (IFC), ევროპის საინვესტიციო ბანკისა (EIB) და საერთაშორისო ინდუსტრიის

საუკეთესო პრაქტიკის სტანდარტებს, რაც უზრუნველყოფს პასუხისმგებლიან შესყიდვებს. მიუხედავად ამისა, ამ სისტემის კიდევ უფრო გასაუმჯობესებლად, სასურველია შეიქმნას მომწოდებელთა ESG რისკების შეფასების უფრო მყარი სტრუქტურა, რაც მოიცავს რისკების ქულების მიხედვით დათვლას, კატეგორიებად დაყოფასა და შემოწმების სტანდარტული ხელსაწყოების გამოყენებას.

3.9 ასოციაციების წევრობა და ESG ვალდებულებები

შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' აქტიურად თანამშრომლობს სხვადასხვა მნიშვნელოვან ორგანიზაციასა და ინიციატივასთან. მათ შორისაა გაეროს გლობალური შეთანხმება (UNGC), საქართველოს განახლებადი ენერგიის განვითარების ასოციაცია (GREDA) და მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების ასოციაცია (“Wasteless”). ეს პარტნიორობა აჩვენებს, რომ კომპანია იზიარებს საერთაშორისო საუკეთესო გამოცდილებას, ჩართულია სექტორის განვითარებაში და მხარს უჭერს ქვეყანაში პასუხისმგებლიანი ბიზნესისა და მდგრადი მომავლის შექმნას.

შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' 2024 წლის თებერვალში შეუერთდა გაეროს გლობალურ შეთანხმებას და აიღო ვალდებულება, რომ თავის საქმიანობაში დაიცავს ადამიანის უფლებების, შრომის, გარემოს დაცვისა და ანტიკორუფციულ ათ პრინციპს. ამის დასადასტურებლად, კომპანიამ 2025 წელს წარადგინა პირველი ანგარიში პროგრესის შესახებ (CoP), სადაც ოფიციალურად ასახა ამ მიმართულებით გადადგმული ნაბიჯები. გარდა ამისა, კომპანიის ESG ვალდებულებები მოიცავს ადამიანის უფლებების დაცვის კონტროლს, გენდერული თანასწორობის ხელშეწყობასა და კლიმატის დაცვის ღონისძიებებს. ამავდროულად, კომპანიაში მოქმედებს მართვის ისეთი მექანიზმები, როგორიცაა საჩივრების განხილვისა და დარღვევების ანონიმურად შეტყობინების სისტემები.

GREDA-ში წევრობა შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტს'' ეროვნული განახლებადი ენერგიის სექტორის მთავარ ინდუსტრიულ პლატფორმაზე უმკვიდრებს ადგილს და მის ჩართულობას უწყობს ხელს ენერგეტიკულ თუ გარემოსდაცვით პოლიტიკაში, ცოდნის გაზიარებასა და სექტორის განვითარებაში.

,,Wasteless''-ის წევრობა ხელს უწყობს საქართველოს მწარმოებლის გაფართოებული პასუხისმგებლობის ჩარჩოსთან თანხვედრას და რეგულირებადი ნარჩენების ნაკადების პასუხისმგებლიან მართვას უზრუნველყოფს.

აუდიტმა დაადასტურა, რომ ეს წევრობები არ წარმოადგენს მხოლოდ ფორმალურ კავშირებს, არამედ აისახება კომპანიის პოლიტიკაში, მართვის სისტემებსა და საჯარო ანგარიშგებაში. ამ ჩარჩოებიდან გამომდინარე ვალდებულებები ინტეგრირებულია ESG ანგარიშგებასა და ოპერაციულ პრაქტიკაში.

საერთო ჯამში, შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' მონაწილეობა შესაბამის ასოციაციებსა და ინიციატივებში ხელს უწყობს მის შესაბამისობას მდგრადი განვითარების აღიარებულ ჩარჩოებთან და კომპანიის მმართველობითი, გარემოსდაცვითი და სოციალური (ESG) საქმიანობის მუდმივ გაძლიერებაში შეაქვს წვლილი.

3.10 მდგრადობა და SDGs-თან შესაბამისობა

შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDGs) შესაბამისობას ადასტურებს გაზომვადი ეფექტიანობის ინდიკატორებისა და მის ჰიდროენერგეტიკულ საქმიანობაში დანერგილი ოპერირების პრაქტიკის ერთობლიობით. აუდიტმა დაადასტურა, რომ მდგრადი განვითარების მიზნებთან შესაბამისობა, პირველ რიგში, მიიღწევა მიზნობრივი ეფექტიანობის მონიტორინგის მეშვეობით, რასაც მხარს უჭერს გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (ESG) ღონისძიებების თანმიმდევრული განხორციელება.

2025 წლისთვის, შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' განსაზღვრა და მიაღწია მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG) დაკავშირებულ რაოდენობრივად გაზომვად მაჩვენებლებს, რომლებიც ფოკუსირებული იყო უშუალოდ კომპანიის ოპერირების პროფილთან ყველაზე მეტად რელევანტურ მიზნებზე:

- **SDG 5 (გენდერული თანასწორობა)** – მიზნობრივი მაჩვენებლები შესრულდა, მათ შორის, დასაქმდა 2 ქალი სრულ განაკვეთზე და სამუშაო ძალაში ქალთა წარმომადგენლობამ 12% შეადგინა, რაც აჭარბებს დასახულ 10%-იან მიზანს. კომპანიამ ასევე მიაღწია მიზნობრივ მაჩვენებელს ქალთა საკუთრებაში არსებულ ან მათ მიერ მართულ ადგილობრივ მომწოდებელთან მიმართებით (1 მომწოდებელი).
- **SDG 6 (სუფთა წყალი და სანიტარია)** – სასმელი წყლის მოხმარების მონიტორინგის მიზნობრივი მაჩვენებელი შესრულდა, რაც ადასტურებს წყლის რესურსების მართვის პრაქტიკის განხორციელებას.
- **SDG 7 (ხელმისაწვდომი და სუფთა ენერგია)** – განახლებადი ელექტროენერგიის გამომუშავებამ 59,900,298 კვტ.სთ-ს მიაღწია, რაც აჭარბებს წლიურ მიზნობრივ მაჩვენებელს, ხოლო ელექტროენერგიით მომარაგებული მოსახლეობის სავარაუდო რაოდენობამ 20,044 შეადგინა, რაც ასევე აღემატება დასახულ მიზანს.
- **SDG 8 (ღირსეული შრომა და ეკონომიკური ზრდა)** – დასაქმებასთან დაკავშირებული მიზნობრივი მაჩვენებლები შესრულდა, მათ შორის, დასაქმდა 16 თანამშრომელი სრულ განაკვეთზე და 3 ადგილობრივი თანამშრომელი, რაც ხელს უწყობს სტაბილურ დასაქმებასა და ადგილობრივ ეკონომიკურ აქტივობას.
- **SDG 14 (წყალქვეშა სიცოცხლე)** – ბიომრავალფეროვნებასთან დაკავშირებული მიზნობრივი მაჩვენებლები შესრულდა, მათ შორის, წყალსატევში გაშვებულ იქნა 52,000 კალმახი, ჩატარდა ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის ოთხი კვლევა და წარდგენილ იქნა ერთიანი წლიური მონიტორინგის ანგარიში, რაც ხელს უწყობს წყლის ეკოსისტემების დაცვას.

ეფექტიანობის საკვანძო ინდიკატორებზე (KPI) დაფუძნებული მიზნების გარდა, შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტს'' თავისი დამკვიდრებული ოპერირების პრაქტიკით წვლილს შეაქვს მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) უფრო ფართო სპექტრის მიღწევაში:

- **SDG 4 (ხარისხიანი განათლება)** – 2025 წელს კომპანიამ მხარი დაუჭირა ლახამის საბავშვო ბაღს სასწავლო მასალების მიწოდებით, რამაც თავისი წვლილი შეიტანა ადრეული ასაკის ბავშვთა განვითარებაში.

- **SDG 9 (მრეწველობა, ინოვაცია და ინფრასტრუქტურა)** – განახლებადი ენერგიის ინფრასტრუქტურის ექსპლუატაციისა და ტექნიკური მომსახურების, ასევე მონიტორინგისა და კონტროლის სისტემების მუდმივი გაუმჯობესების მეშვეობით.
- **SDG 11 (მდგრადი ქალაქები და დასახლებები)** – ადგილობრივი დასაქმების, რეგიონული შესყიდვებისა და დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობის (ჩართულობის) მეშვეობით, რაც ხელს უწყობს მესტიის მუნიციპალიტეტში თემების მედეგობის ამაღლებას.
- **SDG 12 (პასუხისმგებლიანი მოხმარება და წარმოება)** – ნარჩენების მართვის პრაქტიკის დანერგვის მეშვეობით, რაც მოიცავს სახიფათო და არა სახიფათო ნარჩენების სეგრეგაციას, უსაფრთხო მართვასა და განთავსებას; ასევე მწარმოებლის გაფართოებულ ვალდებულების (EPR) სისტემაში მონაწილეობისა და შესყიდვებისა და მომწოდებლების შერჩევის პროცესში ESG პრინციპების ინტეგრირების გზით.
- **SDG 13 (კლიმატის ქმედებები)** – განახლებადი ენერგიის გამომუშავების, სათბური აირების (GHG) ემისიების მონიტორინგის, კომპანიის კლიმატის სტრატეგიის განხორციელებისა და კლიმატის სფეროში არსებულ ეროვნულ მიზნებთან შესაბამისობის მეშვეობით.
- **SDG 15 (დედამიწის ეკოსისტემები)** – ხმელეთის ბიომრავალფეროვნების დაცვის ღონისძიებების მეშვეობით, რაც მოიცავს ტყის აღდგენის (გაშენების) მონიტორინგსა და ჰაბიტატების მართვას.
- **SDG 16 (მშვიდობა, სამართლიანობა და ძლიერი ინსტიტუტები)** – მართვის მექანიზმების დანერგვის მეშვეობით, რაც მოიცავს ქცევის კოდექსს, საჩივრებისა და მხილების მექანიზმებს და გამჭვირვალე ESG ანგარიშგებას.
- **SDG 17 (პარტნიორობა მიზნების მისაღწევად)** – გაეროს გლობალურ შეთანხმებაში მონაწილეობის, დარგობრივ ასოციაციებში (როგორიცაა „გრედა“ - GREDA) გაწევრიანებისა და მარეგულირებლებთან, ინვესტორებსა და ადგილობრივ დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობის მეშვეობით.

საერთო ჯამში, შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ავლენს სტრუქტურირებულ და მტკიცებულებებზე დაფუძნებულ მიდგომას მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG) თავსებადობის მიმართ, რაც აერთიანებს ეფექტიანობის საკვანძო ინდიკატორებზე (KPI) დამყარებულ მონიტორინგსა და უფრო ფართო ოპერირების წვლილს გარემოსდაცვით, სოციალურ და მართვის (ESG) განზომილებებში. კომპანიის საქმიანობა ყველაზე პირდაპირ შეესაბამება ჰიდროენერგეტიკის ოპერაციებისთვის რელევანტურ SDG-ების კონკრეტულ ჯგუფს, ხოლო უფრო ფართო თავსებადობა მიიღწევა მართვის ინტეგრირებული პრაქტიკის მეშვეობით. ეს მიდგომა შეესაბამება საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციისა (IFC) და ევროპის საინვესტიციო ბანკის (EIB) სტანდარტებს და ხელს უწყობს შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' წვლილს მდგრად განვითარებაში როგორც ადგილობრივ, ისე ეროვნულ დონეზე.

4. გარემოსდაცვითი შეფასება

ეს ნაწილი აფასებს შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' გარემოსდაცვითი მართვის სისტემებს, ოპერირების გარემოსდაცვითი საქმიანობის მაჩვენებლებს და თავსებადობას მოქმედ ეროვნულ კანონმდებლობასთან, კარგ საერთაშორისო ინდუსტრიულ პრაქტიკასთან (GIIP) და რელევანტურ საერთაშორისო სტანდარტებთან, მათ შორის, საერთაშორისო

საფინანსო კორპორაციის (IFC) საქმიანობის სტანდარტებთან და ევროპის საინვესტიციო ბანკის (EIB) გარემოსდაცვით და სოციალურ სტანდარტებთან. შეფასება მოიცავს კომპანიის საქმიანობის ძირითად გარემოსდაცვით ასპექტებს, როგორიცაა განახლებადი ელექტროენერგიის გამომუშავება, რესურსები ეფექტურობა, სათბური აირების ემისიების მართვა, წყლის რესურსებისა და ბიომრავალფეროვნების მართვა, დაბინძურების პრევენცია, კლიმატ მედეგობა, ნარჩენების მართვა, გარემოსდაცვითი მონიტორინგი, გარემოსდაცვითი ვალდებულებებისა და სანებართვო მოთხოვნების შესრულება, გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემის (ESMS) ეფექტიანობა, ასევე კომპანიის მიდგომა გარემოსდაცვითი ინფორმაციის გასაჯაროებას და მუდმივი გაუმჯობესების მიმართ.

4.1 გარემოსდაცვითი მართვის ჩარჩო და რეგულაციებთან შესაბამისობა

შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ფუნქციონირებს გარემოსდაცვითი მართვის სტრუქტურირებული ჩარჩოს ფარგლებში, რომელიც შექმნილია საქართველოს გარემოსდაცვით კანონმდებლობასთან, გარემოსდაცვითი ნებართვის პირობებთან და რელევანტურ საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად, მათ შორის, IFC-ის საქმიანობის 1-ელ სტანდარტთან (გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებისა და ზეგავლენის შეფასება და მართვა), მე-3 სტანდარტთან (რესურსების ეფექტიანობა და დაბინძურების პრევენცია) და მე-6 სტანდარტთან (ბიომრავალფეროვნების კონსერვაცია და ცოცხალი ბუნებრივი რესურსების მდგრადი მართვა), ასევე EIB-ის გარემოსდაცვით და სოციალურ 1-ელ სტანდარტთან (გარემოსდაცვითი და სოციალური ზეგავლენა და რისკები), მე-3 სტანდარტთან (რესურსების ეფექტიანობა და დაბინძურების პრევენცია), მე-4 სტანდარტთან (ბიომრავალფეროვნება და ეკოსისტემები) და მე-5 სტანდარტთან (კლიმატის ცვლილება). ლახამი ჰესზე გარემოსდაცვითი მართვა ხორციელდება ESMS-ის მეშვეობით, რომელიც ადგენს ოპერირების პროცედურებს, მონიტორინგის ღონისძიებებს, პასუხისმგებლობებს, ანგარიშგების მექანიზმებსა და შერბილების ზომებს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებისა და ზეგავლენის იდენტიფიცირების, შეფასებისა და მართვისთვის.

აღნიშნულ ჩარჩოს მხარს უჭერს საჯაროდ გამოქვეყნებული და შიდა მართვის დოკუმენტების ყოვლისმომცველი ნაკრები, მათ შორის გარემოსდაცვითი პოლიტიკა, გარემოსდაცვითი და სოციალური დაცვის გეგმა (ESAP), ეკოლოგიური მართვის გეგმა, ნარჩენების მართვის გეგმა, წყლის მართვის გეგმა, ეროზიის კონტროლისა და სტაბილიზაციის გეგმა, დაბინძურების პრევენციის განხორციელების გეგმა, მდგრადობისა და ემისიების შემცირების გეგმა, ნულოვანი ემისიის გარდამავალი გეგმა და სხვა ოპერაციული პროცედურები, მათ შორის თევზსავალი სადგურის ფუნქციონირებისა და ტექნიკური მომსახურების პროცედურა, ასევე აუდიტის დროს განხილული რეესტრები და ჟურნალები. ეს დოკუმენტები ერთობლივად ადგენს ვალდებულებებს დაბინძურების პრევენციის, ბიომრავალფეროვნების დაცვის, კლიმატის მდგრადობის, რესურსების ეფექტურობის, სათბურის აირების ემისიების მართვის, ნარჩენების მართვის და გარემოსდაცვითი მონიტორინგისა და გაუმჯობესების შესახებ.

გარემოსდაცვითი და სოციალური დაცვის გეგმა (ESAP) ფუნქციონირებს როგორც ოპერაციული ინსტრუმენტი, რომელიც აერთიანებს შემარბილებელ ზომებს, მონიტორინგის ვალდებულებებს, აუდიტის დასკვნებს, გარემოსდაცვითი ნებართვის პირობებს და მაკორექტირებელ ქმედებებს. მონიტორინგისა და შესაბამისობის აქტივობები მხარდაჭერილია რუტინული შემოწმებებით, ჰესის წყალმიმღებებში დამონტაჟებული ავტომატიზირებული საზომი სისტემებით, დამოუკიდებელი ექსპერტების შეფასებებით, მესამე მხარის ლაბორატორიული ანალიზებით და შიდა და გარე ESG განხილვის პროცესებით.

ავტომატიზებული საზომი სისტემები ზომავენ წყლის დონეს და ნაკადის სიჩქარეს, ითვლიან ხარჯს რეალურ დროში მონაცემთა ბაზის საშუალებით და გადასცემენ ინფორმაციას შიდა მონიტორინგის სისტემებს დისტანციური ზედამხედველობის, ეკოლოგიური ხარჯის შესაბამისობის, ანგარიშგებისა და ოპერაციული ოპტიმიზაციისთვის.

გარემოსდაცვითი მართვის პასუხისმგებლობები კომპანიისა და ჰოლდინგის სტრუქტურაში რამდენიმე ფუნქციაზეა განაწილებული. ყოველდღიური გარემოსდაცვითი მონიტორინგი, ინსპექტირება, შესაბამისობის მონიტორინგი და შემარბილებელი ზომების განხორციელება კოორდინირებულია კომპანიის ESG მენეჯერისა და გარემოსდაცვითი ოფიცრის მიერ. ამ აქტივობებს დამატებით მხარს უჭერს ESG კონსულტანტი და ზედამხედველობას უწევენ ჰოლდინგის ESG მენეჯერი და მდგრადი განვითარების ხელმძღვანელი, რომლებიც უზრუნველყოფენ პერიოდულ მიმოხილვებს, ტექნიკურ ხელმძღვანელობას და გარემოსდაცვითი შესაბამისობისა და ESG შესრულების ზედამხედველობას.

აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' ინარჩუნებდა გარემოსდაცვითი ნებართვის ძირითად პირობებთან და მოქმედ მოთხოვნებთან შესაბამისობას 2025 წლის საანგარიშგებო პერიოდში. მონიტორინგის მონაცემები მოწმობს უწყვეტ შესაბამისობას ეკოლოგიური ხარჯის მოთხოვნებთან და წყლის ეკოსისტემების დაცვის მუდმივ მხარდაჭერას. სანებართვო ვალდებულებების შესაბამისად, ლახამი ჰესმა შეინარჩუნა მინიმალური ეკოლოგიური ხარჯი 0.18 $მ^3$/წმ მოცულობით ლახამი 1-ზე და 0.27 $მ^3$/წმ მოცულობით ლახამი 2-ზე მთელი საანგარიშგებო წლის განმავლობაში. აღნიშნული შესაბამისობა უზრუნველყოფილია ზემოთ აღწერილი ავტომატიზებული საზომი სისტემის მეშვეობით. გზშ-ის (ESIA) სანებართვო მოთხოვნების შესაბამისად, ეკოლოგიური ხარჯის მონიტორინგის მონაცემები მიეწოდება გარემოს ეროვნულ სააგენტოს (NEA) და ასევე საჯაროვდება კომპანიის ვებგვერდზე, რაც ხელს უწყობს მარეგულირებელ ზედამხედველობას, საზოგადოებრივ გამჭვირვალობასა და შესაბამისობის ვერიფიკაციას.

აუდიტმა ასევე დაადასტურა, რომ ელექტროენერგიის გენერირებისთვის გამოყენებული მდინარის წყალი ოპერაციების დროს არ მოიხმარება. ტურბინებიდან გადამისამართებული წყალი ხარისხის შეცვლის გარეშე ბრუნდება მდინარის სისტემაში, რაც ხელს უწყობს ქვედა დინების ჰიდროლოგიური პირობების და წყლის ეკოსისტემის მთლიანობის შენარჩუნებას. გარემოსდაცვითი მონიტორინგი და მარეგულირებელი ორგანოებისთვის კვარტალური ანგარიშგება ხელს უწყობს გამჭვირვალობას და წყლის მართვის ვალდებულებების შესრულების დადასტურებას.

ლახამი ჰესის ოპერატიული რისკების მართვის მნიშვნელოვან კომპონენტად გეოლოგიური სტაბილურობის მართვა რჩება. ოპერაციული პერსონალი რეგულარულად ატარებს ვიზუალურ შემოწმებას ეროზიის, ფერდობის არასტაბილურობის, რელიეფის მოძრაობის ან გეოლოგიური საფრთხეების ადრეული ნიშნების გამოსავლენად, რომლებმაც შეიძლება გავლენა მოახდინონ ინფრასტრუქტურაზე ან მიმდებარე ტერიტორიებზე. პოტენციური პრობლემების გამოვლენის შემთხვევაში, დამოუკიდებელი გეოლოგიური ექსპერტები ინიშნებიან დეტალური ტექნიკური შეფასებების ჩასატარებლად და საჭიროების შემთხვევაში რეკომენდაციების მისაცემად.

მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად, 2025 წელს ჩატარდა დამოუკიდებელი ყოველწლიური გეოლოგიური შეფასება. შეფასებამ არ გამოავლინა რაიმე კრიტიკული გეოლოგიური მდგომარეობა ან მატერიალური რისკი, რომელიც საჭიროებდა კორექტირებას. გეოლოგიური მონიტორინგის ანგარიში წარედგინა გარემოს ეროვნულ სააგენტოს და

დამატებითი მარეგულირებელი კომენტარები ან ინსტრუქციები არ გაცემულა. უწყვეტი ოპერატიული მონიტორინგისა და პერიოდული ექსპერტული შემოწმების ეს კომბინირებული მიდგომა ხელს უწყობს რისკების პროაქტიულ მართვას, საკანონმდებლო შესაბამისობასა და გრძელვადიან ოპერირების სტაბილურობას.

2025 წელს ჩატარებული გარემოსდაცვითი მონიტორინგი მოიცავდა წყლის ბიომრავალფეროვნების კვარტალურ შეფასებებს, დამოუკიდებელი ექსპერტების მიერ შესაბამისი კვარტალური და ყოველწლიური ანგარიშების მომზადებასთან ერთად. თევზსავალის ეფექტიანობის მონიტორინგს ახორციელებდნენ როგორც დამოუკიდებელი ექსპერტები, ისე კომპანიის ESG მენეჯერი, ოპერირების გუნდებთან კოორდინაციით. დაბინძურების პრევენციას, ნარჩენებისა და სახიფათო ნარჩენების მართვას, ისევე როგორც რეგულარულ გარემოსდაცვით ინსპექტირებას, შიდა დონეზე მართავდა ESG მენეჯერი, CCEH-ის ESG და მდგრადი განვითარების ხელმძღვანელის ზედამხედველობით. მონიტორინგის შედეგები და გარემოსდაცვითი მაჩვენებლები აისახება კომპანიის ყოველწლიურ ESG ანგარიშსა და შესაბამის სახელმწიფო უწყებებში წარდგენილ დოკუმენტებში, რაც ხელს უწყობს დარგის გამჭვირვალობასა და ანგარიშვალდებულებას.

შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' თავის გარემოსდაცვითი მართვის პრაქტიკის ბენჩმარკინგს დამატებით ახორციელებს IFC-ის საქმიანობის 1-ელ და მე-6 სტანდარტებთან, EIB-ის გარემოსდაცვით და სოციალურ სტანდარტებთან და გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG). გარემოსდაცვითი საქმიანობის მაჩვენებლები დამატებით ექვემდებარება შიდა ESG აუდიტს, ინვესტორების ზედამხედველობასა და დამოუკიდებელ გარე ESG განხილვებს.

2025 წელს შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' შეინარჩუნა სრული შესაბამისობა ყველა გარემოსდაცვით რეგულაციებთან, რაც დადასტურდა შიდა ინსპექტირებით, მესამე მხარის აუდიტითა და ოფიციალური ანგარიშგებით. საანგარიშგებო პერიოდში არ დაფიქსირებულა მარეგულირებელი ჯარიმები, სანქციები ან სავალდებულო მაკორექტირებელი ქმედებები. გარემოსდაცვითი პოლიტიკა ავალდებულებს შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტს'' დაბინძურების პრევენციას, რესურსების ეფექტიანობას და სრულ შესაბამისობას როგორც საკანონმდებლო, ისე ნებაყოფლობით ESG ვალდებულებებთან. იგი ასევე ხაზს უსვამს ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობასა და რესურსების გამოყოფას გარემოსდაცვითი მთლიანობის შესანარჩუნებლად.

საერთო ჯამში, აუდიტი ადასტურებს, რომ შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ინარჩუნებს მოწიფულ და ოპერატიულ გარემოსდაცვითი მართვის ჩარჩოს, რომელიც მხარდაჭერილია სტრუქტურირებული მონიტორინგის სისტემებით, ოპერაციული კონტროლით, დამოუკიდებელი შემოწმების მექანიზმებით და მიმდინარე მარეგულირებელი ზედამხედველობით. ჩარჩო აჩვენებს ფართო შესაბამისობას მოქმედ ეროვნულ კანონმდებლობასთან, საერთაშორისო ESG სტანდარტებთან და GIIP-თან, ამავდროულად ხელს უწყობს გარემოსდაცვითი მაჩვენებლების უწყვეტ გაუმჯობესებას კომპანიის მთელ ოპერაციებში.

4.2 პროდუქტის პასუხისმგებლიანი მართვა (ელექტოენერგიის გენერაციის მიქსი)

შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' მართავს ლახამი ჰესების კასკადს, რომელიც შედგება ორი მოდინებაზე მომუშავე ჰიდროელექტროსადგურისგან: ლახამი 1 (6.5 მგვტ) და ლახამი 2 (9.5 მგვტ), საერთო დადგმული სიმძლავრით 16 მგვტ. კომპანიის ელექტროენერგიის წარმოების სტრუქტურა კვლავ 100%-ით განახლებადია – მთელი ელექტროენერგია გამომუშავდება

ჰიდრორესურსების მეშვეობით და კომპანია არ არის დამოკიდებული წიაღისეულ საწვავზე ან სხვა არა განახლებად ენერგიის წყაროებზე.

2025 წლის განმავლობაში ლახამი ჰესების კასკადმა გამოიმუშავა დაახლოებით 59,900,298 კვტ.სთ განახლებადი ელექტროენერგია, რამაც თავისი წვლილი შეიტანა საქართველოს განახლებადი ენერგიის მიწოდებაში, ენერგოუსაფრთხოებასა და დაბალ ნახშირბადიან ენერგეტიკულ სისტემაზე გადასვლაში. განახლებადი ელექტროენერგიის გამომუშავებით შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტს'' წვლილი შეაქვს სათბურის აირების ემისიების შემცირებაში, რაც დაკავშირებულია ელექტროენერგიის ტრადიციულ, წიაღისეულ საწვავზე დაფუძნებულ წარმოებასთან, და მხარს უჭერს საქართველოს უფრო ფართო კლიმატურ და განახლებადი ენერგიის მიზნებს. 2025 წლის ყოველწლიური ESG ანგარიშის მიხედვით, კომპანიის საქმიანობამ საანგარიშგებო პერიოდში შესაძლებელი გახადა დაახლოებით 10,925 ტ CO_2-ის ეკვივალენტის (tCO_2eq) სათბურის აირების ემისიების თავიდან არიდება.

აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ოპერირების მთელი ციკლის განმავლობაში განახლებადი ელექტროენერგიის წარმოებასა და მასთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური ასპექტების მართვას ახორციელებს სტრუქტურირებული, სისტემური და პასუხისმგებლიანი მართვის პრინციპების საფუძველზე. ჰიდროელექტროსადგურების პასუხისმგებლიანი ოპერირება მხარდაჭერილია ეკოლოგიური ხარჯის უწყვეტი მონიტორინგით, ბიომრავალფეროვნების დაცვის ზომებით, თევზგამტარობის მონიტორინგით, გარემოსდაცვითი ნებართვის მოთხოვნების განხორციელებით და რეგულარული გარემოსდაცვითი მონიტორინგის პროგრამებით.

2025 წლის მონიტორინგის მონაცემებმა დაადასტურა ეკოლოგიური ხარჯის მოთხოვნების უწყვეტი დაცვა, მდგრადი ჰიდროლოგიური და ბიოლოგიური პირობების შენარჩუნებით. ელექტროენერგიის გამომუშავებისთვის აღებული წყალი მდინარის სისტემას უბრუნდება ხარისხის ყოველგვარი ცვლილების გარეშე, რაც ხელს უწყობს მდინარის ქვემო წელის წყლის ეკოსისტემის მთლიანობის შენარჩუნებასა და წყლის რესურსების მდგრად მართვას.

პროდუქტის პასუხისმგებლიანი მართვის პროგრამის შესაბამისად, შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ასევე უზრუნველყოფს განახლებადი ელექტროენერგიის გამომუშავების მონაცემთა მიკვლევადობა და საიმედოობა უზრუნველყოფილია ავტომატიზებული მრიცხველების, რეალურ დროში მონიტორინგის სისტემებისა და ოპერირების პროცესებთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი მაჩვენებლების სისტემატური აღრიცხვისა და გადახედვის მეშვეობით. აღნიშნული მექანიზმები ხელს უწყობს წარდგენილი მონაცემების სიზუსტის, მიკვლევადობისა და აუდიტის პროცესში მათი გადამოწმების შესაძლებლობის უზრუნველყოფას გამომუშავებული განახლებადი ელექტროენერგიისა და მასთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი მახასიათებლების შესახებ.

კომპანიის განახლებადი ენერგიის აქტივობები პირდაპირ უჭერს მხარს გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნებს, კერძოდ, მდგრადი განვითარების მე-7 (ხელმისაწვდომი და სუფთა ენერგია) და მდგრადი განვითარების მე-13 (კლიმატის ცვლილების წინააღმდეგ მიმართული ქმედებები), ასევე პარიზის შეთანხმების ფარგლებში საქართველოს ეროვნულ დონეზე განსაზღვრულ წვლილს (NDCs).

შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' მიდგომა პროდუქტის მართვისა და განახლებადი ელექტროენერგიის გენერაციის მიმართ ფართოდ შეესაბამება საერთაშორისო ჩარჩოებსა და ანგარიშგების სტანდარტებს, მათ შორის IFC-ის საქმიანობის მე-3 სტანდარტს (რესურსების

ეფექტურობა და დაბინძურების პრევენცია), ევროპის საინვესტიციო ბანკის გარემოსდაცვით და სოციალურ სტანდარტებსა და გლობალური ანგარიშგების ინიციატივას (GRI), მათ შორის GRI 302-ს (ენერგია) და GRI 305-ს (ემისიები).

საერთო ჯამში, შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' განახლებადი ელექტროენერგიის წარმოებისადმი პასუხისმგებლიან და კარგად სტრუქტურირებულ მიდგომას ავლენს, რასაც მხარს უჭერს უწყვეტი გარემოსდაცვითი მონიტორინგი, ოპერაციული კონტროლი და გამჭვირვალე ESG ანგარიშგება. ეს მიდგომა კომპანიას განაპირობებს, როგორც პასუხისმგებლიან განახლებადი ენერგიის ოპერატორს და საქართველოს მდგრადი ენერგეტიკული გარდამავალი პროცესის ხელშემწყობს.

4.3 ენერგიის მოხმარება, ეფექტურობა და რესურსების ოპტიმიზაცია

როგორც მოდინებაზე მომუშავე ჰიდროელექტროსადგურის ოპერატორი, შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' მიერ რესურსების პირველადი მოხმარება დაკავშირებულია განახლებადი ელექტროენერგიის გამომუშავებასთან, ოპერირების მიზნებისთვის განკუთვნილ დამხმარე ელექტროენერგიის მოხმარებასთან და ობიექტზე სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო წყლის გამოყენებასთან.

შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' ოპერაციები ძირითადად ელექტროენერგიაზეა დამოკიდებული, რომელსაც ემატება სარეზერვო დიზელის გენერატორი, რომელიც ექსკლუზიურად საგანგებო სიტუაციებისთვისაა განკუთვნილი. აუდიტმა დაადასტურა, რომ სარეზერვო გენერატორი საანგარიშო პერიოდში არ გამოიყენებოდა. კომპანია სისტემატურად აკონტროლებს და აღრიცხავს ყოველთვიურ ენერგიის მოხმარებას საჯაროდ გამოქვეყნებული ენერგიის მოხმარების მონაცემების ანგარიშის მეშვეობით, რაც ხელს უწყობს გამჭვირვალობას და ოპერაციული ენერგიის გამოყენების მუდმივ ზედამხედველობას.

2025 წლის განმავლობაში ლახამი ჰესმა დაახლოებით 59,900,298 კვტ.სთ განახლებადი ელექტროენერგია გამოიმუშავა, ოპერატიული რესურსების მოხმარების კონტროლირებადი დონის შენარჩუნებით და მთელ ობიექტზე ოპერატიული ეფექტურობის ზომების განხორციელებით. ენერგიის მოხმარება და რესურსების გამოყენება კონტროლდება ოპერაციული კონტროლის, შიდა ანგარიშგების პროცედურებისა და ოპერაციული პერსონალის რეგულარული ზედამხედველობის მეშვეობით.

აუდიტმა დაადასტურა ენერგოეფექტურობის მიმართულებით განხორციელებული რამდენიმე ღონისძიება, რომლებიც მიზნად ისახავს ელექტროენერგიის არასაჭირო მოხმარების მინიმიზაციასა და სადგურის მუშაობის ოპტიმიზაციას. აღნიშნული ღონისძიებები მოიცავს თანამშრომელთა ტრენინგებს ენერგიის დაზოგვის პრაქტიკის შესახებ, ენერგოეფექტური LED განათების გამოყენებას ოპერირების ობიექტებზე, ბუნებრივი დღის სინათლის მაქსიმალურ გამოყენებას, სადაც ეს შესაძლებელია, განათებისა და აღჭურვილობის კონტროლს მორიგე პერსონალის მიერ, ასევე რეგულარულ ტექნიკურ მომსახურებასა და ოპერირების პროცესების ოპტიმიზაციის ღონისძიებებს, რაც ხელს უწყობს ელექტროენერგიის ეფექტიან გამომუშავებასა და ოპერირების დანაკარგების მინიმუმამდე შემცირებას.

წყლის რესურსების მდგრადი მართვა შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' ოპერირების განუყოფელი ნაწილია. როგორც მდინარის მოდინებაზე მომუშავე ჰიდროელექტროსადგური, ლახამი ჰესი ელექტროენერგიის გამომუშავებისთვის იყენებს მდინარის ნაკადს მდინარის ბუნებრივი კალაპოტის ცვლილების გარეშე. ტურბინების სისტემაში გატარებული წყალი მდინარეს უბრუნდება რაოდენობისა თუ ხარისხის ყოველგვარი ცვლილების გარეშე, რაც

უზრუნველყოფს მდინარის ქვემო წელზე ჰიდროლოგიური პირობების შენარჩუნებას და ხელს უწყობს წყლის ეკოსისტემის ეკოლოგიურ ბალანსს. ორივე ჰესზე მოქმედი ეკოლოგიური ხარჯის უწყვეტი, ავტომატიზებული მონიტორინგის სისტემები უზრუნველყოფს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მოთხოვნებთან შესაბამისობასა და წყლის მდგრადი მართვის ვალდებულებების შესრულებას.

2025 წელს, შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' კიდევ უფრო გააძლიერა შიდა რესურსების მონიტორინგის მექანიზმები 2025 წლის აგვისტოში სასმელი წყლის აღრიცხვის სისტემის დამონტაჟებით. სისტემა საშუალებას იძლევა, ობიექტში მონიტორინგი გაუკეთდეს სასმელად, საჭმლის მოსამზადებლად და სხვა საყოფაცხოვრებო მიზნებისთვის გამოყენებულ წყალს. სასმელი წყალი მოწოდებულია ბუნებრივი წყაროს წყლით. აუდიტის დროს განხილული მონიტორინგის ჩანაწერების თანახმად, 2025 წლის აგვისტო-დეკემბრის მონიტორინგის პერიოდში სასმელი წყლის საერთო მოხმარებამ დაახლოებით 580.8 $მ^3$ შეადგინა, საშუალო თვიური მოხმარება კი დაახლოებით 96.8 $მ^3$. აღრიცხვის სისტემის დანერგვა ხელს უწყობს გამჭვირვალობის გაუმჯობესებას, რესურსების თვალყურის დევნებას და წყლის მართვის პასუხისმგებლიან პრაქტიკას.

აუდიტმა ასევე დაადასტურა, რომ შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ინარჩუნებს ოპერატიული მონიტორინგის, პრევენციული მონიტორინგისა და გარემოსდაცვითი კონტროლის ზომებს, რაც ხელს უწყობს რესურსების ეფექტურ გამოყენებას და ოპერატიული გარემოზე ზემოქმედების მინიმიზაციას.

შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' მიდგომა ენერგოეფექტურობისა და რესურსების ოპტიმიზაციის მიმართ ფართოდ შეესაბამება საერთაშორისო ჩარჩოებს, მათ შორის IFC-ის საქმიანობის მე-3 სტანდარტს (რესურსების ეფექტურობა და დაბინძურების პრევენცია), EIB-ის გარემოსდაცვით და სოციალურ მე-3 სტანდარტს (რესურსების ეფექტურობა და დაბინძურების პრევენცია) და მე-5 სტანდარტს (კლიმატის ცვლილება), ისევე როგორც შესაბამის GRI-ის სტანდარტებს, მათ შორის GRI 302-ს (ენერგია) და GRI 303-ს (წყალი და ჩამდინარე წყლები).

საერთო ჯამში, აუდიტი ადასტურებს, რომ შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ინარჩუნებს სტრუქტურირებულ და ოპერატიულ მიდგომას ენერგიის მოხმარების, წყლის მართვისა და რესურსების ოპტიმიზაციის მიმართ, რასაც მხარს უჭერს მონიტორინგის სისტემები, ოპერატიული კონტროლი და უწყვეტი გაუმჯობესების ზომები, რომლებიც მიზნად ისახავს ეკოლოგიურად უსაფრთხო, განახლებადი ელექტროენერგიის წარმოების მხარდაჭერას.

4.4 კლიმატური რისკების მართვა და სათბურის აირების (GHG) ემისიების შემცირება

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ კლიმატის რისკების მართვისა და სათბურის აირების ემისიების შემცირების მიმართ სტრუქტურირებულ მიდგომას იყენებს, რაც გამოიხატება კლიმატის საკითხების ინტეგრირებით კომპანიის გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემაში (ESMS), მდგრადი განვითარებისა და ემისიების შემცირების გეგმაში, ლახამი ჰესის კლიმატის სტრატეგიასა და უფრო ფართო ESG მმართველობის ჩარჩოში. კომპანიის მიდგომა შეესაბამება საქართველოს ეროვნულ დონეზე განსაზღვრულ წვლილსა (NDCs) და კლიმატის სფეროში არსებულ საერთაშორისო მიზნებს.

კლიმატთან დაკავშირებული რისკების იდენტიფიცირება და მართვა ხორციელდება კლიმატური სცენარების ანალიზის, ჰიდროლოგიური მონიტორინგის, ოპერირების კონტროლის მექანიზმებისა და გრძელვადიანი მდგრადობის დაგეგმვის კომბინაციით. ლახამი ჰესების

კასკადისთვის კლიმატური სცენარების ანალიზი ადრე ჩატარდა ჰიდროენერგეტიკის საერთაშორისო ასოციაციის (IHA) სახელმძღვანელო მითითებების შესაბამისად, RCP 6.0 კლიმატური ტრაექტორიის გამოყენებით 2040–2059 წლების პერიოდისთვის. შეფასებამ გამოავლინა ნალექების და მდინარის ჩამონადენის პროგნოზირებადი ზრდა, ზაფხულის პერიოდში წყალდიდობასთან დაკავშირებული რისკების მატება და პროგნოზირებადი ჰიდროლოგიური პირობების პირობებში ელექტროენერგიის გამომუშავების პოტენციური ზრდა. კომპანია აცნობიერებს გრძელვადიანი კლიმატური მედეგობის შეფასების შემდგომი გაძლიერების მნიშვნელობას დაბალი ემისიების მქონე კლიმატური სცენარების განხილვის გზით, მათ შორის იმ ტრაექტორიების გათვალისწინებით, რომლებიც შეესაბამება კლიმატის ცვლილების 2°C-იან ტრაექტორიას.

ფიზიკური კლიმატური რისკები, მათ შორის წყალდიდობა, ჰიდროლოგიური ცვალებადობა, ეროზია და გეოლოგიური არასტაბილურობა, ოპერირების პროცესში განხორციელებული ინსპექტირების, ავტომატიზირებული ჰიდროლოგიური მონიტორინგის სისტემების, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგისა და ყოველწლიური გეოლოგიური შეფასებების მეშვეობით. მონიტორინგის ეს ზომები ხელს უწყობს მიმდინარე ოპერაციულ მდგრადობას და კლიმატთან დაკავშირებული მოსაზრებების ინტეგრირებას ინფრასტრუქტურის მართვასა და გარემოსდაცვითი რისკების შემცირებაში.

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' ოფიციალურად აიღო ვალდებულება, რომ 2050 წლისთვის ნულოვანი ემისიების გარდამავალი გეგმის მიღწევას უზრუნველყოფს პარიზის შეთანხმებისა და საქართველოს კლიმატური ვალდებულებების შესაბამისად. კომპანია ინარჩუნებს სტრუქტურირებულ სათბურის გაზების აღრიცხვის ჩარჩოს, რომელიც მოიცავს პირდაპირ, არაპირდაპირ და სხვა არაპირდაპირ ემისიებს (Scope 1, Scope 2, Scope 3) და აცილებულ ემისიებს, ხოლო ემისიების მონიტორინგი და ანგარიშგება ყოველკვარტლურად წარმოებს.

აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' 2025 წლისთვის შემდეგი ემისიების პროფილი წარმოადგინა:

- პირდაპირი (Scope 1) ემისიები: 41 ტ. CO_2-ის ექვივალენტი, ძირითადად დაკავშირებულია საწვავის გამოყენებასთან ოპერატიულ სატრანსპორტო საშუალებებსა და აღჭურვილობაში;
- არაპირდაპირი (Scope 2) ემისიები: 0,1 ტ. CO_2-ის ექვივალენტი, რომელიც დაკავშირებულია შეძენილი ელექტროენერგიის მოხმარებასთან;
- სხვა არაპირდაპირი (Scope 3) ემისიები: 13 ტ. CO_2-ის ექვივალენტი, გამოთვლილი შესაბამისი ზემო დინების ტრანსპორტისა და მომსახურების აქტივობების საფუძველზე; და
- არიდებული ემისიები: 10 925 ტ. CO_2-ის ექვივალენტი, რაც ასახავს განახლებადი ელექტროენერგიის გენერაციით გადატანილ ემისიებს.

აუდიტმა დაადასტურა, რომ კომპანიამ ანგარიშგების პერიოდში შეინარჩუნა პირდაპირი ოპერაციული ემისიების ძალიან დაბალი პროფილი, რაც შეესაბამება მდინარის კალაპოტის ჰიდროელექტროსადგურების გენერაციის ბუნებას, რომელიც არ გულისხმობს წვის საფუძველზე ელექტროენერგიის წარმოებას ან მეთანის გენერაციასთან დაკავშირებულ დიდი რეზერვუარის ფორმირებას. შესაბამისად, კომპანიის მიერ განახლებადი ელექტროენერგიის გამომუშავება

ხელს უწყობს უფრო ნახშირბადის ინტენსიური ელექტროენერგიის წყაროების ჩანაცვლებას და ხელს უწყობს სისტემის დონეზე საერთო ემისიების შემცირებას.

მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს მოქმედი მარეგულირებელი მოთხოვნები არ ითვალისწინებს სათბურის აირების (GHG) ემისიების მესამე მხარის მიერ სავალდებულო ვერიფიკაციას, შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' გადაწყვიტა, გასცდეს მინიმალური შესაბამისობის მოთხოვნებს. მიმდინარე გარე ESG (გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი) აუდიტის ფარგლებში, კომპანიამ უზრუნველყო სათბურის აირების ემისიების შესახებ საკუთარი მონაცემების ვერიფიკაცია. ეს წარმოადგენს კარგ პრაქტიკას და შეესაბამება ევროკავშირის სტილის გამონაბოლქვის მართვის უფრო ფართო მიმართულებას, მათ შორის მონიტორინგის, ანგარიშგებისა და ვერიფიკაციის (MRV) და ემისიებით ვაჭრობის სისტემის (ETS) ჩარჩოებს, სადაც ემისიების მკაცრი აღრიცხვა და ვერიფიკაცია ძირითად ელემენტებს წარმოადგენს.

კომპანიამ დაადგინა ემისიების შემცირების მიზნები და გარდამავალი ზომები, რომლებიც მიზნად ისახავს დაბალი ოპერაციული ემისიების პროფილის შენარჩუნებას და არაპირდაპირი ემისიების მართვის გაძლიერებას. 2030 წლისთვის, შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' მიზანია შეინარჩუნოს დაბალი პირდაპირი (Scope 1) და არაპირდაპირი ემისიები (Scope 2), გააძლიეროს სხვა არაპირდაპირი ემისიების (Scope 3) მართვა, გაუმჯობესოს ოპერაციული ეფექტურობა და შეუსაბამოს ოპერაციული მუშაობა საქართველოს NDC ვალდებულებებთან და უფრო ფართო დეკარბონიზაციის მიზნებთან.

აუდიტმა ასევე დაადასტურა ემისიების შემცირებისა და კლიმატის მართვის მხარდამჭერი ოპერატიული ზომების განხორციელება, მათ შორის:

- ჰიდროელექტროსადგურების გენერაციის ეფექტურობის უწყვეტი ოპტიმიზაცია;
- ოპერაციული ენერგო მოხმარების მონიტორინგი და მართვა;
- ემისიების საკითხების ინტეგრირება მომწოდებლებისა და კონტრაქტორების მართვის პროცესებში;
- ემისიებისა და არიდებული ემისიების მონაცემების ყოველწლიური გასაჯაროება ESG ანგარიშგების მეშვეობით; და
- დაბალემისიიანი მობილობის მხარდასაჭერად, ლახამი ჰესის ობიექტზე დამონტაჟებული ელექტრომობილის (EV) დამტენი სადგურის უწყვეტი ფუნქციონირება.

კლიმატთან დაკავშირებული მმართველობის პასუხისმგებლობები ინტეგრირებულია კომპანიის მმართველობის სტრუქტურაში. სამეთვალყურეო საბჭო უზრუნველყოფს კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და ემისიების მაჩვენებლების სტრატეგიულ ზედამხედველობას, ხოლო ESG მენეჯერი კოორდინაციას უწევს ემისიების მონიტორინგს, ანგარიშგებას და კლიმატთან დაკავშირებული ზომების განხორციელებას ტექნიკურ და ოპერაციულ გუნდთან და ჰოლდინგის ESG და მდგრადობის ხელმძღვანელთან კოორდინაციით.

საერთო ჯამში, აუდიტი ადასტურებს, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ავლენს მომწიფებულ და ინტეგრირებულ მიდგომას კლიმატის რისკების მართვისა და სათბური აირების (GHG) ემისიების შემცირების მიმართ. აღნიშნულს მხარს უჭერს კლიმატის დაგეგმვის ოფიციალური დოკუმენტები, სტრუქტურირებული მონიტორინგის სისტემები, ოპერაციული კონტროლის მექანიზმები, ემისიების გასაჯაროების პრაქტიკა და მართვის განსაზღვრული პასუხისმგებლობები. ეს ჩარჩო აჩვენებს ფართო შესაბამისობას IFC-ის (საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია) მე-3 შესრულების სტანდარტთან (რესურსების ეფექტურობა და

დაბინძურების პრევენცია) და EUB-ის (ევროპის საინვესტიციო ბანკი) მე-5 გარემოსდაცვით და სოციალურ სტანდარტთან (კლიმატის ცვლილება).

4.5 კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური გასაჯაროება (TCFD-თან შესაბამისობა)

აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის“ ESG ანგარიშგებაში კლიმატთან დაკავშირებული ინფორმაცია შეესაბამება კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაციის საჯაროობის (TCFD) ოთხ ძირითად მიმართულებას:: მმართველობა, სტრატეგია, რისკების მართვა, ასევე მაჩვენებლები და მიზნები.

მმართველობა: კლიმატთან დაკავშირებული ზედამხედველობა ინტეგრირებულია კომპანიის მმართველობის სტრუქტურაში, ხოლო სამეთვალყურეო საბჭო ზედამხედველობს კლიმატთან დაკავშირებულ რისკებს, ემისიების მაჩვენებლებს და გარდამავალ მიზნებს, რასაც მხარს უჭერს ESG მართვის ფუნქცია.

სტრატეგია: შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' შეიმუშავა ნულოვანი ემისიების გარდამავალი გეგმა და მდგრადობისა და ემისიების შემცირების გეგმა, რომელიც მხარს უჭერს საქართველოს ეროვნულ ემისიების ეროვნულ გეგმასთან, პარიზის შეთანხმებასთან და კომპანიის ვალდებულებასთან გრძელვადიან შესაბამისობას, მიაღწიოს 2050 წლისთვის ემისიების ნულოვან მაჩვენებელს ოპერაციულ დონეზე. კლიმატის სტრატეგია ასევე ასახავს პროექტის სპეციფიკურ კლიმატურ რისკების შეფასებას, რომელიც ჩატარდა ლახამი ჰესის კასკადისთვის RCP 6.0 სცენარის მიხედვით 2040-2059 წლების პერიოდისთვის, მათ შორის ნალექების, ტემპერატურის, წყლის ხელმისაწვდომობის, სეზონური ჰიდროლოგიური განაწილების, წყალდიდობის ინტენსივობისა და ელექტროენერგიის წარმოების პერსპექტივების პროგნოზირებულ ცვლილებებს.

რისკების მართვა: კლიმატთან დაკავშირებული ფიზიკური და ოპერაციული რისკები, მათ შორის ჰიდროლოგიური ცვალებადობა, წყალდიდობა და გეოლოგიური რისკები, ინტეგრირებულია კომპანიის ESMS-ში, ოპერაციული მონიტორინგის პროცესებსა და საწარმოს რისკების მართვის უფრო ფართო ჩარჩოში.

მაჩვენებლები და მიზნები: კომპანია საჯაროდ აქვეყნებს პირველი, მეორე და მესამე დონის ემისიების (Scope 1, Scope 2, Scope 3) მონაცემებს, ემისიების შემცირების მიზნებთან და კლიმატთან დაკავშირებული შესრულების ინდიკატორებთან ერთად, ყოველწლიური ESG ანგარიშისა და მასთან დაკავშირებული კლიმატური დოკუმენტაციის მეშვეობით. აუდიტმა დაადასტურა, რომ 2025 წლის ემისიების მონაცემები დადასტურებული იყო სტრუქტურირებული მონიტორინგისა და შიდა შემოწმების პროცედურებით.

კლიმატთან დაკავშირებული პოლიტიკა, ემისიებთან დაკავშირებული დოკუმენტები, ენერგიის მოხმარების შესახებ ინფორმაცია, ნულოვანი ემისიების გარდამავალი გეგმა, მდგრადობისა და ემისიების შემცირების გეგმა და ყოველწლიური ESG ანგარიში საჯაროდ არის გამოქვეყნებული კომპანიის ვებსაიტზე, რაც ხელს უწყობს გამჭვირვალობას და შესაბამისობას საერთაშორისო გასაჯაროების კარგ პრაქტიკასთან.

საერთო ჯამში, აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ინარჩუნებს სტრუქტურირებულ და გამჭვირვალე მიდგომას კლიმატთან დაკავშირებული მმართველობის, რისკების მართვისა და ემისიების გასაჯაროების მიმართ, რაც ზოგადად შეესაბამება TCFD-ის რეკომენდაციებსა და GIIP-ს.

4.6 ბიომრავალფეროვნების მართვა

ბიომრავალფეროვნების დაცვა და ეკოსისტემების მართვა კვლავ რჩება შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' ძირითად გარემოსდაცვით პრიორიტეტებად და ინტეგრირებულია კომპანიის გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემაში (ESMS), გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმაში, გარემოსდაცვითი და სოციალური მოქმედებების გეგმასა (ESAP) და უფრო ფართო გარემოსდაცვითი მართვის ჩარჩოში. „ლახამი ჰესზე“ ბიომრავალფეროვნების მართვა ხორციელდება საქართველოს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის, გარემოსდაცვითი ნებართვის მოთხოვნებისა და შესაბამისი საერთაშორისო სტანდარტების დაცვით, მათ შორის, IFC-ის (საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია) მე-6 შესრულების სტანდარტის (ბიომრავალფეროვნების კონსერვაცია და ცოცხალი ბუნებრივი რესურსების მდგრადი მართვა) და EIB-ის (ევროპის საინვესტიციო ბანკი) მე-4 გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტის (ბიომრავალფეროვნება და ეკოსისტემები) შესაბამისად.

აუდიტმა დაადასტურა, რომ 2025 წლის განმავლობაში შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' აგრძელებდა სტრუქტურირებული ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის პროგრამის განხორციელებას, მათ შორის, დამოუკიდებელი იქთიოლოგის მიერ ჩატარებულ კვარტალურ მონიტორინგს. მონიტორინგის აქტივობები მოიცავდა წყლის ბიომრავალფეროვნების, ეკოლოგიური ნაკადის პირობების, თევზის მიგრაციის, ჰაბიტატის ხარისხის, მაკროუხერხემლოების შემადგენლობის და წყლის ხარისხის ინდიკატორების, როგორიცაა გახსნილი ჟანგბადი, pH, ელექტროგამტარობა, გახსნილი მყარი ნივთიერებების საერთო რაოდენობა და წყლის ტემპერატურა, შეფასებას. მონიტორინგის შედეგებმა დაადასტურა სტაბილური ეკოლოგიური პირობები და მდინარე ლახამის ეკოსისტემაში წყლის სახეობებისთვის შესაფერისი ჰაბიტატის პირობების შენარჩუნება.

დამოუკიდებელი ექსპერტების მონიტორინგის გარდა, ბიომრავალფეროვნებასთან დაკავშირებული მონიტორინგი და ინსპექტირება მუდმივად ხორციელდება კომპანიის ESG მენეჯერის, გარემოსდაცვითი ოფიცრის და ჰოლდინგის ESG მენეჯერისა და მდგრადობის ხელმძღვანელის მიერ. ეს რუტინული ინსპექტირება ხელს უწყობს გარემოსდაცვითი პირობების მიმდინარე ზედამხედველობას, შემარბილებელი ზომების განხორციელებას, ნებართვის მოთხოვნების დაცვას და ნებისმიერი წარმოქმნილი გარემოსდაცვითი პრობლემის ადრეულ იდენტიფიცირებას.

მდინარის კალმახის (Salmo trutta) პოპულაციის დაცვა და აღდგენა ბიომრავალფეროვნების მართვის მთავარ მიზნად რჩება. მარეგულირებელი ვალდებულებების შესაბამისად, შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' 2025 წელს შეასრულა ყოველწლიური აღდგენის პროგრამა და დანიშნულ ქვირითობის ადგილებში ე.წ. ,,თვალის სტადიაზე'' მყოფი მდინარის კალმახის 52 000 ქვირითი გაუშვა. კვარტალური მონიტორინგის კვლევებმა და წყლის ბიომრავალფეროვნების ყოველწლიურმა შეფასებამ დაადასტურა კალმახის პოპულაციის უწყვეტი განვითარება და წყლის ბიომრავალფეროვნების მხარდამჭერი სტაბილური ეკოსისტემური პირობები. მონიტორინგის შედეგებმა წინა საანგარიშო წელთან შედარებით კალმახის პოპულაციის 25%-ზე მეტი ზრდა დააფიქსირა, რაც მიუთითებს ბიოლოგიურ დადებით განვითარებაზე და განხორციელებული შემარბილებელი და კონსერვაციული ღონისძიებების ეფექტურობაზე.

აუდიტმა ასევე დაადასტურა, რომ ლახამი 1-ისა და ლახამი 2 ჰესის თევზსავალი სისტემები სრულად ფუნქციონირებდა მთელი საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში. კვარტალური დამოუკიდებელი მონიტორინგისა და რეგულარული ოპერატიული შემოწმების შედეგად

დადასტურდა, რომ სტრუქტურები ეფექტურად უჭერდნენ მხარს თევზის მიგრაციას და ინარჩუნებდნენ მდინარის კავშირს. თევზის სავალი ნაწილების სათანადო ფუნქციონირების შესანარჩუნებლად დანერგილი იყო ნატანის და ნარჩენების მართვის პრაქტიკა.

მნიშვნელოვანია, რომ 2025 წლის მეოთხე კვარტალში ჩატარებულმა წყლის ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგმა ასევე დააფიქსირა ადგილობრივი მოსახლეობის დადებითი გამოხმაურება მდინარე ლახამულაში კალმახის დაბრუნებასთან დაკავშირებით. ადგილობრივი მოსახლეობის დაკვირვების თანახმად, ლახამი ჰესის კასკადის მშენებლობამდე, მდინარის ეკოსისტემაზე მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია დიდმა წყალდიდობამ, რის შემდეგაც, როგორც ამბობენ, მდინარეში თევზი მრავალი წლის განმავლობაში აღარ დაფიქსირებულა. საზოგადოების წევრებმა აღნიშნეს, რომ მდინარეში კალმახის ხელახლა გამოჩენას ადგილობრივი მოსახლეობა ძალიან დადებითად აფასებს, რომლებიც ხშირად აკვირდებიან თევზს უშუალოდ მდინარის აუზებსა და ნაკადულების მონაკვეთებში. ეს გამოხმაურება დამატებით თვისებრივ მტკიცებულებას წარმოადგენს, რომელიც ადასტურებს ბიომრავალფეროვნების კონსერვაციისა და ეკოსისტემის აღდგენის ღონისძიებების ეფექტურობას.

წყლის ბიომრავალფეროვნების მართვა ასევე წარმოადგენს შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' ეკოსისტემაზე დაფუძნებული კლიმატის მდგრადობის მიდგომის ნაწილს. კომპანიის კლიმატის სტრატეგია აღიარებს, რომ ჰიდროლოგიურმა ცვალებადობამ, წყალდიდობის იმპულსების ზრდამ, ნალექის მოძრაობამ, ეროზიამ, წყლის ტემპერატურის ცვლილებებმა და სეზონური დაბალი ნაკადის პირობებმა შეიძლება გავლენა იქონიოს წყლის ეკოსისტემებზე. შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ამ პოტენციურ ზეწოლას ებრძვის ეკოლოგიური ხარჯის შენარჩუნების, თევზსავალი გზის ფუნქციონირების, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის, ნატანის და ნარჩენების მართვის, წყლის ხარისხის დაცვისა და ადაპტური გარემოსდაცვითი მართვის გზით.

კომპანია ასევე აგრძელებდა დარგული ხეების მონიტორინგს და სამშენებლო საქმიანობის შემდეგ ჩამოყალიბებული მცენარეული საფარის აღდგენას. აუდიტის დროს განხილულმა მონიტორინგის ანგარიშებმა დაადასტურა, რომ დარგული ხეები დადებით მდგომარეობაშია, ანგარიშგების პერიოდში მნიშვნელოვანი სიკვდილიანობა ან დეგრადაცია არ დაფიქსირებულა. ეს აქტივობები ხელს უწყობს დაზიანებული ტერიტორიების აღდგენას და ხელს უწყობს ეკოსისტემის გრძელვადიან სტაბილიზაციას და ლანდშაფტის რეაბილიტაციას.

აუდიტმა ასევე დაადასტურა, რომ შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' აგრძელებს ფრინველებზე პოტენციური ზემოქმედების შემცირებისკენ მიმართული ღონისძიებების განხორციელებას. გადამცემი ხაზის ინფრასტრუქტურისთვის ფრინველების გადამტანი მოწყობილობები კომპანიამ შეიძინა, რომელთა მონტაჟი დაგეგმილია 2026 წლის ზაფხულის პერიოდში, უსაფრთხო და ეფექტური მონტაჟისა და განხორციელების უზრუნველსაყოფად ხელსაყრელი გარემოებების არსებობის შემთხვევაში. ეს ღონისძიება მიზნად ისახავს ფრინველებთან შეჯახების რისკების შემდგომ შემცირებას და პროექტის არეალში ფრინველების დაცვის გაძლიერებას.

უწყვეტი ეკოლოგიური ხარჯის შენარჩუნება, წყლის ხარისხის სტაბილური ინდიკატორები, თევზების გადასასვლელი სისტემების ფუნქციონირება, ყოველწლიური გამრავლების აქტივობები, წყლის ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგი, ჰაბიტატების შეფასება და ეკოსისტემის აღდგენის ღონისძიებები ერთობლივად ადასტურებს ბიომრავალფეროვნების

მართვის პროაქტიულ და მეცნიერებაზე დაფუძნებულ მიდგომას. გარემოს ეროვნული სააგენტოსთვის წარდგენილი მონიტორინგის ანგარიშები კიდევ ერთხელ ადასტურებს ნებართვის მოთხოვნების დაცვას და წყლის ეკოსისტემებზე მატერიალური უარყოფითი ზემოქმედების არარსებობას საანგარიშო პერიოდში.

საერთო ჯამში, აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ინარჩუნებს წყლის ბიომრავალფეროვნების მართვის მოწიფულ და პროაქტიულ მიდგომას, რომელიც მხარდაჭერილია სტრუქტურირებული მონიტორინგით, დამოუკიდებელი ექსპერტების ჩართულობით, ეკოსისტემის აღდგენის აქტივობებით და შემარბილებელი ღონისძიებების უწყვეტი განხორციელებით. ლახამი ჰესის ბიომრავალფეროვნების მართვის პრაქტიკა აჩვენებს ძლიერ შესაბამისობას ეროვნულ მარეგულირებელ მოთხოვნებთან და საერთაშორისო ESG სტანდარტებთან, ამასთანავე იძლევა თვალსაჩინო დადებით ეკოლოგიურ შედეგებს, რომლებიც აღიარებულია ადგილობრივი თემების მიერ.

4.7 ნარჩენების მართვის პრაქტიკა

აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი" ინარჩუნებს სტრუქტურირებულ და კარგად დოკუმენტირებულ ნარჩენების მართვის სისტემას, რომელიც დანერგილია ნარჩენების მართვის გეგმის, გარემოსდაცვითი და სოციალური დაცვის სისტემის (ESMS) და მასთან დაკავშირებული ოპერაციული პროცედურების მეშვეობით. ნარჩენების მართვის გეგმა დამტკიცებულია საქართველოს ნარჩენების კოდექსის შესაბამისად და ადგენს ლახამი ჰესის ექსპლუატაციის დროს წარმოქმნილი როგორც სახიფათო, ასევე არა სახიფათო ნარჩენების ნაკადების ნარჩენების სეგრეგაციის, შეგროვების, დროებითი შენახვის, ტრანსპორტირების, თვალყურის დევნებისა და განადგურების პროცედურებს.

ნარჩენების მართვის პრაქტიკა ინტეგრირებულია კომპანიის უფრო ფართო გარემოსდაცვითი მართვის ჩარჩოში და მხარდაჭერილია ოპერაციული კონტროლის, მონიტორინგის პროცედურების, თანამშრომელთა ტრენინგის, კონტრაქტორების ზედამხედველობისა და შიდა ინსპექტირების გზით. აუდიტმა დაადასტურა, რომ ნარჩენების დამუშავების ზონები ორგანიზებული რჩება და ნარჩენების სეგრეგაციის პრაქტიკა დანერგილია ოპერაციულ ობიექტებში.

ობიექტზე წარმოქმნილი არა სახიფათო საყოფაცხოვრებო ნარჩენები იმართება მესტიის მუნიციპალური მომსახურების კომპანიასთან ოფიციალური შეთანხმების საფუძველზე და ტრანსპორტირდება განკარგვის უფლებამოსილ ადგილას მოქმედი სამართლებრივი მოთხოვნების შესაბამისად. 2025 წელს შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' დაახლოებით 1,076 კგ საყოფაცხოვრებო ნარჩენები გამოიმუშავა, რაც დაახლოებით 10%-ით შემცირებას წარმოადგენს 2024 წელთან შედარებით, როდესაც საყოფაცხოვრებო ნარჩენების მთლიანი წარმოება 1,200 კგ-ს შეადგენდა. შემცირება ნარჩენების მინიმიზაციის ზომებისა და ოპერატიული კონტროლის პრაქტიკის უწყვეტ განხორციელებაზე მიუთითებს.

სახიფათო ნარჩენების მართვა ხორციელდება სპეციალური დამუშავების, შენახვისა და დოკუმენტაციის პროცედურების მეშვეობით. 2025 წლის განმავლობაში კომპანიამ დაახლოებით 19 კგ სახიფათო ნარჩენები წარმოქმნა, მათ შორის გამოყენებული აბსორბენტები, ნარჩენი ზეთები და საპოხები და სახიფათო ნივთიერებების შემცველი პრინტერის ტონერის ნარჩენები. აუდიტმა ინტერვიუებისა და ფოტომასალის განხილვის გზით დაადასტურა, რომ სახიფათო ნარჩენები უსაფრთხოდ იყო შენახული სახიფათო ნარჩენების დროებით შესანახ ადგილას, მოქმედი მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად. ანგარიშგების პერიოდში სახიფათო

ნარჩენების განადგურების არანაირი აქტივობა არ განხორციელებულა. ობიექტზე წარმოქმნილი სახიფათო ნარჩენების მართვა ხდება შპს „სანიტარი“-სთან შეთანხმების საფუძველზე, რომელიც სერტიფიცირებული სახიფათო ნარჩენების მართვის კონტრაქტორია და პასუხისმგებელია შეგროვებაზე, ტრანსპორტირებაზე, გადამუშავებასა და განადგურებაზე საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

აუდიტმა ასევე დაადასტურა, რომ ყველა სახიფათო მასალა და ნარჩენების ნაკადი სისტემატურად კონტროლდება და აღირიცხება შიდა ჟურნალებისა და ნარჩენების გადატანის ჩანაწერების მეშვეობით. ნარჩენების გადატანის ჩანაწერები, კონტრაქტორის დოკუმენტაცია და ინსპექტირების ჩანაწერები ინახება კომპანიის გარემოსდაცვითი შესაბამისობის სისტემის ნაწილად.

ჩამდინარე წყლების მართვის მექანიზმები კვლავ მოქმედებს და შეესაბამება გარემოსდაცვითი ნებართვის მოთხოვნებს. ლახამი ჰესი 1 იყენებს დალუქულ მიწისქვეშა სეპტიკური ავზის სისტემას, რომელსაც სპეციალიზებული ჩამდინარე წყლების გამტანი მანქანები ემსახურება, ხოლო ლახამი ჰესი 2 ოპერირებს ბიოლოგიური ჩამდინარე წყლების გამწმენდ ნაგებობას, რომელიც უზრუნველყოფს საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების გაწმენდას ჩაშვებამდე. აუდიტის დროს განხილული ჩამდინარე წყლების ჩაშვების ტესტირების შედეგებმა დაადასტურა ჩაშვების მოქმედი პარამეტრებისა და მარეგულირებელი მოთხოვნების დაცვა.

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ასევე არის მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების (მგვ) ორგანიზაციის წევრი და აქტიურად მონაწილეობს ნარჩენების მართვის პროცესებში.

შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ასევე არის მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების (მგვ) ორგანიზაციის წევრი, რითაც უზრუნველყოფს კანონმდებლობის დაცვას ელექტრომოწყობილობების, ბატარეების, ზეთების, საპოხი მასალებისა და მათი ნარჩენების ნაკადების მართვის პროცესში. ამ მექანიზმის მეშვეობით, კომპანიას თავისი წვლილი შეაქვს რეციკლირებისა და ნარჩენების აღდგენის ეროვნულ სისტემებში, საქართველოს მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად.

აუდიტმა დაადასტურა, რომ თანამშრომლები რეგულარულად გადიან ნარჩენების მართვასთან, სახიფათო მასალების დამუშავებასთან, დაღვრის პრევენციასთან და საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების პროცედურებთან დაკავშირებულ ტრენინგებს შესავალი პროგრამების, მოკლე უსაფრთხოების საუბრების და კვალიფიკაციის ამაღლების ტრენინგების მეშვეობით. გაჟონვაზე რეაგირების კომპლექტები და საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების პროცედურები მუდმივად ხელმისაწვდომია ობიექტზე, რათა უზრუნველყოფილ იქნას სწრაფი რეაგირება შემთხვევითი დაღვრისა თუ დაბინძურების შემთხვევებზე.

ნარჩენების მართვის ეფექტიანობა მუდმივ ზედამხედველობას ექვემდებარება შიდა ინსპექტირებების, ESG მენეჯერისა და გარემოსდაცვითი ოფიცრის მხრიდან მონიტორინგის, ასევე უფრო ფართო ESG აუდიტისა და შესაბამისობის პროცესების მეშვეობით. მონიტორინგის შედეგები და ნარჩენებთან დაკავშირებული ეფექტიანობის ინდიკატორები საჯაროდ ქვეყნდება ყოველწლიურ ESG ანგარიშში.

საერთო ჯამში, აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ინარჩუნებს მართვის ყოვლისმომცველ და ქმედით ნარჩენების მართვის სისტემას, რომელიც ძირითადად შეესაბამება საქართველოს კანონმდებლობას, IFC-ის მე-3 შესრულების სტანდარტს

(რესურსების ეფექტურობა და დაბინძურების პრევენცია) და ევროპის საინვესტიციო ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტის მე-3 პუნქტს (რესურსების ეფექტურობა და დაბინძურების პრევენცია). კომპანია ავლენს პროაქტიულ მიდგომას ნარჩენების მინიმიზაციის, სახიფათო ნარჩენების მართვის, გარემოსდაცვითი შესაბამისობისა და ოპერაციული გარემოს დაცვის მიმართ.

4.8 გარემოსდაცვითი ანგარიშგება და საჯაროობა

აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი" გარემოსდაცვით ინფორმაციას აქვეყნებს ოფიციალური ანგარიშგების მექანიზმების, მარეგულირებელი ორგანოების წარდგენილი მასალებისა და საჯაროდ ხელმისაწვდომი ESG დოკუმენტაციის მეშვეობით, რაც ხელს უწყობს ძირითადი გარემოსდაცვითი მონაცემების თანმიმდევრულობას, მიკვლევადობას, გამჭვირვალობას და ხელმისაწვდომობას. გარემოსდაცვითი მაჩვენებლების შესახებ ინფორმაცია გენერირდება რეგულარული მონიტორინგის აქტივობების, ოპერაციული კონტროლის, ავტომატიზირებული მონიტორინგის სისტემების და შიდა მიმოხილვის პროცესების მეშვეობით, რაც ხელს უწყობს ძირითადი გარემოსდაცვითი ასპექტების ზუსტ, სანდო და თანმიმდევრულ ანგარიშგებას.

2025 წელს გარემოსდაცვითი ანგარიშგებისა და ინფორმაციის გასაჯაროების პრაქტიკა მოიცავს:

- **ყოველწლიური ESG ანგარიშგება** – შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ამზადებს და საჯაროდ აქვეყნებს ყოველწლიურ ESG ანგარიშს, რომელიც წარმოადგენს გარემოსდაცვითი მაჩვენებლების შესახებ ინფორმაციას, მათ შორის სათბურის გაზების ემისიებს, თავიდან არიდებულ ემისიებს, განახლებადი ელექტროენერგიის გენერაციას, ეკოლოგიური ნაკადის შესაბამისობას, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის შედეგებს, წყლის მართვის ინდიკატორებს, გეოლოგიური მონიტორინგის შედეგებს და ნარჩენების მართვის მაჩვენებლებს.
- **მარეგულირებელი ანგარიშგება და შესაბამისობის გასაჯაროება** – კომპანია გარემოსდაცვითი ნებართვის პირობებისა და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად წარუდგენს გარემოსდაცვითი მონიტორინგის ანგარიშებს და შესაბამისობასთან დაკავშირებულ ინფორმაციას გარემოსდაცვით ეროვნულ სააგენტოს და სხვა შესაბამის მარეგულირებელ ორგანოებს. ეს წარდგენები მოიცავს ეკოლოგიური ხარჯის მონიტორინგის მონაცემებს, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის ანგარიშებს, გეოლოგიურ შეფასებებს, ჩამდინარე წყლების ჩაშვების ტესტირების შედეგებს, ნარჩენების მართვის ჩანაწერებს და ნებართვასთან დაკავშირებულ სხვა მონიტორინგის ინფორმაციას. აუდიტმა დაადასტურა, რომ 2025 წლის განმავლობაში არ დაფიქსირებულა გარემოსდაცვითი მნიშვნელოვანი დარღვევები, ჯარიმები ან მარეგულირებელი ორგანოების აღსრულების ქმედებები.
- **ინფორმაციის საჯაროობა და ხელმისაწვდომობა** – გარემოსდაცვითი და ESG-სთან დაკავშირებული ძირითადი დოკუმენტაცია საჯაროდ არის გამოქვეყნებული კომპანიის ვებსაიტის მეშვეობით ქართულ და ინგლისურ ენებზე. საჯაროდ ხელმისაწვდომი ინფორმაცია მოიცავს ყოველწლიურ ESG ანგარიშს, კლიმატის სტრატეგიას, მდგრადობისა და ემისიების შემცირების გეგმას, ნულოვანი ემისიის გარდამავალ გეგმას, გარემოსდაცვით პოლიტიკას, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის ანგარიშებს და სხვა გარემოსდაცვით და ESG-სთან დაკავშირებულ დოკუმენტაციას, რომელიც ხელს უწყობს გამჭვირვალობას და დაინტერესებული მხარეების წვდომას გარემოსდაცვით ინფორმაციაზე. კომპანიის ვებგვერდი წარმოადგენს საჯარო ინფორმაციის

სტრუქტურირებულ პლატფორმას, რომელიც მოიცავს გარემოსდაცვით, სოციალურ, მმართველობით და სხვა ESG დოკუმენტაციას.

- **გარე მიმოხილვა და ვერიფიკაცია** – გარემოსდაცვითი ინფორმაციის საჯაროობა მხარდაჭერილია წყლის ბიომრავალფეროვნების დამოუკიდებელი მონიტორინგის, გეოლოგიური შეფასებების, აკრედიტებული ლაბორატორიული ტესტირების, ინვესტორთა ზედამხედველობის, მარეგულირებელი ორგანოების შემოწმებისა და გარე ESG აუდიტის პროცესის მეშვეობით. აუდიტმა ასევე დაადასტურა, რომ 2024 წლის დამოუკიდებელი გარე ESG აუდიტის ანგარიში საჯაროდ იყო გამოქვეყნებული, რაც ხელს უწყობდა გამჭვირვალობას და დაინტერესებული მხარეების წვდომას დამოუკიდებლად განხილულ ESG ინფორმაციაზე. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს კანონმდებლობა ამჟამად არ მოითხოვს სათბურის გაზების ემისიების მონაცემების მესამე მხარის მიერ ვერიფიკაციას, შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' ნებაყოფლობით უზრუნველყო ემისიების მონაცემების ვერიფიკაცია გარე ESG აუდიტის ფარგლებში, რამაც კიდევ უფრო გაზარდა საჯარო გარემოსდაცვითი ინფორმაციის სანდოობა და გამჭვირვალობა. საერთო ჯამში, აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' გარემოსდაცვითი ანგარიშგებისა და საჯაროობის პრაქტიკა 2025 წელს მაღალი გამჭვირვალობით ხასიათდება. ზოგად ჭრილში კი ის, შეესაბამება საერთაშორისო მოწინავე პრაქტიკას, რაც გამოიხატება გარემოსდაცვითი მაჩვენებლების მკაფიო და ხელმისაწვდომი გასაჯაროებით, შედეგების ეფექტური მონიტორინგითა და გარემოსდაცვითი მართვის მიდგომების მხარდაჭერით.

5. სოციალური მიმართულების შეფასება

ეს ნაწილი აფასებს შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' სოციალურ მაჩვენებლებს, მისი პოლიტიკის, მართვის სისტემებისა და ოპერაციული პრაქტიკის ეფექტურობაზე ფოკუსირებით, რომლებიც დაკავშირებულია შრომით და სამუშაო პირობებთან, ადამიანის უფლებებთან, პროფესიულ და საზოგადოებრივ ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობასთან, თემის განვითარებასთან, მრავალფეროვნებასა და ინკლუზიურობასთან მიმართებაში. შეფასება განიხილავს მოქმედ ეროვნულ კანონმდებლობასთან შესაბამისობას, კავშირს შესაბამის საერთაშორისო სტანდარტებთან და იმას, თუ რამდენად არის სოციალური პასუხისმგებლობის საკითხები ინტეგრირებული კომპანიის ოპერაციებში, მმართველობის ჩარჩოსა და დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობებში.

5.1 შრომითი და ადამიანის უფლებების დაცვა

აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ინარჩუნებს სტრუქტურირებულ მიდგომას შრომითი და ადამიანის უფლებების მართვის მიმართ, რაც ხორციელდება ადამიანის უფლებების პოლიტიკის, ადამიანის უფლებების დაცვის სათანადო გულმოდგინების (HRDD) ჩარჩოს, ადამიანური რესურსების პოლიტიკის, ქცევის კოდექსის, მომწოდებელთა ქცევის კოდექსის, საჩივრების განხილვის მექანიზმებისა და უფრო ფართო ESMS-ის დანერგვის გზით. ეს ღონისძიებები ზოგადად შეესაბამება საქართველოს მოქმედ შრომის კანონმდებლობას, IFC-ის შესრულების მე-2 სტანდარტს (შრომა და სამუშაო პირობები), ევროპის საინვესტიციო ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური მე-8 სტანდარტს (შრომითი უფლებები და სამუშაო პირობები), გაეროს სახელმძღვანელო პრინციპებს ბიზნესისა და ადამიანის უფლებების სახელმძღვანელო პრინციპებთან, შრომის საერთაშორისო

ორგანიზაციის შესაბამის პრინციპებთან და ასევე გაეროს გლობალური შეთანხმების პრინციპებთან ადამიანის უფლებებისა და შრომითი სტანდარტების სფეროში.

კომპანიის საჯაროდ ხელმისაწვდომი ადამიანის უფლებების დაცვის სათანადო გულმოდგინების (HRDD) ჩარჩო ადგენს პროცედურებს ადამიანის უფლებების რისკების იდენტიფიცირების, შეფასების, შერბილებისა და მონიტორინგისთვის როგორც უშუალოდ საქმიანობაში, ისე კონტრაქტორებთან, მომწოდებელთან და დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობებში. HRDD პროცესი მოიცავს ისეთ ძირითად რისკ-ზონებს, როგორიცაა შრომითი უფლებები, შრომის უსაფრთხოება და ჯანმრთელობა, ადგილობრივ თემზე ზემოქმედება, მიწოდების ჯაჭვთან დაკავშირებული რისკები, დისკრიმინაცია, იძულებითი შრომა, ბავშვთა შრომა და გაერთიანების თავისუფლება. რისკები ფასდება მათი სიმწვავის, ალბათობის, დაზარალებული დაინტერესებული მხარეების, შერბილების ღონისძიებებისა და ნარჩენი რისკის დონეების საფუძველზე.

რისკების შერბილების ძირითადი ღონისძიებები მოიცავს ასაკის გადამოწმებას დასაქმების პროცესში, სავალდებულო წერილობით შრომით ხელშეკრულებებს, მომწოდებელთა შერჩევას და შრომით და ადამიანის უფლებების სტანდარტებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო მოთხოვნების დაწესებას, შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის რეგულარულ ტრენინგებს, ასევე საჩივრებისა და მხილების მექანიზმების დანერგვას, რომლებიც ხელმისაწვდომია თანამშრომლებისთვის, კონტრაქტორებისა და გარე დაინტერესებული მხარეებისთვის. გარდა ამისა, აუდიტმა დაადასტურა შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' მონაწილეობა გაეროს გლობალური შეთანხმების პროგრამაში — ბიზნესი და ადამიანის უფლებების აქსელერატორი, რაც ხელს უწყობს მისი HRDD ჩარჩოს დანერგვასა და შესაბამისობას სათანადო გულმოდგინების სფეროში არსებულ საერთაშორისო მოლოდინებთან.

ადამიანის უფლებების დაცვაზე ზედამხედველობა ხორციელდება შიდა მონიტორინგის, ESG შეფასებების, ESG მენეჯერის მიერ კოორდინირებული ყოველწლიური განხილვის პროცედურებისა და კომპანიის დირექტორის, აგრეთვე ჰოლდინგის ESG და მდგრადი განვითარების ხელმძღვანელის მხრიდან კონტროლის მეშვეობით. აუდიტმა დაადასტურა, რომ 2025 წლის საანგარიშგებო პერიოდში შრომით ან ადამიანის უფლებებთან დაკავშირებული რაიმე სახის საჩივარი, პრეტენზია ან დარღვევა არ დაფიქსირებულა.

საერთო ჯამში, აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ინარჩუნებს პროაქტიულ და გამჭვირვალე მიდგომას შრომითი და ადამიანის უფლებების მართვის მიმართ, რომელიც მხარდაჭერილია ფორმალური სათანადო შემოწმების პროცესებით, ოპერაციული კონტროლით, სასწავლო პროგრამებით, საჩივრების გასაჩივრების მექანიზმებითა და მიმდინარე მონიტორინგის მექანიზმებით, რომლებიც ფართოდ შეესაბამება მოქმედ საერთაშორისო სტანდარტებს.

5.2 მრავალფეროვნების, თანასწორობისა და ინკლუზიურობის ინიციატივები

აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ინარჩუნებს სტრუქტურირებულ მიდგომას მრავალფეროვნების, თანასწორობისა და ინკლუზიურობის (DEI) მიმართ, რაც გამყარებულია მისი გენდერული თანასწორობის პოლიტიკით, ადამიანური რესურსების პოლიტიკით, მმართველი საბჭოს მრავალფეროვნების პოლიტიკით, ქცევის კოდექსით, საჩივრების განხილვის მექანიზმებითა და უფრო ფართო ESG მართვის ჩარჩოთი.

კომპანია ხელს უწყობს თანაბარ შესაძლებლობებს, დისკრიმინაციის აკრძალვას, ინკლუზიურ დასაქმების პრაქტიკას და გენდერულ მრავალფეროვნებას მთელ თავის ოპერაციებსა და დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობებში, საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის, შესაბამისი საერთაშორისო სტანდარტების, გენდერული თანასწორობის შესახებ მდგრადი განვითარების მე-5 მიზნისა და გაეროს გლობალური შეთანხმების (UNGC) პრინციპების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ადამიანის უფლებებს, შრომით სტანდარტებს, მრავალფეროვნებასა და თანაბარ შესაძლებლობებს.

DEI-სთან დაკავშირებული საქმიანობის მაჩვენებლების მონიტორინგი ხორციელდება კომპანიის ESG ანგარიშგების ჩარჩოსა და ყოველწლიური მიზნების დასახვის პროცესების მეშვეობით. გენდერული თანასწორობის პოლიტიკა დამატებით უზრუნველყოფს სამუშაო ძალის სტრუქტურის, გენდერული ბალანსის (წარმომადგენლობის), გენდერულ ნიადაგზე წარმოქმნილი საჩივრების მონიტორინგსა და გენდერული თანასწორობის მაჩვენებლების პერიოდულ განხილვას. 2025 წელს შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' მიაღწია დასახულ გენდერულ მიზნებს, რაც მოიცავდა ოფიციალური შრომითი ხელშეკრულებით ორ ქალბატონს სრულ განაკვეთზე დასაქმებას, რაც სამუშაო ძალის დაახლოებით 12%-ს შეადგენს. ჰიდროენერგეტიკის სექტორისთვის ტრადიციულად დამახასიათებელი მამაკაცთა დომინირების გათვალისწინებით, აუდიტი ამ მაჩვენებელს მიიჩნევს კომპანიის ძალისხმევის პოზიტიურ ინდიკატორად ოპერაციულ საქმიანობაში გენდერული ინკლუზიურობის მხარდასაჭერად. გარდა ამისა, მომსახურების ხელშეკრულებით დასაქმებული კომპანიის ESG კონსულტანტი და ჰოლდინგის ESG და მდგრადი განვითარების ხელმძღვანელი ასევე ქალბატონები არიან, რაც კიდევ უფრო ზრდის ქალთა წარმომადგენლობას ESG-სთან დაკავშირებულ მართვისა და ზედამხედველობის ფუნქციებში.

აუდიტმა ასევე დაადასტურა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ კვლავ პრიორიტეტს ანიჭებს ადგილობრივ დასაქმებას და ინკლუზიურ დასაქმების პრაქტიკას. საანგარიშო პერიოდში სამი თანამშრომელი წარმოშობით იმ რეგიონიდან იყო, სადაც ჰესი ოპერირებს, რაც ხელს უწყობს ადგილობრივ ეკონომიკურ მონაწილეობას, რეგიონულ დასაქმების შესაძლებლობებს და საზოგადოებაში ინტეგრაციას. კომპანიამ ასევე განაცხადა, რომ ერთი ადგილობრივი მომწოდებელი, რომელსაც ქალი ფლობს ან მართავს, ხელს უწყობს ინკლუზიურ ადგილობრივ შესყიდვებსა და ეკონომიკურ მონაწილეობას. 2025 წლის განმავლობაში ახალი თანამშრომლების დაქირავება არ განხორციელებულა. ყველა თანამშრომელი კვლავ დასაქმებულია ფორმალური შრომითი კონტრაქტებით და უზრუნველყოფილია თანაბარი დასაქმების პირობებით, სამართლიანი ანაზღაურებით, ჯანმრთელობის დაზღვევით, სამუშაო ადგილის დაცვით და საჩივრების მექანიზმებზე წვდომით.

კომპანია დამატებით ხელს უწყობს მრავალფეროვნებასა და ინკლუზიურობას კადრების შერჩევის, დასაქმებისა და სამუშაო ადგილის მართვის პროცესებში დისკრიმინაციის აკრძალვის პრინციპების გატარებით, რასაც თან ახლავს თანამშრომელთა ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებები და შიდა კომუნიკაციის პრაქტიკა. თანამშრომლები ასევე უზრუნველყოფილნი არიან სარგებლის სტრუქტურირებული სისტემით, რაც მოიცავს ჯანმრთელობის დაზღვევას, ტრანსპორტირებას, კვებას ცვლის დროს, ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებს, დეკრეტული და ბავშვის მოვლის შვებულებების ხელმისაწვდომობას შრომის ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად. DEI-სთან დაკავშირებული ვალდებულებები და საქმიანობის მაჩვენებლები საჯაროდ არის ხელმისაწვდომი ყოველწლიურ ESG ანგარიშსა და მასთან დაკავშირებულ ESG დოკუმენტაციაში.

საერთო ჯამში, აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ინარჩუნებს გამჭვირვალე და პროგრესულად განვითარებად მიდგომას მრავალფეროვნების, თანასწორობისა და ინკლუზიურობის მიმართ, რასაც მხარს უჭერს ფორმალური პოლიტიკა, ყოველწლიური მიზნების დასახვა, მონიტორინგის მექანიზმები და DEI მოსაზრებების მუდმივი ინტეგრაცია კომპანიის ESG და ადამიანური რესურსების მართვის პრაქტიკაში.

5.3 დასაქმებულთა ჯანმრთელობა, უსაფრთხოება და კეთილდღეობა

აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ინარჩუნებს შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის (OHS) სტრუქტურირებულ მართვის ჩარჩოს, რაც გამყარებულია მისი შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის მართვის გეგმითა და პოლიტიკით, ESMS-ით (გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემა), საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების გეგმითა და მასთან დაკავშირებული ოპერაციული პროცედურებით. კომპანიის OHS ჩარჩო ფართოდ არის შესაბამისობაში საქართველოს მოქმედ კანონმდებლობასთან, IFC-ის მე-2 შესრულების სტანდარტთან (შრომითი ურთიერთობები და სამუშაო პირობები) და EIB-ის მე-8 გარემოსდაცვით და სოციალურ სტანდარტთან (შრომითი უფლებები და სამუშაო პირობები).

შრომის უსაფრთხოებასა და ჯანმრთელობის დაცვაზე ზედამხედველობა ინტეგრირებულია კომპანიის მართვისა და ოპერაციული მენეჯმენტის სტრუქტურაში. ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების მაჩვენებლების, რისკებისა და შესაბამისობასთან დაკავშირებული საკითხების მონიტორინგი ხორციელდება რეგულარული ინსპექტირებების, შიდა ანგარიშგების პროცესებისა და H&S მენეჯერის, ESG მენეჯერისა და ჰოლდინგის ESG და მდგრადი განვითარების ხელმძღვანელის მხრიდან კონტროლის მეშვეობით. აუდიტმა განიხილა და დაადასტურა, რომ H&S მენეჯერს აქვს საქართველოს მოქმედი შრომის უსაფრთხოების კანონმდებლობით მოთხოვნილი სერტიფიკატი.

აუდიტმა ასევე დაადასტურა, რომ სამუშაო ადგილის ფიზიკური ფაქტორების, მათ შორის ხმაურის, ვიბრაციის, განათების, ტემპერატურისა და სამუშაო ადგილის სიმჭიდროვის, ნახევარ წლიურ ინსპექტირებას ატარებს სერტიფიცირებული მესამე მხარის კომპანია როგორც ცხელ, ასევე ცივ სეზონებზე, შესაბამისი ეროვნული მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად. მიუხედავად იმისა, რომ ინსპექტირების შედეგებმა ზოგადად დაადასტურა პროფესიული ზემოქმედების მოთხოვნების დაცვა, ანგარიშები ასევე მოიცავდა რეკომენდაციებს, რომლებიც მიზნად ისახავდა სამუშაო ადგილის პირობების შემდგომ გაუმჯობესებას და პრევენციული OHS ღონისძიებების გაძლიერებას. აუდიტმა დაადასტურა, რომ კომპანია ახორციელებს რეკომენდებულ ზომებს.

კომპანია იყენებს რისკების მართვის სისტემატურ ზომებს, მათ შორის სამუშაო ადგილის რუტინულ ინსპექტირებას, ოპერირების რისკის შეფასებას, უსაფრთხოების პირობების მონიტორინგს და საჭიროების შემთხვევაში მაკორექტირებელი და პრევენციული ქმედებების განხორციელებას. ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების პროცედურები, ოპერატიული კონტროლი და საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების მოთხოვნები ინტეგრირებულია ყოველდღიურ ოპერაციულ მენეჯმენტში.

აუდიტმა დაადასტურა, რომ თანამშრომელთა კეთილდღეობა მხარდაჭერილია ენერგეტიკის სექტორში კონკურენტუნარიანი ანაზღაურებით და შეღავათების პაკეტით, რომელიც მიზნად ისახავს თანამშრომელთა კეთილდღეობისა და გრძელვადიანი სტაბილურობის ხელშეწყობას. კომპანიის მიერ მოწოდებული შეღავათები მოიცავს ჯანმრთელობის დაზღვევას,

ტრანსპორტირების ორგანიზებას, კვებას ცვლების დროს, პირადი დამცავი აღჭურვილობით (PPE) და პროფესიული ფორმებით. ყველა თანამშრომელი დასაქმებულია ფორმალური შრომითი კონტრაქტებით, საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად და სამუშაო საქმიანობის დაწყებამდე გადის შრომის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების შესავალ ტრენინგს. გარდა ამისა, კომპანია ფარავს ოჯახის ჯანმრთელობის დაზღვევის ხარჯების 70%-ს, რაც კიდევ უფრო უწყობს ხელს თანამშრომელთა კეთილდღეობას და ცხოვრების ხარისხს.

აუდიტმა ასევე დაადასტურა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ თავისი ESMS ჩარჩოს ფარგლებში იყენებს კონტრაქტორების გაცნობის და ESG შესაბამისობის პროცედურებს. ოპერირების პერიოდში დროებითი სამუშაოების შესასრულებლად ჩართულ კონტრაქტორებს სამუშაოების დაწყებამდე მოეთხოვებათ შესაბამისი სავალდებულო ინსტრუქტაჟის გავლა, რომელიც მოიცავს გარემოს დაცვას, ნარჩენების მართვას, დაბინძურების პრევენციას, დაღვრაზე რეაგირებას, საგანგებო პროცედურებს და შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის მოთხოვნებს. კონტრაქტორის საქმიანობა ასევე ექვემდებარება ზედამხედველობას, ინსპექტირებას და შესაბამისობის მონიტორინგს.

აუდიტის დროს შემოწმებული ჩანაწერების მიხედვით:

- შრომის უსაფრთხოების და ჯანმრთელობის 4 ტრენინგი ჩატარდა;
- შრომის უსაფრთხოების (H&S) 5 შესავალი ინსტრუქტაჟი ჩატარდა;
- საანგარიშგებო პერიოდში უსაფრთხოების 8 მოკლე საუბარი ჩატარდა (TBTs).

ტრენინგის თემები მოიცავდა ოპერაციულ უსაფრთხოებას, ელექტრო უსაფრთხოებას, საგანგებო კომუნიკაციის პროცედურებს, ინდივიდუალური დამცავი აღჭურვილობის გამოყენებას, ხანძარსაწინააღმდეგო პრევენციას და აღჭურვილობის უსაფრთხო მართვას. ტრენინგზე დასწრება და განხორციელება დოკუმენტირებულია შიდა ჩანაწერებითა და მონიტორინგის პროცედურებით.

აუდიტმა დაადასტურა, რომ 2025 წლის საანგარიშგებო პერიოდში არ დაფიქსირებულა არცერთი საწარმოო ინციდენტი, ტრავმა, ფატალური შემთხვევა ან ოფიციალურად რეგისტრირებული სახიფათო შემთხვევა. მიუხედავად იმისა, რომ ინციდენტების არარსებობა ასახავს ზოგადად ეფექტიან ოპერაციულ კონტროლს და უსაფრთხოების მართვის პრაქტიკას, აუდიტმა აჩვენა, რომ სახიფათო შემთხვევების შესახებ შეტყობინების პრაქტიკა კიდევ უფრო უნდა გაძლიერდეს. მაღალი რისკის მქონე ოპერაციულ გარემოში, როგორიცაა ჰიდროელექტროსადგურები, სახიფათო შემთხვევების შესახებ შეტყობინება წარმოადგენს მნიშვნელოვან პრევენციულ მართვის ინსტრუმენტს, რომელიც მხარს უჭერს საფრთხეების პროაქტიულ იდენტიფიცირებას, თანამშრომლების ჩართულობას უსაფრთხოების კულტურაში და რისკების მართვის ზომების მუდმივ გაუმჯობესებას.

საგანგებო სიტუაციებისთვის მზადყოფნის ღონისძიებები მხარდაჭერილია საგანგებო სიტუაციებისთვის რეაგირების გეგმის, საგანგებო სიტუაციებისთვის კომუნიკაციის პროცედურების, საგანგებო აღჭურვილობის, ხანძარსაწინააღმდეგო სისტემების, პირველადი დახმარების ნაკრებებისა და საგანგებო სიტუაციებისთვის რეაგირების განსაზღვრული პასუხისმგებლობების მეშვეობით. აუდიტმა დაადასტურა, რომ 2025 წლის განმავლობაში ჩატარდა ხანძარსაწინააღმდეგო და პირველადი დახმარების ტრენინგები და რეგულარულად ჩატარდა საგანგებო აღჭურვილობის შემოწმება და ტექნიკური მომსახურება. თუმცა, საანგარიშო პერიოდში პრაქტიკული საგანგებო წვრთნები არ ჩატარებულა. მიუხედავად იმისა, რომ

საგანგებო პროცედურები და სასწავლო ღონისძიებები მოქმედებს, პერიოდული პრაქტიკული წვრთნები კიდევ უფრო გააძლიერებს ოპერატიულ მზადყოფნას და საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების ეფექტურობას.

შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის მაჩვენებლები, მონიტორინგის აქტივობები და გამასწორებელი ღონისძიებები დოკუმენტირებულია ESMS-ისა (გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემა) და მასთან დაკავშირებული მონიტორინგის სისტემების მეშვეობით, ხოლო საქმიანობის შესაბამისი მაჩვენებლები საჯაროდ არის ხელმისაწვდომი ყოველწლიურ ESG ანგარიშში.

საერთო ჯამში, აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ინარჩუნებს შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის (OHS) სტრუქტურირებულ და ოპერირების მართვის ჩარჩოს, რაც გამყარებულია განსაზღვრული პროცედურებით, რეგულარული მონიტორინგით, ტრენინგ-პროგრამებითა და ოპერაციული კონტროლის მექანიზმებით. სახიფათო შემთხვევების შეტყობინების კულტურის შემდგომი გაძლიერება და პრაქტიკული საგანგებო სწავლებების ჩატარება კიდევ უფრო აამაღლებს კომპანიის პროაქტიული უსაფრთხოების მართვისა და საგანგებო სიტუაციებისთვის მზადყოფნის ჩარჩოს.

5.4 ტრენინგებისა და განვითარების პროგრამები

აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი" ახორციელებს რეგულარულ ტრენინგებსა და კომპეტენციების განვითარების პროგრამებს, რომლებიც მიზნად ისახავს თანამშრომელთა უნარების, ოპერატიული ცნობიერების ამაღლებას, ESG-სთან, შრომის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, ასევე ტექნიკური მოთხოვნების დაცვას. სასწავლო აქტივობები მოიცავს ფორმალურ თეორიულ საკლასო სესიებს, შესავალ ტრენინგებს, ინსტრუმენტთა ყუთთან დაკავშირებულ საუბრებს და ჰიდროელექტროსადგურების ოპერაციების საჭიროებებზე მორგებულ ოპერაციულ ინსტრუქციებს სამუშაო ადგილზე.

თანამშრომლები გადიან ტრენინგებს შემდეგ თემებზე:

- ESG პოლიტიკა და შესაბამისობის მოთხოვნები, მათ შორის გარემოს დაცვის მოთხოვნები, სოციალური პასუხისმგებლობის პრინციპები და შრომის უსაფრთხოების და ჯანმრთელობის დაცვის პრაქტიკა;
- ადამიანის უფლებები და შრომითი სტანდარტები, მათ შორის დისკრიმინაციის აკრძალვა, საჩივრების განხილვის მექანიზმები, თანაბარი შესაძლებლობების პრინციპები და სამუშაო ადგილზე ეთიკის ნორმები;
- შრომის უსაფრთხოების და ჯანმრთელობის დაცვის საკითხები, მათ შორის ოპერაციული უსაფრთხოება, ელექტრო უსაფრთხოება, საგანგებო კავშირის პროცედურები, ინდივიდუალური დაცვის საშუალებების (PPE) გამოყენება, ხანძრის პრევენცია და უსაფრთხო ოპერირების პრაქტიკა; და
- ტექნიკური და ოპერაციული კომპეტენციები, მათ შორის ელექტრიკოსებისა და სხვა ტექნიკური პერსონალის პერიოდული სერტიფიცირებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების პროგრამები მოქმედი მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად, რაც გამყარებულია ფორმალური შესავალი ინსტრუქტაჟებითა და რეგულარული მოკლე უსაფრთხოების ინსტრუქტაჟებით.

აუდიტმა დაადასტურა, რომ ტექნიკური პერსონალისთვის გამოიყენება პრაქტიკული კომპეტენციის შემოწმება, მათ შორის ტრენინგის შემდგომი შეფასებები, რომლებიც

აკრედიტებული მესამე მხარის სასწავლო პროვაიდერების მიერ ტარდება ელექტრიკოსებისა და სხვა სპეციალიზებული პოზიციებისთვის. ტრენინგების ჩანაწერები, სერტიფიკატები, ინსტრუქტაჟების ოქმები და მონაწილეთა სარეგისტრაციო ჟურნალები ინახება კომპანიის ოპერაციული და ESG მართვის სისტემების ფარგლებში.

აუდიტმა ასევე დაადასტურა, რომ კომპანია ინარჩუნებს პროაქტიულ მიდგომას სამუშაო ძალის შესახებ ცნობიერების ამაღლებისა და ოპერაციული კომპეტენციების განვითარების მიმართ. თუმცა, კვლავ არსებობს შესაძლებლობები, რომ კიდევ უფრო გაძლიერდეს თანამშრომლების მუშაობის, კომპეტენციების განვითარებისა და ინდივიდუალური განვითარების საჭიროებების ფორმალური შეფასება ყველა ფუნქციურ დონეზე. უფრო სტრუქტურირებული თანამშრომლების მუშაობის შეფასებისა და განვითარების დაგეგმვის სისტემის შექმნა ხელს შეუწყობს ტრენინგის საჭიროებების იდენტიფიცირებას, კომპეტენციების განვითარების უფრო ეფექტურ თვალყურის დევნებას და სამუშაო ძალის შესაძლებლობების უწყვეტ გაუმჯობესებას და გრძელვადიან პროფესიულ ზრდას.

საერთო ჯამში, აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ინარჩუნებს ოპერატიულ და სტრუქტურირებულ მიდგომას თანამშრომლების ტრენინგისა და კომპეტენციების განვითარების მიმართ, რომელიც ფართოდ შეესაბამება შრომის უსაფრთხოებისა და შრომის მართვის მოქმედ მოთხოვნებს და GIIP-ს. თანამშრომლების შესრულების შეფასებისა და ინდივიდუალური განვითარების დაგეგმვის პროცესების შემდგომი ფორმალიზაცია კიდევ უფრო გააძლიერებს სამუშაო ძალის გრძელვადიან განვითარებას და კომპეტენციების მართვას.

5.5 დაინტერესებული მხარეების ჩართულობა და სოციალური გავლენა

აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ინარჩუნებს სტრუქტურირებულ და გამჭვირვალე მიდგომას დაინტერესებული მხარეების ჩართულობისა და სოციალური ზემოქმედების მართვის მიმართ საჯაროდ გამოქვეყნებული დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმის (SEP), საჩივრების მართვის პროცედურებისა და უფრო ფართო ESG მართვის ჩარჩოს განხორციელების გზით. SEP ადგენს ფორმალურ პროცედურებს დაინტერესებული მხარეების იდენტიფიცირებისთვის, მიმდინარე კომუნიკაციისთვის, საჩივრების მართვისთვის, პროექტთან დაკავშირებული ინფორმაციის გასაჯაროებისათვის და ადგილობრივ თემებთან, მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლებთან, თანამშრომლებთან, კონტრაქტორებთან და სხვა შესაბამის დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობისთვის.

დაინტერესებულ მხარეებთან ჩართულობის აქტივობებს კოორდინაციას უწევენ ESG მენეჯერი და კომპანიის დირექტორი და ხორციელდება სამეთვალყურეო საბჭოსა და კომპანიის მენეჯმენტის ზედამხედველობის ქვეშ. დაინტერესებულ მხარეებთან დაკავშირებული რისკები, მათ შორის საზოგადოებასთან ურთიერთობა, საჩივრები, რეპუტაციის რისკები და ჰიდროელექტროსადგურების ოპერაციებთან დაკავშირებული სოციალური ზემოქმედება, ინტეგრირებულია კომპანიის უფრო ფართო ESG და რისკების მართვის პროცესებში.

აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ინარჩუნებს მუდმივ თანამშრომლობას ადგილობრივ თემებთან და მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლებთან როგორც ფორმალური, ასევე არაფორმალური საკომუნიკაციო არხებით, მათ შორის პირდაპირი შეხვედრების, კონსულტაციების, ტელეფონით და ელექტრონული ფოსტით კომუნიკაციის, ასევე ESG მენეჯერის ადგილზე ჩართულობის გზით. ვინაიდან ოპერაციული საქმიანობა 2025 წლის

განმავლობაში სტაბილური დარჩა, ჩართულობის აქტივობები პროპორციული იყო ოპერაციული საჭიროებების, ამავდროულად უზრუნველყოფდა დაინტერესებული მხარეებისთვის საკომუნიკაციო არხების ხელმისაწვდომობას.

ოფიციალური საჩივრების განხილვის მექანიზმი კვლავ ფუნქციონირებს და ხელმისაწვდომია დაინტერესებული მხარეებისთვის, რაც კომპანიის საქმიანობასთან დაკავშირებული საჩივრების, მოთხოვნებისა და პრეტენზიების წარდგენის საშუალებას იძლევა. აუდიტმა დაადასტურა, რომ საჩივრების რეგისტრაცია, შეფასება, მონიტორინგი და განხილვა დადგენილი პროცედურების შესაბამისად ხორციელდება.

აუდიტის დროს განხილული ჩანაწერების თანახმად, 2025 წელს დარეგისტრირდა შემდეგი საჩივრები:

(i) საჩივარი, რომელიც ეხებოდა მილსადენის ტერიტორიის მახლობლად კაკლის ხეების გახმობას, რის შედეგადაც ერთი დაზარალებული ხისთვის კომპენსაცია გაიცა და საჩივარი დაიხურა;

(ii) საცხოვრებელ სახლზე გაჩენილ ბზარებთან დაკავშირებული საჩივარი, რომელიც, სავარაუდოდ, ჰესის ოპერირებას უკავშირდებოდა. გეოლოგიურმა შეფასებამ დაადასტურა, რომ პრობლემა გამოწვეული იყო საძირკვლის ქვეშ წყლის დაგროვებით და არა ჰესის საქმიანობით, რის შემდეგაც აღნიშნული საჩივარი დაიხურა; და

(iii) საჩივარი ტურბინების დარბაზის გამაგრილებელი ვენტილატორების მიერ გამოწვეული ხმაურის თაობაზე, რის შედეგადაც სახურავზე განთავსებული ვენტილატორების გარშემო ხმაურ საიზოლაციო კამერები დამონტაჟდა. ხმაურის შემდგომმა მონიტორინგმა დაადასტურა ხმაურის დონის შემცირება და მისი შესაბამისობა მოქმედ ეროვნულ მოთხოვნებთან და IFC-ის ხმაურის სტანდარტებთან, რის შემდეგაც საჩივარი მოგვარდა და დაიხურა.

აუდიტმა დაადასტურა, რომ კომპანიამ განახორციელა შემდგომი ქმედებები და რომ რეგისტრირებული საჩივრები ოფიციალურად მოგვარდა და დაიხურა დადგენილი საჩივრების მართვის პროცესის მეშვეობით.

მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების საკითხები ინტეგრირებულია ოპერაციულ მართვაში მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების გეგმის განხორციელების, საგანგებო სიტუაციებისთვის მზადყოფნის ღონისძიებების, ოპერაციული მონიტორინგის, ფიზიკური უსაფრთხოების ზომებისა და კომუნიკაციის პროცედურების მეშვეობით. ჩარჩო ითვალისწინებს ჰიდროელექტროსადგურების ინფრასტრუქტურასთან, წყლის რესურსების მართვასთან, მისასვლელ გზებთან, ბუნებრივ საფრთხეებთან და საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების კოორდინაციასთან დაკავშირებულ ოპერაციულ რისკებს.

აუდიტმა ასევე დაადასტურა, რომ დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის მაჩვენებლები, საჩივრები და სოციალურ ზეგავლენასთან დაკავშირებული ინფორმაცია საჯაროდ არის ხელმისაწვდომი ყოველწლიური ESG ანგარიშისა და მასთან დაკავშირებული ESG დოკუმენტაციის მეშვეობით, რაც ხელს უწყობს გამჭვირვალობას და დაინტერესებული მხარეების წვდომას ინფორმაციაზე.

საერთო ჯამში, აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ინარჩუნებს დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობისა და სოციალური ზემოქმედების მართვის

სტრუქტურირებულ და ფუნქციონირებად ჩარჩოს. აღნიშნული სისტემა ეფუძნება ფორმალურ პროცედურებს, ხელმისაწვდომ საჩივრების განხილვის მექანიზმებს, მოსახლეობასთან მუდმივ კომუნიკაციასა და დოკუმენტირებულ შემდგომ ღონისძიებებს. ეს აქტივობები ხელს უწყობს ადგილობრივ თემთან პოზიტიური ურთიერთობების შენარჩუნებას, სოციალური რისკების პროაქტიულ მართვას და უზრუნველყოფს შესაბამისობას საქართველოს მოქმედ კანონმდებლობასთან, IFC-ის (საერთაშორისო ფინანსური კორპორაცია) 1-ელ (გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებისა და ზემოქმედების შეფასება და მართვა) და მე-4 (მოსახლეობის ჯანმრთელობა, უსაფრთხოება და დაცვა) შესრულების სტანდარტებთან, ისევე როგორც ევროპის საინვესტიციო ბანკის (EIB) მე-2 გარემოსდაცვით და სოციალურ სტანდარტთან (დაინტერესებული მხარეების ჩართულობა).

5.6 ადგილობრივი თემის განვითარების ინიციატივები

აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ინარჩუნებს სტრუქტურირებულ და პროაქტიულ მიდგომას დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობისა და ადგილობრივი თემის განვითარების მიმართ, რაც ხორციელდება დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმის (SEP), ადგილობრივ თემთან კავშირის იმპლემენტაციის გეგმის, მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების გეგმის, საჩივრების მართვის პროცედურებისა და უფრო ფართო ESG ჩარჩოს განხორციელების გზით. ეს მექანიზმები უზრუნველყოფს მუდმივ კომუნიკაციას ადგილობრივ მცხოვრებლებთან, მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლებთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან, ამავდროულად, სოციალური და ადგილობრივ თემთან დაკავშირებული რისკების ოპერაციულ მართვაში ინტეგრირებით.

კომპანია მუდმივ რეჟიმში ახდენს ადგილობრივ თემებთან კომუნიკაციას. საზოგადოების მოთხოვნები, საჩივრები და დაინტერესებული მხარეების სხვა სახის შეტყობინებები ოფიციალურად დოკუმენტირებული, განხილული და განხილულია საჩივრების მართვის დადგენილი პროცედურების მეშვეობით.

2025 წელს განხორციელებული ადგილობრივი თემის განვითარების ინიციატივები მოიცავდა ლახამის საბავშვო ბაღის მხარდაჭერას, რაც ოფიციალური თხოვნის საფუძველზე, დაახლოებით 500 აშშ დოლარის ღირებულების საგანმანათლებლო სათამაშოების გადაცემაში გამოიხატა. აღნიშნულმა ინიციატივამ თავისი წვლილი შეიტანა ადგილობრივი საგანმანათლებლო და სოციალური კეთილდღეობის გაუმჯობესებაში.

აუდიტმა ასევე დაადასტურა, რომ შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' პრიორიტეტს ანიჭებს ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმებასა და ადგილობრივი შესყიდვების პრაქტიკას, რაც ხელს უწყობს პროექტის ზეგავლენის არეალში მდგრადი სოციალურ-ეკონომიკური სარგებლის შექმნას. კომპანიაში დასაქმებულია რამდენიმე ადგილობრივი თანამშრომელი იმ რეგიონიდან, სადაც ჰესი ოპერირებს; ამასთანავე, შესაძლებლობის ფარგლებში, საქონლისა და მომსახურების შესყიდვა ხდება უშუალოდ მესტიის მუნიციპალიტეტსა და, უფრო ფართოდ, სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონში. მიზნობრივი სოციალური ინიციატივებისა და რეგულარული საგადასახადო შენატანების პარალელურად, აღნიშნული პრაქტიკა ხელს უწყობს რეგიონულ ეკონომიკურ ჩართულობას, აძლიერებს ადგილობრივი ეკონომიკის მდგრადობას და ხაზს უსვამს კომპანიის ერთგულებას პასუხისმგებლიანი და მდგრადი კორპორაციული საქმიანობის მიმართ.

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ხელს უწყობს მდგრადობასა და პასუხისმგებლიან ბიზნესსაქმიანობას მომწოდებელთა ქცევის კოდექსის დანერგვისა და კონტრაქტორებთან

გაფორმებულ ხელშეკრულებებში ESG მოთხოვნების ინტეგრირების გზით. ეს ზომები უზრუნველყოფს გარემოსდაცვითი, სოციალური, შრომითი, ეთიკური, ასევე ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების სტანდარტების გავრცელებას კომპანიის უშუალო ოპერაციების მიღმა და მხარს უჭერს მდგრადი პრაქტიკის დამკვიდრებას მიწოდების მთელ ჯაჭვში.

კომპანიის მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების გეგმა ხელს უწყობს ჰიდროელექტროსადგურების ინფრასტრუქტურასთან, წყლის რესურსების მართვასთან, მისასვლელ გზებთან, ბუნებრივ საფრთხეებთან და საგანგებო სიტუაციებისთვის მზადყოფნასთან დაკავშირებული ოპერაციული რისკების მართვას, რაც ხელს უწყობს ადგილობრივ თემებზე პოტენციური ზემოქმედების მინიმიზაციას.

საზოგადოების ჩართულობის აქტივობები, საჩივრების მართვის შედეგები და სოციალური საქმიანობის ინდიკატორები საჯაროვდება ყოველწლიური ESG ანგარიშისა და მასთან დაკავშირებული დოკუმენტაციის მეშვეობით, რაც ხელს უწყობს გამჭვირვალობასა და დაინტერესებულ მხარეთა წინაშე ანგარიშვალდებულებას.

საერთოდ ჯამში, აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა“ ინარჩუნებს გამჭვირვალე და ქმედით მიდგომას დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობისა და სოციალური ზემოქმედების მართვის მიმართ. აღნიშნული ხელს უწყობს ადგილობრივ თემზე პოზიტიური და მდგრადი გავლენის მოხდენას და უზრუნველყოფს შესაბამისობას საქართველოს მოქმედ კანონმდებლობასთან, IFC-ის 1-ელ და მე-4 შესრულების სტანდარტებთან, ევროპის საინვესტიციო ბანკის მე-2 გარემოსდაცვით და სოციალურ სტანდარტთან, ისევე როგორც გაეროს გლობალური შეთანხმების პრინციპებთან დაინტერესებული მხარეების წინაშე ანგარიშვალდებულებისა და მოსახლეობის კეთილდღეობის სფეროში.

6. მიგნებები და რეკომენდაციები

ამ ნაწილში წარმოდგენილია ESG შეფასების ძირითადი მიგნებები, სადაც ხაზგასმულია შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის“ მთავარი ძლიერი მხარეები და სამაგალითო პრაქტიკა გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (ESG) მიმართულებებით. აუდიტმა დაადასტურა, რომ კომპანიამ ჩამოაყალიბა სტრუქტურირებული და გამჭვირვალე ESG ჩარჩო, რომელიც ფართოდ არის შესაბამისობაში შესაბამის საერთაშორისო სტანდარტებთან და საუკეთესო პრაქტიკასთან, მათ შორის, IFC-ის, EIB-ისა და გაეროს გლობალური შეთანხმების (UNGC) მოთხოვნებთან. განსაკუთრებული აქცენტი კეთდება იმ ინიციატივებსა და მართვის პრაქტიკაზე, რომლებიც ასახავს შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის“ ერთგულებას ჰიდროენერგეტიკის სექტორში პასუხისმგებლიანი ოპერირებისა და ESG მაჩვენებლების მუდმივი გაუმჯობესების მიმართ. ამ შეფასების მასშტაბიდან გამომდინარე, წარმოდგენილი რეკომენდაციები ფოკუსირებულია არსებული სისტემების შემდგომ გაძლიერებაზე, ოპერაციული მდგრადობის ამაღლებასა და კომპანიის გრძელვადიანი მდგრადი განვითარების მიზნების მხარდაჭერაზე.

6.1 ძირითადი ძლიერი მხარეები და კარგი პრაქტიკა

ამ ქვეთავში აღწერილია შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის“ ძირითადი ძლიერი მხარეები ESG მიმართულებით და იდენტიფიცირებულია ის სამაგალითო პრაქტიკა, რომელიც ადასტურებს პროაქტიულ მართვას კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მინიმალურ მოთხოვნებზე უფრო მაღალ დონეზე. ერთობლიობაში, ეს პრაქტიკა ასახავს კომპანიის ერთგულებას ჰიდროენერგეტიკის სექტორში პასუხისმგებლიანი ოპერირების, მდგრადი

ბიზნესსაქმიანობისა და მუდმივი გაუმჯობესების მიმართ, რაც შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტს'' წარმოაჩენს, როგორც სამაგალითო და პროგრესულ ლიდერს ESG მაჩვენებლების მიხედვით საქართველოს განახლებადი ენერგიის სექტორში.

ძირითადი ძლიერი მხარეები

1. **ESG-ის სტრუქტურირებული მმართველობა და ზედამხედველობა**
   შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ინარჩუნებს მკაფიოდ განსაზღვრულ მმართველობით ჩარჩოს, რომელიც აერთიანებს ESG ზედამხედველობას როგორც სამეთვალყურეო საბჭოს, ისე ოპერაციული მართვის დონეზე. ეს ხორციელდება რეგულარული ანგარიშგების, მკაფიოდ გადანაწილებული პასუხისმგებლობებისა და მუდმივი ESG მონიტორინგის პროცესების მეშვეობით, რაც ხელს უწყობს ანგარიშვალდებულების ამაღლებას და ESG ასპექტების ინტეგრირებას ოპერაციულსა და სტრატეგიულ გადაწყვეტილებებში.
2. **ESG მართვის ყოვლისმომცველი სისტემა**
   კომპანიამ შეიმუშავა სტრუქტურირებული ESMS (გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემა), რომელიც გამყარებულია ოპერაციული პროცედურებით, მართვის გეგმებით, პოლიტიკითა და მონიტორინგის მექანიზმებით. ეს სისტემა სრულად მოიცავს გარემოსდაცვით, სოციალურ, მმართველობით, კლიმატის, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების ასპექტებს, ისევე როგორც დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობის საკითხებს, რაც უზრუნველყოფს მყარ ოპერირების ჩარჩოს ESG სტანდარტების დანერგვისა და შესაბამისობის კონტროლისთვის.
3. **მკაცრი შესაბამისობა მარეგულირებელ ნორმებთან და გარემოსდაცვითი მაჩვენებლები**
   2020 წელს ოპერირების დაწყებიდან მოყოლებული, შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' მუდმივად უზრუნველყოფს შესაბამისობას გარემოსდაცვით, შრომით და ოპერირების მარეგულირებელ მოთხოვნებთან. აუდიტმა დაადასტურა, რომ 2025 წლის საანგარიშგებო პერიოდში კომპანია სრულად იცავდა გარემოსდაცვითი ნებართვის პირობებსა და საქართველოს გარემოსდაცვით კანონმდებლობას. ამასთან, არ გამოვლენილა რაიმე სახის არსებითი დარღვევა, ჯარიმა, სანქცია ან სააღსრულებო ხასიათის მნიშვნელოვანი გამასწორებელი ქმედება გარემოსდაცვითი თუ შრომითი მიმართულებით, რაც მიუთითებს ეფექტურ ოპერირების კონტროლსა და სათანადო მარეგულირებელ ზედამხედველობაზე.
4. **შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის სტრუქტურირებული მართვა**
   კომპანია ინარჩუნებს შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის ქმედით ოპერირების ჩარჩოს. აღნიშნული სისტემა გამყარებულია სერტიფიცირებული შრომის უსაფრთხოების მენეჯერის ზედამხედველობით, საფრთხეების რეგულარული იდენტიფიცირებითა და რისკების შეფასებით, სამუშაო ადგილების ინსპექტირებით, სასწავლო პროგრამებით, საგანგებო სიტუაციებისთვის მზადყოფნის გეგმებითა და სამუშაო გარემოს ფიზიკური ფაქტორების მონიტორინგით — მოქმედი ეროვნული მოთხოვნების შესაბამისად. სამუშაო ადგილებზე რისკების მართვისა და თანამშრომელთა უსაფრთხოებისადმი ამგვარმა პროაქტიულმა მიდგომამ მნიშვნელოვნად განაპირობა ის, რომ 2025 წლის საანგარიშგებო პერიოდში არ დაფიქსირებულა არცერთი საწარმოო შემთხვევა, ტრავმა ან ფატალური ინციდენტი.

5. **ადამიანის უფლებებისა და შრომითი ურთიერთობების მართვის სტრუქტურირებული ჩარჩო**
   შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' იყენებს ადამიანის უფლებების დაცვის სათანადო გულმოდგინების ოფიციალურ პროცედურებს, შრომითი ურთიერთობების მართვის სისტემებს, საჩივრების განხილვის მექანიზმებსა და მომწოდებლებთან დაკავშირებულ ადამიანის უფლებების კონტროლის ბერკეტებს. აღნიშნული ხელს უწყობს საერთაშორისო შრომით და ადამიანის უფლებების სტანდარტებთან შესაბამისობას და აძლიერებს პასუხისმგებლიან მიდგომებს შრომითი ურთიერთობებისა და მიწოდების ჯაჭვის მართვის პრაქტიკაში.
6. **დაინტერესებულ მხარეებთან ეფექტური ურთიერთქმედება და საჩივრების მართვა**
   კომპანია ინარჩუნებს დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთქმედების სტრუქტურირებულ მექანიზმებსა და ხელმისაწვდომ საპრეტენზიო პროცედურებს, რაც ხელს უწყობს ადგილობრივ მოსახლეობასთან მუდმივ კომუნიკაციას, საკითხების გამჭვირვალე გადაჭრასა და ოპერირების მართვის პროცესებში დაინტერესებული მხარეების უკუკავშირის ინტეგრირებას. საანგარიშგებო პერიოდში ოფიციალურად დარეგისტრირდა სამი საჩივარი. მათგან ერთი გადაიჭრა შესაბამისი გამასწორებელი ღონისძიებების გატარების გზით, ხოლო ორი საჩივარი, კომპანიისა და დამოუკიდებელი ექსპერტების მიერ მომზადებული ტექნიკური და საექსპერტო დასაბუთების საფუძველზე, განხილვის შემდეგ ოფიციალურად დაიხურა. აღნიშნული ადასტურებს საჩივრების მართვის პროცესის გამჭვირვალობასა და ოპერატიულობას.
7. **რისკებისა და მატერიალურობის მართვის ინტეგრირებული პროცესები**
   კომპანია იყენებს ორმაგი მატერიალურობის (double materiality) სტრუქტურირებულ მიდგომას, რომელიც ინტეგრირებულია რისკების კორპორაციული მართვის (ERM) ჩარჩოში. აღნიშნული უზრუნველყოფს ESG ასპექტებთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების სისტემურ იდენტიფიცირებას, პრიორიტეტიზაციასა და მართვას როგორც ოპერირების, ისე სტრატეგიული გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში.
8. **ESG მიზნების განსაზღვრა და მიღწეული შედეგების მონიტორინგი**
   შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ინარჩუნებს სტრუქტურირებულ ESG მიზნების დასახვისა და შესრულების მონიტორინგის ჩარჩოს, რომელიც დაკავშირებულია გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDGs). აუდიტმა დაადასტურა 2025 წლის მრავალი ESG მიზნის მიღწევა, მათ შორის დაახლოებით 59,900,298 კვტ.სთ განახლებადი ელექტროენერგიის გენერირება, დაახლოებით 10,925 ტ CO_2ეკვ. ემისიების თავიდან არიდება, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის ოთხი კვლევის დასრულება და სასმელი წყლის მოხმარების მონიტორინგის სისტემების დანერგვა, ადასტურებს გაზომვად მდგრად შედეგებსა და ოპერირების პროცესებში გამჭვირვალე და ანგარიშვალდებულ მართვას. ემისიების თავიდან არიდება, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის ოთხი კვლევის დასრულება და სასმელი წყლის მოხმარების მონიტორინგის სისტემების დანერგვა, რაც აჩვენებს გაზომვად მდგრად შესრულებას და საოპერაციო ანგარიშვალდებულებას.
9. **ენერგიის, წყლისა და რესურსების მართვა**
   შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ იყენებს სტრუქტურირებულ მართვის მექანიზმებს, რომლებიც ხელს უწყობს ენერგოეფექტურობას, ეკოლოგიური ხარჯის დაცვას, წყლის რესურსების მართვასა და რესურსების პასუხისმგებლიან გამოყენებას. 2025 წელს კომპანიამ გააძლიერა მონიტორინგის პრაქტიკა დაკალიბრებული სასმელი წყლის მრიცხველის დამონტაჟებით, რაც უზრუნველყოფს უფრო ზუსტ აღრიცხვას,

გამჭვირვალობასა და წყლის რესურსების რაციონალურ მართვას. ვინაიდან ობიექტი წარმოადგენს მდინარის მოდინებაზე არსებულ ჰიდროელექტროსადგურს, ელექტროენერგიის გამომუშავებისთვის გამოყენებული წყალი მდინარის სისტემას უბრუნდება რაოდენობრივი თუ ხარისხობრივი ცვლილების გარეშე, რაც ხელს უწყობს ქვედა დინების ჰიდროლოგიური პირობებისა და წყლის ეკოსისტემის მთლიანობის შენარჩუნებას.

10. **ნარჩენების სტრუქტურირებული მართვა და გარემოს დაცვა**
    კომპანია ინარჩუნებს ნარჩენების მართვის სტრუქტურირებულ ჩარჩოს, რომელიც გამყარებულია შესაბამისი კონტროლის მექანიზმებით, პერსონალის ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებებითა და სერტიფიცირებული ნარჩენების მართვის კონტრაქტორების ჩართულობით. შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' ნარჩენების მინიმიზაციის ეფექტური პრაქტიკა აჩვენა, სახიფათო ნარჩენების კანონშესაბამისი მართვა და მონაწილეობა საქართველოს მწარმოებლის გაფართოებული პასუხისმგებლობის სისტემაში („Wasteless"), რაც ხელს უწყობს გარემოს პასუხისმგებლიან მართვასა და დაბინძურების პრევენციას.
11. **ადგილობრივი ეკონომიკის მხარდაჭერა და რეგიონული მონაწილეობა**
    შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' წვლილს შეიტანს რეგიონულ ეკონომიკაში ადგილობრივი დასაქმების, შესყიდვების პრაქტიკის, საგადასახადო შენატანებისა და თემის მხარდაჭერის ინიციატივების მეშვეობით. კომპანია პრიორიტეტს ანიჭებს პერსონალისა და მომწოდებლების ჩართვას მესტიის მუნიციპალიტეტიდან და უფრო ფართო, სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონიდან, რაც ხელს უწყობს რეგიონულ ეკონომიკურ მონაწილეობას, ადგილობრივი დასაქმების შესაძლებლობებსა და თემის მდგრად განვითარებას.
12. **უწყვეტი გაუმჯობესებისკენ სწრაფვა**
    აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' სისტემურად ასახავს აუდიტის მიგნებებს, მონიტორინგის შედეგებს, მარეგულირებლის უკუკავშირსა და დაინტერესებული მხარეების მოსაზრებების ინტეგრირება ოპერირების მართვის პროცესებსა და ESG სისტემის უწყვეტი გაუმჯობესების პროცესში რაც ხელს უწყობს ადაპტაციურ მართვასა და გრძელვადიან შედეგებს მდგრადი განვითარების კუთხით.

კარგი პრაქტიკა

1. **ნებაყოფლობითი გარე ESG აუდიტი და საჯაროობა**
   შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' ნებაყოფლობით უზრუნველყო და საჯაროდ გამოაქვეყნა დამოუკიდებელი გარე ESG აუდიტი, რომელიც ავსებს შიდა ESG მიმოხილვებს, ინვესტორთა ზედამხედველობასა და გარე ექსპერტთა შეფასებებს, რაც ადასტურებს მტკიცე სწრაფვას გამჭვირვალობის, ანგარიშვალდებულებისა და უწყვეტი გაუმჯობესებისკენ, რაც სცდება სავალდებულო მოთხოვნებს.
2. **S&P Global CSA-ს მეშასება**
   კომპანიამ საკუთარი ESG მაჩვენებლები S&P Global-ის კორპორაციული მდგრადობის შეფასების (CSA) მეშვეობით შეაფასა. ელექტროენერგიის მიმწოდებელი კომპანიების ქვ ინდუსტრიის ფარგლებში, ლახამი ჰესმა 68 ქულა დააგროვა, მაშინ როდესაც ინდუსტრიის საშუალო მაჩვენებელი, გლობალური მასშტაბით 47 ქულას შეადგენდა. ამ შედეგით კომპანიამ საერთაშორისო კონკურენტებთან შედარებით ძლიერი ESG მაჩვენებლები აჩვენა და გლობალურად ზედა მე-80-ე პერცენტილში პოზიციონირდა.

3. **გამჭვირვალე ESG ანგარიშგება და საჯაროობა**
   შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ინარჩუნებს პროაქტიულ მიდგომას ESG-ის გამჭვირვალობის მიმართ ESG-ის ანგარიშების, კლიმატთან დაკავშირებული გეგმების, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის ანგარიშების და დამოუკიდებელი გარე ESG აუდიტის ანგარიშის საჯაროობის გზით, რაც ხელს უწყობს დაინტერესებული მხარეების წვდომას გარემოსდაცვით და სოციალურ ინფორმაციაზე. 2025 წელს კომპანიამ ასევე წარადგინა თავისი პირველი კომუნიკაცია პროგრესის შესახებ (CoP) გაეროს გლობალური შეთანხმების ფარგლებში, რაც კიდევ უფრო აძლიერებს ESG-ის გამჭვირვალობას, ანგარიშვალდებულებას და საერთაშორისოდ აღიარებულ მდგრადობის პრინციპებთან შესაბამისობას.
4. **მოწინავე კლიმატური მმართველობა და ემისიების გასაჯაროვება**
   კომპანია ინარჩუნებს სტრუქტურირებულ კლიმატის დაგეგმვის ინსტრუმენტებს, მათ შორის კლიმატის სტრატეგიას, მდგრადობისა და ემისიების შემცირების გეგმას და ნულოვანი ემისიების გარდამავალ გეგმას, სათბურის აირების ემისიების მონაცემების ნებაყოფლობით გადამოწმებასთან ერთად, საქართველოს კანონმდებლობით სამართლებრივი მოთხოვნის არარსებობის მიუხედავად, რაც აჩვენებს კლიმატის მართვისადმი პროაქტიულ მიდგომას და საერთაშორისო ანგარიშგების განვითარებად პრაქტიკასთან შესაბამისობას.
5. **გარემოსდაცვითი მონიტორინგის ციფრული სისტემები და ეკოლოგიური ხარჯის უწყვეტი დაცვა**
   შპს „AGD" ეკოლოგიური ხარჯის მონიტორინგისთვის იყენებს ავტომატიზირებულ საზომ სადგურებს. ამ სადგურებიდან მიღებული მონაცემები იტვირთება კომპანიის დაცულ სისტემაში და ინტეგრირდება ოპერირების პროცესების ზედამხედველობისა და გარემოსდაცვითი შესაბამისობის პროცესებში. აღნიშნული მიდგომა უზრუნველყოფს ეკოლოგიური ხარჯის მოთხოვნებთან თავსებადობის უწყვეტ, რეალურ დროში მონიტორინგს, გადახრებზე დროულ რეაგირებასა და წყლის ეკოსისტემების გრძელვადიან დაცვას.
6. **მეცნიერებაზე დაფუძნებული ბიომრავალფეროვნების მართვა და ეკოსისტემისთვის პოზიტიური შედეგები**
   შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ახორციელებს ბიომრავალფეროვნების მართვის პროაქტიულ და მეცნიერებაზე დაფუძნებულ მიდგომას, რომელიც სცდება სავალდებულო მოთხოვნებს და მოიცავს მდინარის კალმახის მარაგების ყოველწლიურ შევსებას, თევზსავალის მონიტორინგს, წყლის ბიომრავალფეროვნების კვლევებსა და ეკოსისტემის აღდგენის ღონისძიებებს. მონიტორინგის შედეგებმა დაადასტურა სტაბილური ეკოლოგიური მდგომარეობა და 2025 წლის განმავლობაში მდინარის კალმახის პოპულაციის 25%-ზე მეტით ზრდა, რაც მოწმობს დადებით ბიოლოგიურ განვითარებასა და გატარებული შემარბილებელი ღონისძიებების ეფექტიანობას. ბიომრავალფეროვნების ეფექტიანი მართვა დამატებით აისახა ადგილობრივი მოსახლეობის პოზიტიურ გამოხმაურებაშიც მდინარე ლახამში კალმახის პოპულაციის დაბრუნებასთან დაკავშირებით, რაც ეკოსისტემის აღდგენისა და ბიომრავალფეროვნების დაცვის ღონისძიებების ეფექტიანობის თვალსაჩინო მტკიცებულებაა.
7. **ESG მოთხოვნების ინტეგრირება მიწოდების ჯაჭვის მართვაში**
   კომპანია პარტნიორებს ESG კრიტერიუმებით არჩევს, ხელშეკრულებებში ESG ვალდებულებებს უწერს, მათთვის გაცნობით ბრიფინგებს ატარებს და პრიორიტეტს

ადგილობრივ მომწოდებლებს ანიჭებს. ეს ყველაფერი აჩვენებს, რომ მდგრადი განვითარების პრინციპები მიწოდების მთელ ჯაჭვშია ჩართული, რაც პასუხისმგებლიანი ბიზნესის წარმოებას კომპანიის ფარგლებს გარეთაც უწყობს ხელს.

8. **გენდერული ინკლუზიურობისა და ქალთა მონაწილეობის ხელშეწყობა**
ჰიდროენერგეტიკის სექტორი ტრადიციულად კაცების სფეროდ ითვლება, თუმცა შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი ამ მიმართულებით გენდერულ ინკლუზიურობას აქტიურად უჭერს მხარს. ეს გამოიხატება იმაში, რომ კომპანიის ESG მიმართულებასა და ზედამხედველობის პოზიციებზე ქალები არიან დასაქმებულნი, კერძოდ, ჰოლდინგის ESG და მდგრადი განვითარების ხელმძღვანელისა და კომპანიის მიერ მოწვეული ESG კონსულტანტის სახით. გარდა ამისა, ადგილობრივი ეკონომიკის მხარდასაჭერად, კომპანიამ ითანამშრომლა ქალის საკუთრებაში ან მართვაში არსებულ ადგილობრივ მომწოდებელთან. ეს ნათლად აჩვენებს კომპანიის მისწრაფებას, ხელი შეუწყოს გენდერულ თანასწორობასა და ქალთა ჩართულობას როგორც განახლებადი ენერგიის სექტორში, ისე ადგილობრივი მიწოდების ჯაჭვში.
9. **თანამშრომელთა კეთილდღეობა და ოჯახების მხარდაჭერის ღონისძიებები**
შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' თანამშრომლებს კონკურენტულ ანაზღაურებასა და ბენეფიტების სრულ პაკეტს სთავაზობს, რაც მოიცავს ჯანმრთელობის დაზღვევას, ტრანსპორტირებას, ცვლის განმავლობაში კვებას, ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებსა და სამუშაო ფორმებს. გარდა ამისა, კომპანია 70%-ით აფინანსებს თანამშრომელთა ოჯახის წევრების ჯანმრთელობის დაზღვევასაც. სტანდარტულ სამუშაო პრაქტიკაზე მეტად, ეს მიდგომა მიზნად ისახავს დასაქმებულთა კეთილდღეობის, სტაბილური სამუშაო გარემოსა და ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესებას.
10. **ადრეული განათლებისა და ადგილობრივი თემის კეთილდღეობის მხარდაჭერა**
ადგილობრივი მოსახლეობის თხოვნის საფუძველზე, რომელიც საბავშვო ბაღის ახალ შენობას ეხებოდა, შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' აქტიური მხარდაჭერა გამოუცხადა ლახამის საზოგადოებას. კერძოდ, 2025 წელს კომპანიამ ბაღს გადასცა დაახლოებით 500 აშშ დოლარის ღირებულების საგანმანათლებლო სათამაშოები. ეს ინიციატივა მიზნად ისახავს ადგილობრივი ბავშვებისთვის სასწავლო გარემოს გაუმჯობესებასა და მათი ადრეული განვითარების ხელშეწყობას, რაც კიდევ ერთხელ უსვამს ხაზს კომპანიის მისწრაფებას, წვლილი შეიტანოს თემის გრძელვადიან კეთილდღეობასა და მდგრად განვითარებაში მისი უშუალო ოპერირების საქმიანობის მიღმაც.

6.2 რეკომენდაციები

აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' შექმნა სრულყოფილი და ქმედითი ESG (გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი) მართვის ჩარჩო. იგი სრულად შეესაბამება მოქმედ მარეგულირებელ ნორმებს, ეფუძნება სტრუქტურირებულ მმართველობით მექანიზმებს და თანხვედრაშია წამყვან საერთაშორისო სტანდარტებთან; მათ შორის, საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის (IFC) ოპერირების სტანდარტებთან, ევროპის საინვესტიციო ბანკის (EIB) გარემოსდაცვით და სოციალურ სტანდარტებთან, ასევე გაეროს გლობალური შეთანხმების პრინციპებთან, რომლებიც ადამიანის უფლებებს, შრომით ნორმებს, გარემოს დაცვასა და ანტიკორუფციულ საკითხებს უკავშირდება. გარდა ამისა, კომპანია ადასტურებს მკაფიო და პროაქტიულ ერთგულებას მდგრადი განვითარების, გამჭვირვალობისა და ოპერირების პროცესების მუდმივი გაუმჯობესების მიმართ.

მიუხედავად იმისა, რომ აუდიტის შედეგად არ გამოვლენილა ისეთი არსებითი შეუსაბამობა ან მაკორექტირებელი ქმედება, რომელიც დაუყოვნებლივ რეაგირებას მოითხოვდა, გამოიკვეთა შემდგომი გაუმჯობესების რამდენიმე შესაძლებლობა. ეს რეკომენდაციები საკონსულტაციო ხასიათისაა და მიზნად ისახავს კომპანიის ESG სისტემების, ოპერირების მდგრადობისა და დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობის პრაქტიკის დახვეწას. აღნიშნული ხელს შეუწყობს გრძელვადიანი მდგრადი განვითარების მაჩვენებლების გაუმჯობესებას საერთაშორისო დონეზე აღიარებული მოწინავე გამოცდილების შესაბამისად.

6.2.1 რეკომენდაციები გაუმჯობესებისთვის

ESG მაჩვენებლების შემდგომი გაძლიერებისა და მუდმივი განვითარების მხარდასაჭერად, ქვემოთ წარმოდგენილია საკონსულტაციო რეკომენდაციები, რომლებიც უნდა განიხილებოდეს როგორც სისტემის გაუმჯობესების შესაძლებლობები და არა როგორც მაკორექტირებელი ქმედებები:

ცხრილი 4. გაუმჯობესების რეკომენდებული ქმედებები

#	რეკომენდებული ქმედება	შესაბამისი სტანდარტები / ჩარჩოები	მოსალოდნელი შედეგი / გავლენა
1	<u>მომწოდებელთა ESG რისკების შეფასების ჩარჩოს</u> სრულყოფა და ფორმალიზება. ეს მოიცავს რისკების შეფასების დოკუმენტირებული მეთოდოლოგიის, კატეგორიზაციის სისტემის (მაგ:მაღალი/საშუალო/დაბალი რისკი) და ESG სათანადო შემოწმების სტანდარტიზებული ინსტრუმენტების შემუშავებას, რომლებიც თანმიმდევრულად გავრცელდება ყველა მომწოდებელსა და კონტრაქტორზე.	IFC PS1 (გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებისა და ზემოქმედების შეფასება და მართვა) მოითხოვს: „კლიენტი ვალდებულია გამოავლინოს და შეაფასოს პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკები და ზემოქმედება, მათ შორის, საჭიროებისამებრ, მიწოდების ჯაჭვებთან დაკავშირებული ფაქტორებიც“ (პუნქტი 27).	1. მიწოდების ჯაჭვში ESG რისკების იდენტიფიცირებისა და მართვის გაძლიერება. 2. მომწოდებლების შეფასებისა და სათანადო შემოწმების პროცესებში თანმიმდევრულობისა და გამჭვირვალობის გაუმჯობესება. 3. მიწოდების ჯაჭვის ESG მართვის მაღალი შესაბამისობა საერთაშორისო სტანდარტებსა და აღიარებულ საუკეთესო პრაქტიკასთან.
2	<u>შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის (H&S) საგანგებო მზადყოფნის გაძლიერება</u> პერიოდული პრაქტიკული სწავლებების (ხანძარი, ევაკუაცია, ტრავმირება, ნივთიერებათა დაღვრა და სხვა ოპერირების სცენარები) დანერგვით.	ISO 45001:2018 სტანდარტის (ოკუპაციური ჯანმრთელობისა და შრომის უსაფრთხოების მართვის სისტემები) 8.2 პუნქტი ორგანიზაციებისგან მოითხოვს საგანგებო რეაგირების გეგმების პერიოდულ გამოცდასა და შემოწმებას, აგრეთვე, ამ პროცესების გადახედვა/განახლებას ჩატარებული სწავლებებისა თუ რეალური საგანგებო სიტუაციების შედეგების საფუძველზე.	ოპერირების მზადყოფნისა და საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების ეფექტიანობის ამაღლება, პერსონალის მომზადების დონის გაუმჯობესება და საავარიო პროცედურების პრაქტიკული გადამოწმება სიმულირებული საგანგებო პირობების სიმულაციის გზით.

3	<u>სახიფათო შემთხვევების რეგისტრაციისა და ანგარიშგების სისტემის გაძლიერება შრომის უსაფრთხოების მართვის გაუმჯობესების მიზნით.</u>	ISO 45001:2018 – ოკუპაციური ჯანმრთელობისა და შრომის უსაფრთხოების მართვის სისტემები: • 10.2 პუნქტი (ინციდენტი, შეუსაბამობა და მკორექტირებელი ქმედება) ავალდებულებს ორგანიზაციებს, მოახდინონ რეაგირება ინციდენტებსა და შეუსაბამობებზე, დაადგინონ მათი მიზეზები და გაატარონ მკორექტირებელი ქმედებები მათი განმეორების პრევენციისთვის. • 10.3 პუნქტი (მუდმივი გაუმჯობესება) ავალდებულებს ორგანიზაციებს, მუდმივად გააუმჯობესონ შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის (OH&S) მართვის სისტემა და მისი ეფექტიანობა. • 5.4 პუნქტი (დასაქმებულთა კონსულტირება და მონაწილეობა) აქცენტს აკეთებს მუშაკთა ჩართულობაზე საფრთხეების იდენტიფიცირება/შეტყობინებასა და შრომის უსაფრთხოების მართვის გაუმჯობესების პროცესში.	1. სამუშაო ადგილებზე საფრთხეების იდენტიფიცირებისა და პრევენციის გაუმჯობესება ინციდენტების დადგომამდე. 2. უსაფრთხოების კულტურის გაძლიერება და დასაქმებულთა მონაწილეობის გაზრდა ოკუპაციური ჯანმრთელობისა და შრომის უსაფრთხოების (OH&S) პროცესებში. 3. ოკუპაციური ჯანმრთელობისა და შრომის უსაფრთხოების (OH&S) საქმიანობის მაჩვენებლების მუდმივი გაუმჯობესებისა და მონიტორინგის პროცესის გაძლიერება.
4	თანამშრომელთა საქმიანობის მართვის გაძლიერება ყოველწლიური, სტრუქტურირებული შეფასების სისტემის დანერგვით, რაც გულისხმობს პროფესიული კომპეტენციების, უნარების დეფიციტისა და საჭირო ტრენინგების განსაზღვრას. აღნიშნული პროცესი უზრუნველყოფს ძირითადი მაჩვენებლების მონიტორინგსა და თანამშრომლებისთვის ფორმალური უკუკავშირის მიწოდებას, რაც საფუძვლად დაედება კადრების მუდმივ განვითარებასა და მემკვიდრეობის დაგეგმვას.	• IFC PS 2 (შრომა და სამუშაო პირობები) – ავალდებულებს დამსაქმებლებს, უზრუნველყონ პერსონალის სათანადო ტრენინგი, შეინარჩუნონ სამუშაო ძალის კომპეტენცია და მხარი დაუჭირონ დასაქმებულთა პროფესიულ განვითარებას მათი მოვალეობების შესაბამისად. • EIB-ის გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტი 8 (დასაქმება და სამუშაო პირობები) – ხელს უწყობს სამუშაო ძალის კომპეტენციის ამაღლებას, თანამშრომელთა განვითარებასა და დასაქმების მართვის სამართლიანი პრაქტიკის დანერგვას. • ISO 45001:2018 - პუნქტი 7.2 (კომპეტენტურობა) – ორგანიზაციებისგან მოითხოვს თანამშრომელთა კომპეტენციის განსაზღვრასა და მის უზრუნველყოფას. • ISO 14001:2015 – პუნქტი 7.2 (კომპეტენტურობა) –	1. თანამშრომელთა კომპეტენციის, პასუხისმგებლობის გრძნობისა და პროფესიული განვითარების დონის ამაღლება. 2. ტრენინგების ეფექტიანობისა და სამუშაო ძალის საქმიანობის მონიტორინგის გაძლიერება. 3. შესაძლებლობების გაძლიერების საჭიროებებისა და მემკვიდრეობის დაგეგმვის პრიორიტეტების უკეთ განსაზღვრა. 4. საერთაშორისო ESG და შრომითი რესურსების მართვის სტანდარტებთან შესაბამისობის გაძლიერება.

		ორგანიზაციებისგან მოითხოვს უზრუნველყონ პერსონალის კომპეტენტურობა მათი განათლების, გადამზადებისა და გამოცდილების საფუძველზე.	
5	სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე მრავალფეროვნების შემდგომი გაძლიერება ქალი წევრების ჩართულობის გზით, კომპანიის საბჭოს მრავალფეროვნების პოლიტიკისა და ინკლუზიური მმართველობის მიზნების შესაბამისად.	• IFC PS 2 (შრომა და სამუშაო პირობები) – მოითხოვს თანაბარი შესაძლებლობების უზრუნველყოფასა და სამართლიან მოპყრობას დასაქმებისა და პროფესიული საქმიანობის პროცესში, არადისკრიმინაციული პრინციპების ჩათვლით (მე-15 პარაგრაფი).	1. მრავალფეროვნებისა და თანაბარი შესაძლებლობების სფეროში არსებულ საერთაშორისო კარგ პრაქტიკასთან შესაბამისობის გაძლიერება. 2. მმართველობისა და ზედამხედველობის პროცესებში სხვადასხვა ხედვისა და პერსპექტივების უფრო ფართო წარმომადგენლობის უზრუნველყოფა.

7. დასკვნა

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' ESG აუდიტი იძლევა კომპანიის გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი სისტემების, პოლიტიკის, მართვის პრაქტიკისა და ოპერაციული საქმიანობის ყოვლისმომცველ და მტკიცებულებებზე დაფუძნებულ შეფასებას. ანალიზი ადასტურებს, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტს'' ჩამოყალიბებული აქვს კარგად სტრუქტურირებული ESG მართვის ჩარჩო, რომელიც შეესაბამება საერთაშორისოდ აღიარებულ სტანდარტებს, მათ შორის IFC-ის საქმიანობის სტანდარტებს (2012), EIB-ის გარემოსდაცვით და სოციალურ სტანდარტებს (2022) და გაეროს გლობალური შეთანხმების პრინციპებს.

მოქმედი ეროვნული საკანონმდებლო და მარეგულირებელი მოთხოვნების შესრულებასთან ერთად, კომპანიამ აჩვენა პროაქტიული მიდგომა მდგრადი განვითარებისადმი. ეს გამოიხატება ნებაყოფლობითი ინიციატივებისა და საერთაშორისო დარგობრივი კარგი პრაქტიკის დანერგვით ისეთ სფეროებში, როგორიცაა გარემოსდაცვითი მართვა, შრომის უსაფრთხოება და ჯანმრთელობის დაცვა, კლიმატური რისკების მართვა, დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობა, გამჭვირვალობა და კორპორაციული მართვა.

ამ ნაწილში წარმოდგენილია ESG აუდიტის საერთო შეფასების შეჯამება, შესაბამისობის შემოწმების ძირითადი მიგნებები, გამორჩეული კარგი პრაქტიკა, რეკომენდაციები შემდგომი გაუმჯობესებისთვის და დასკვნითი შენიშვნები.

მიგნებები, გამორჩეული კარგი პრაქტიკა, რეკომენდაციები გაუმჯობესებისთვის და ESG აუდიტის საერთო შეფასება.

7.1 ESG აუდიტის საერთო შეფასება

აუდიტის დასკვნით, შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' ეფექტიანად მოახდინა ESG პრინციპების ინტეგრირება თავის მმართველობით სტრუქტურებში, მართვის სისტემებში, ოპერაციულ პროცედურებსა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესებში. კომპანია აჩვენებს მკაფიო ერთგულებას გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის, სოციალური პასუხისმგებლობის, ეთიკური ბიზნესსაქმიანობის, დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობის, შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის, ასევე საწარმოს რისკების მართვის მიმართ.

შეფასებამ დაადასტურა შესაბამისობის მაღალი დონე IFC-ის საქმიანობის სტანდარტების, EIB-ის გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტების მოქმედ დებულებებთან, გაეროს გლობალური შეთანხმების შესაბამის პრინციპებთან და საქართველოს მოქმედ კანონმდებლობასთან. აღნიშნული შესაბამისობა აისახება ESG-ის ისეთ ძირითად სფეროებში, როგორიცაა გარემოსდაცვითი მართვა, შრომა და სამუშაო პირობები, შრომისა და მოსახლეობის უსაფრთხოება და ჯანმრთელობის დაცვა, ბიომრავალფეროვნების კონსერვაცია, კლიმატთან დაკავშირებული რისკების მართვა და საჯარო გამჭვირვალობა.
გარდა ამისა, შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ავლენს სტრუქტურირებულ და მომავალზე ორიენტირებულ მიდგომას მდგრადი განვითარების მართვისადმი, რაც გამოიხატება ESG ასპექტების ინტეგრირებით საწარმოს რისკების მართვის, ოპერაციული დაგეგმვისა და საქმიანობის მონიტორინგის სისტემებში. კომპანიის მონაწილეობა მდგრადი განვითარების ნებაყოფლობით ინიციატივებში და კანონმდებლობით დადგენილზე უფრო მაღალი სტანდარტების დანერგვა, კიდევ უფრო უსვამს ხაზს მის ერთგულებას უწყვეტი გაუმჯობესებისა და პასუხისმგებლიანი კორპორაციული ქცევის მიმართ.

საერთო ჯამში, აუდიტის შედეგები მიუთითებს, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ინარჩუნებს ESG მმართველობისა და მართვის მყარ ჩარჩოს. აღნიშნული სტრუქტურა ეფექტიანად უზრუნველყოფს ოპერაციულ მდგრადობას, მოქმედ მარეგულირებელ მოთხოვნებთან შესაბამისობას, დაინტერესებული მხარეების ნდობასა და გრძელვადიანი, მდგრადი ღირებულების შექმნას საქართველოს განახლებადი ენერგიის სექტორში.

7.2 საკვანძო ვერიფიკაციის კრიტერიუმები

თვისებრივი დასკვნების გარდა, აუდიტის ფარგლებში შეფასდა შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' საქმიანობა საერთაშორისოდ აღიარებულ სტანდარტებთან, მართვის ჩარჩოებთან და ეროვნულ მარეგულირებელ მოთხოვნებთან მიმართებით. ანალიზმა დაადასტურა ყველა ძირითად კრიტერიუმთან შესაბამისობის მაღალი დონე. ანგარიშის თითოეული ქვეთავი დეტალურად ასახავს კომპანიის მიდგომებს, მოპოვებულ მტკიცებულებებსა და მიღწეულ სტატუსს. გარდა ამისა, აუდიტმა გამოავლინა მოწინავე კორპორაციული პრაქტიკა, რომელიც სცილდება მინიმალურ საკანონმდებლო მოთხოვნებს, რაც გამოიხატება ნებაყოფლობითი ინიციატივების, მართვის თანამედროვე სისტემების, გაძლიერებული გამჭვირვალობისა და დაინტერესებულ მხარეებთან პროაქტიული თანამშრომლობის გზით.

7.2.1 IFC-ის შესრულების სტანდარტებთან შესაბამისობა (2012)

IFC-ის შესრულების სტანდარტი	შპს ,,AGD''-ის შესაბამისობის შეჯამება	შესაბამისობის სტატუსი
შესრულების სტანდარტი 1: გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებისა და ზემოქმედების შეფასება და მართვა	შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ინარჩუნებს ჩამოყალიბებულ გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემას (ESMS), რომლის ფუნქციონირებასაც მხარს უჭერს ოპერაციული პროცედურები, გარემოსდაცვითი და სოციალური მოქმედებების გეგმა (ESAP), შიდა და გარე ESG აუდიტები, დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობის მექანიზმები, საჩივრების განხილვის პროცედურები და რეგულარული გარემოსდაცვითი და სოციალური მონიტორინგი. პერიოდული ანგარიშგებისა და სამეთვალყურეო საბჭოს ჩართულობის მეშვეობით, ESG რისკები და საქმიანობის ეფექტიანობის ინდიკატორები ინტეგრირებულია მენეჯმენტის ზედამხედველობისა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესებში.	სრული შესაბამისობა
შესრულების სტანდარტი 2: შრომა და სამუშაო პირობები	კომპანიამ დანერგა შრომითი რესურსების მართვის ოფიციალური პროცედურები, წერილობითი შრომითი ხელშეკრულებები, შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის სისტემები, დასაქმებულთა საჩივრების განხილვის მექანიზმები და პერსონალის სასწავლო პროგრამები. დამხმარე ღონისძიებები მოიცავს ადამიანის უფლებათა პოლიტიკას, არადისკრიმინაციულ ვალდებულებებს, ჯანმრთელობის დაზღვევით უზრუნველყოფას, ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმების პრაქტიკასა და მომწოდებელთა ქცევის კოდექსის დანერგვას. 2025 წელს ბავშვთა შრომის, იძულებითი შრომისა თუ შრომით ურთიერთობებთან დაკავშირებული საჩივრების არცერთი შემთხვევა არ დაფიქსირებულა.	სრული შესაბამისობა
შესრულების სტანდარტი 3: რესურსების ეფექტურობა და დაბინძურების პრევენცია	შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' მართავს მოდინებაზე არსებულ განახლებადი ჰიდროენერგიის ობიექტს, რომლის ფუნქციონირებასაც მხარს უჭერს წყლისა და ნარჩენების მართვის, სახიფათო მასალებთან მოპყრობის, ჩამდინარე წყლების მართვის, დაბინძურების პრევენციისა და ავარიულ დაღვრებზე რეაგირების სისტემები. ელექტროენერგიის გამომუშავებისთვის გამოყენებული წყალი მიემართება ტურბინებში და მდინარეს უბრუნდება მოხმარების გარეშე, რაც ხელს უწყობს წყლის რესურსების მდგრად მართვასა და ქვემო წელში ეკოსისტემის მთლიანობის	სრული შესაბამისობა

	შენარჩუნებას. სათბური აირების აღრიცხვა მოიცავს პირდაპირ (Scope 1), ირიბ (Scope 2) და სხვა არაპირდაპირ (Scope 3) ემისიებს, ხოლო გარემოსდაცვითი მონიტორინგი და რესურსების ეფექტიანობის ღონისძიებები უზრუნველყოფს გარემოსდაცვითი საქმიანობის მუდმივ გაუმჯობესებას.	
საქმიანობის სტანდარტი 4: მოსახლეობის ჯანმრთელობა, უსაფრთხოება და დაცულობა	კომპანია ინარჩუნებს შრომისა და მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების დაცვის პროცედურებს, საგანგებო სიტუაციებისადმი მზადყოფნისა და რეაგირების გეგმებს, ინფრასტრუქტურის უსაფრთხოების ზომებსა და დაინტერესებულ მხარეებთან კომუნიკაციის მექანიზმებს. ფიზიკური უსაფრთხოების კონტროლის ინსტრუმენტები, ინციდენტების შესახებ შეტყობინების პროცედურები და ოპერაციული რისკების მართვის პრაქტიკა დანერგილია დასაქმებულთა და მიმდებარე მოსახლეობისთვის საფრთხეების მინიმუმამდე დასაყვანად. 2025 წელს ადგილობრივი მოსახლეობის ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული არცერთი ინციდენტი არ დაფიქსირებულა.	სრული შესაბამისობა
შესრულების სტანდარტი 5: მიწის შესყიდვა და იძულებითი განსახლება	მიწის ახალი ფართობების შესყიდვა არ განხორციელებულა. წარსულში მიწით სარგებლობისა და მასზე ხელმისაწვდომობის უფლება მოპოვებულ იქნა საქართველოს კანონმდებლობისა და საერთაშორისო სტანდარტების სრული დაცვით.	მონაცემი არ არის
შესრულების სტანდარტი 6: ბიომრავალფეროვნების კონსერვაცია და ცოცხალი ბუნებრივი რესურსების მდგრადი მართვა	შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ახორციელებს წყლის ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგს, ეკოლოგიური ხარჯის მართვას, თევზსავალის ექსპლუატაციასა და ჰაბიტატების აღდგენას. 2025 წელს მდინარის კალმახის პოპულაციის აღდგენის ფარგლებში, მდინარეში გაეშვა განვითარების ე.წ. „თვალის სტადიაზე“ მყოფი 52 000 ლიფსიტა, რამაც საკონტროლო მონაკვეთში კალმახის პოპულაციის 25%-იანი ზრდა განაპირობა. ორნითოფაუნის დასაცავად შესყიდულია ფრინველთა დამფრთხობი მოწყობილობები, რომელთა მონტაჟიც უსაფრთხო პირობების გათვალისწინებით დაგეგმილია 2026 წელს. მონიტორინგის შედეგები საჯაროა.	სრული შესაბამისობა
შესრულების სტანდარტი 7: მკვიდრი მოსახლეობა	ლახამის ტერიტორიაზე მკვიდრი მოსახლეობა არ ფიქსირდება.	მონაცემი არ არის
შესრულების სტანდარტი 8: კულტურული მემკვიდრეობა	**კულტურული მემკვიდრეობა:** პროექტის მიმდებარე ტერიტორიაზე კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები ან რესურსები არ მოიპოვება; ოპერირების ფაზაში მათზე რაიმე	მონაცემი არ არის

	სახის გავლენა არ გამოვლენილა. ოპერირების პროცედურები ითვალისწინებს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის მოთხოვნებს და მოიცავს „შემთხვევითი აღმოჩენების პროცედურას“ (Chance Find Procedure) შესაძლო არქეოლოგიური თუ კულტურული ფასეულობების გამოვლენის შემთხვევებისთვის.	

7.2.2 ევროპის საინვესტიციო ბანკის (EIB) გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტების (2022) შესაბამისობა

ევროპის საინვესტიციო ბანკის (EIB) გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტი	**შპს ,,AGD''-ის შესაბამისობის შეჯამება**	**შესაბამისობის სტატუსი**
სტანდარტი 1: გარემოსდაცვითი და სოციალური ზემოქმედება და რისკები	შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ინარჩუნებს გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემას (ESMS), რომელსაც მხარს უჭერს გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის გეგმა (ESAP), ESG რისკის შეფასება, მატერიალურობის შეფასება, შიდა და გარე აუდიტის პროცესები და რეგულარული მენეჯმენტის ანგარიშგება. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკები იდენტიფიცირდება, კონტროლდება და ინტეგრირდება ოპერატიული გადაწყვეტილებების მიღებისა და სამეთვალყურეო საბჭოს ზედამხედველობის პროცესში.	სრული შესაბამისობა
სტანდარტი 2: დაინტერესებული მხარეების ჩართულობა	კომპანია დაინტერესებულ მხარეებთან ჩართულობას ახორციელებს ფორმალური ჩართულობის გეგმის, საჩივრების განხილვის მექანიზმის, საზოგადოებასთან კომუნიკაციის არხების და ESG და გარემოსდაცვითი მონიტორინგის ინფორმაციის გასაჯაროების გზით. 2025 წლის განმავლობაში, შპს „AGD“-მ შეინარჩუნა რეგულარული კომუნიკაცია ადგილობრივ თემებთან და დააკმაყოფილა საზოგადოების მოთხოვნები დადგენილი ჩართულობის მექანიზმების მეშვეობით. ეს მოიცავდა ლახამის საბავშვო ბაღის მხარდაჭერას მისი ახალი შენობისთვის საგანმანათლებლო სათამაშოების მიწოდებით, რაც ხელს უწყობდა სასწავლო გარემოს გაუმჯობესებას და აჩვენებდა კომპანიის ერთგულებას ადგილობრივი საზოგადოების კეთილდღეობისა და მდგრადი სოციალური განვითარების მიმართ.	სრული შესაბამისობა
სტანდარტი 3: რესურსების ეფექტურობა და დაბინძურების პრევენცია	შპს „AGD“ მართავს განახლებადი ჰიდროელექტროსადგურებს და ახორციელებს კონტროლს რესურსების ეფექტურობის, ნარჩენების მართვის, სახიფათო ნარჩენების დამუშავების, ჩამდინარე წყლების მართვის, დაღვრის პრევენციისა და სათბურის გაზების	სრული შესაბამისობა

	ემისიების თვალყურის დევნების მიმართულებით. 2025 წელს სასმელი წყლის აღრიცხვამ და გარემოსდაცვითი მონიტორინგის უწყვეტმა სისტემამ გააძლიერა რესურსების მართვისა და დაბინძურების პრევენციის პრაქტიკა.	
სტანდარტი 4: ბიომრავალფეროვნება და ეკოსისტემები	კომპანია ახორციელებს წყლის ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგს, ეკოლოგიური ნაკადის მართვას, ეროზიის პრევენციას, თევზსავალი ფუნქციონირებს, ყავისფერი კალმახის ყოველწლიურ შევსებას და რეაბილიტირებულ ტერიტორიებზე დარგული მცენარეულობის მოვლა-პატრონობას. მონიტორინგის შედეგებმა აჩვენა ყავისფერი კალმახის პოპულაციის 25%-იანი ზრდა მონიტორინგის ქვეშ მყოფ მდინარის მონაკვეთში. შეძენილია ელექტრო ინფრასტრუქტურისთვის განკუთვნილი ფრინველების გადამტანი მოწყობილობები, რომელთა მონტაჟი დაგეგმილია 2026 წელს, ხელსაყრელი გარემოებების არსებობის შემთხვევაში, უსაფრთხო და ეფექტური მონტაჟისა და განხორციელების უზრუნველსაყოფად.	სრული შესაბამისობა
სტანდარტი 5: კლიმატის ცვლილება	შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' კლიმატური რისკების მართვასა და სათბური აირების (GHG) შემცირების კომპონენტს აინტეგრირებს თავის ESMS-ში, კლიმატის სტრატეგიაში, ნულოვანი ემისიების გარდამავალ გეგმასა და ESG მმართველობის ჩარჩოში. ოპერაციული მონიტორინგის სისტემების მეშვეობით კომპანია აკონტროლებს კლიმატურ რისკებს (ჰიდროლოგიური ცვალებადობა, წყალდიდობა, ეროზია და გეოლოგიური არამდგრადობა). გარდა ამისა, ახორციელებს Scope 1, 2, 3 და თავიდან არიდებული ემისიების აღრიცხვასა და საჯაროობას, რაც დასტურდება გარე ESG აუდიტით. კომპანიამ აიღო ვალდებულება, რომ 2050 წლისთვის მიაღწიოს ოპერირების ემისიების ნულოვან მაჩვენებელს, ხოლო კლიმატთან დაკავშირებული ზედამხედველობა ინტეგრირებულია სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხიმგებლობებში.	სრული შესაბამისობა
სტანდარტი 6: იძულებითი განსახლება	არ გამოიყენება ოპერირების ფაზაში.	მონაცემი არ არის
სტანდარტი 7: მოწყვლადი ჯგუფების უფლებები და ინტერესები	შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' შრომით, ადამიანის უფლებათა და თემთან ურთიერთობის პრაქტიკაში ნერგავს არადისკრიმინაციისა და თანაბარი შესაძლებლობების პრინციპებს. კომპანია აკონტროლებს გენდერულ და ინკლუზიის	სრული შესაბამისობა

	ინდიკატორებს და ახორციელებს ისეთ პრაქტიკას, რომელიც გამორიცხავს ნეგატიურ გავლენას მოწყვლად ჯგუფებზე. ჰესის ტერიტორიაზე მკვიდრი მოსახლეობა არ ფიქსირდება.	
სტანდარტი 8: შრომითი უფლებები და სამუშაო პირობები	კომპანიაში მოქმედებს წერილობითი შრომითი ხელშეკრულებები, პერსონალის მართვის პროცედურები, შიდა საჩივრების არხები, თანამშრომელთა გადამზადების პროგრამები და შრომის უსაფრთხოების (OHS) კონტროლი. ხელფასები კონკურენტუნარიანია საქართველოს ჰიდროენერგეტიკის სექტორში. შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ასევე აფინანსებს თანამშრომელთა ოჯახის წევრების ჯანმრთელობის დაზღვევის ღირებულების დაახლოებით 70%-ს. 2025 წელს ბავშვთა შრომის, იძულებითი შრომის, დისკრიმინაციის ან შრომითი დავების შემთხვევები არ დაფიქსირებულა.	სრული შესაბამისობა
სტანდარტი 9: ჯანმრთელობა, უსაფრთხოება და დაცვა	შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის (OHS) მართვის სისტემას ახორციელებს, რომელიც მოიცავს რისკების შეფასებას, პერსონალის გადამზადებას, საგანგებო მზადყოფნას, ინდივიდუალური დაცვის საშუალებების (PPE) გამოყენებას, ინფრასტრუქტურის უსაფრთხოების კონტროლსა და მოსახლეობის უსაფრთხოების ზომებს. აღნიშნული პრაქტიკა უზრუნველყოფს ოპერირების ფაზაში პროფესიული და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების რისკების პრევენციას.	სრული შესაბამისობა
სტანდარტი 10: კულტურული მემკვიდრეობა	პროექტის მიმდებარე ტერიტორიაზე კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები არ მოიპოვება. შესაძლო არქეოლოგიური ან კულტურული ფასეულობების აღმოჩენის შემთხვევების მართვისთვის დანერგილია „შემთხვევითი აღმოჩენების პროცედურა".	მონაცემი არ არის
სტანდარტი 11: შუამავლური ფინანსები	კომპანია მართავს მოდინებაზე არსებულ ჰიდროელექტროსადგურებს, რის გამოც მასზე არ ვრცელდება EIB-ის მე-11 გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტის მოთხოვნები.	მონაცემი არ არის

7.2.3 გლობალური ანგარიშგების ინიციატივის შესაბამისობა

GRI სტანდარტი / პრინციპი	შპს ,,AGD''-ის შესაბამისობის შეჯამება	შესაბამისობის სტატუსი
GRI 2: ზოგადი ინფორმაციის გასაჯაროება	შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' ESG ანგარიშგება მოიცავს ინფორმაციის გასაჯაროების ორგანიზაციული სტრუქტურის, მმართველობის ჩარჩოს, ESG ზედამხედველობაზე პასუხისმგებლობების, პოლიტიკის, დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობის პრაქტიკის, ოპერირების საზღვრებისა და ანგარიშგების ფარგლების შესახებ. კომპანია ESG-თან დაკავშირებულ ინფორმაციას საჯაროდ ხელმისაწვდომს ხდის ყოველწლიური ESG ანგარიშგებისა და კორპორაციული კომუნიკაციის არხების მეშვეობით.	სრული შესაბამისობა
GRI 3: არსებითი თემები	კომპანია პერიოდულად ატარებს მატერიალურობის შეფასებას და არსებით ESG რისკებსა და პრიორიტეტებს აინტეგრირებს თავის ESG მართვის ჩარჩოში, რისკების შეფასების პროცესებსა და მდგრადი განვითარების ანგარიშგების პრაქტიკაში.	სრული შესაბამისობა
GRI 302 / 305: ენერგია და ემისიები	შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ახორციელებს სათბური აირების Scope 1, Scope 2 და Scope 3 ემისიების, არიდებული ემისიებისა და ოპერირების ენერგეტიკული მაჩვენებლების მონიტორინგსა და საჯაროობას. ემისიების შემცირების მიზნები და კლიმატთან დაკავშირებული ინიციატივები ინტეგრირებულია კომპანიის მდგრადი განვითარებისა და კლიმატის მართვის მიდგომაში.	სრული შესაბამისობა
GRI 303: წყალი და ჩამდინარე წყლები	წყლის მოხმარება, ჩამდინარე წყლების მართვა და ეკოლოგიური ხარჯის მოთხოვნები კონტროლდება ოპერირების და სანებართვო პირობების შესაბამისად. ვინაიდან ობიექტი წარმოადგენს მოდინებაზე მომუშავე ჰიდროელექტროსადგურს, ელექტროენერგიის გამომუშავებისთვის გამოყენებული წყალი ტურბინის მუშაობის შემდეგ უბრუნდება მდინარეს შეუმცირებლად . სასმელი წყლის მოხმარება აღირიცხება და კონტროლდება მრიცხველების მეშვეობით, ხოლო გამწმენდი ნაგებობიდან ჩაშვებული გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების ხარისხი ექვემდებარება რეგულარულ ტესტირებას მოქმედ მარეგულირებელ მოთხოვნებთან შესაბამისობის დასადასტურებლად.	სრული შესაბამისობა
GRI 304: ბიომრავალფეროვნება	კომპანია ახორციელებს წყლის ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის პროგრამებს, ეკოლოგიური ხარჯის მართვას, მდინარის კალმახის პოპულაციის აღდგენის ღონისძიებებს, თევზსავალის	სრული შესაბამისობა

	ფუნქციონირებას, ეროზიის პრევენციის ზომებსა და ავიფაუნის დაცვის ინიციატივებს. ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის შედეგები საჯაროდ ხელმისაწვდომია ESG ანგარიშგების მექანიზმების მეშვეობით.	
GRI 306: ნარჩენები	ნარჩენების წარმოქმნის, სეგრეგაციის, შენახვის, გადაცემისა და განთავსების პრაქტიკა ხორციელდება მოქმედი საკანონმდებლო მოთხოვნებისა და ნარჩენების მართვის გეგმების შესაბამისად. სახიფათო ნარჩენების მართვა უზრუნველყოფილია ლიცენზირებულ მესამე მხარე მომსახურების მომწოდებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებების მეშვეობით.	სრული შესაბამისობა
GRI 401 / 403: დასაქმება და შრომის უსაფრთხოება და ჯანმრთელობის დაცვა	ESG ინფორმაციის საჯაროობა მოიცავს სამუშაო ძალის შემადგენლობას, შრომითი რესურსების მართვის პრაქტიკას, თანამშრომელთა ტრენინგებს, შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის ზომებს, საჩივრების განხილვის მექანიზმებსა და თანამშრომელთა კეთილდღეობის ინიციატივებს, მათ შორის, ოჯახის ჯანმრთელობის დაზღვევის თანადაფინანსებას.	სრული შესაბამისობა
GRI 413: ადგილობრივი თემები	კომპანია ასაჯაროებს დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობის აქტივობებს, საჩივრების მართვის პროცესებსა და თემის განვითარებაში ინვესტირების ინიციატივებს, მათ შორის, სოფელ ლახამში ადგილობრივი ინფრასტრუქტურისა და საგანმანათლებლო პროექტების მხარდაჭერას. შპს „AGD“ ასევე პრიორიტეტს ანიჭებს ადგილობრივების დასაქმებასა და ადგილობრივი საქონლისა თუ მომსახურების შესყიდვას (შესაძლებლობის ფარგლებში), რითაც ხელს უწყობს ადგილობრივ ეკონომიკურ განვითარებასა და თემთან ურთიერთობას.	სრული შესაბამისობა

7.2.4 კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაციის გასაჯაროება და რეკომენდაციებთან შესაბამისობა

TCFD-ის სვეტი	შპს ,,AGD''-ის შესაბამისობის შეჯამება	შესაბამისობის სტატუსი
მმართველობა	კლიმატთან დაკავშირებულ რისკებს, შესაძლებლობებსა და ESG საქმიანობის საკითხებს ზედამხედველობას უწევს სამეთვალყურეო საბჭო და ისინი ინტეგრირებულია კორპორაციული მმართველობისა და სტრატეგიული გადაწყვეტილების მიღების პროცესებში. ESG-თან დაკავშირებული ანგარიშგება რეგულარულად ხორციელდება მენეჯმენტისა და მმართველობითი სტრუქტურების მეშვეობით, რაც ხელს უწყობს კლიმატთან დაკავშირებული საქმიანობის, რისკების მართვისა და მდგრადი განვითარების მიზნების ზედამხედველობას.	სრული შესაბამისობა
სტრატეგია	შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ახდენს კლიმატთან დაკავშირებული იმ რისკებისა და შესაძლებლობების იდენტიფიცირებასა და შეფასებას, რომლებიც რელევანტურია ჰიდროენერგეტიკული ოპერაციებისთვის, ინფრასტრუქტურის მდგრადობისა და გრძელვადიანი მდგრადი განვითარების მაჩვენებლებისთვის. კლიმატთან დაკავშირებული ფაქტორები ინტეგრირებულია ოპერირების დაგეგმვაში, გარემოსდაცვით მართვასა და სტრატეგიული გადაწყვეტილების მიღების პროცესებში. აღნიშნულ ძალისხმევას დამატებით მხარს უჭერს სპეციალური სტრატეგიული დოკუმენტები, მათ შორის: კლიმატის სტრატეგია, ნულოვანი ემისიების გარდამავალი გეგმა და „მდგრადი განვითარებისა და ემისიების შემცირების გეგმა", რომლებიც განსაზღვრავენ კომპანიის გრძელვადიან კლიმატურ მიზნებს, ემისიების შემცირების პრიორიტეტებსა და ვალდებულებებს მდგრადი განვითარების მიმართულებით. გარდა ამისა, გრძელვადიანი ოპერირების მდგრადობისა და კლიმატთან დაკავშირებული გავლენის შესაფასებლად, კომპანიამ ჩაატარა კლიმატური სცენარების ანალიზი აღიარებული კლიმატური პროგნოზების, მათ შორის RCP 6.0 სცენარების გამოყენებით.	სრული შესაბამისობა
რისკების მართვა	კლიმატთან დაკავშირებული რისკები ინტეგრირებულია კომპანიის ESG რისკების შეფასებისა და საწარმოს რისკების მართვის (ERM) ჩარჩოებში. კლიმატური ფიზიკური და გარდამავალი რისკები პერიოდულად გადაიხედება გარემოსდაცვითი მონიტორინგის, მატერიალურობის შეფასებებისა და ოპერირების რისკების მართვის პროცესების მეშვეობით. კლიმატის ადაპტაციისა და მედეგობის ფაქტორები გათვალისწინებულია	სრული შესაბამისობა

	გარემოსდაცვით მართვასა და ინფრასტრუქტურის დაგეგმვის ღონისძიებებში.	
მაჩვენებლები და მიზნები	შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ყოველწლიური ESG ანგარიშგების პროცესების მეშვეობით ახორციელებს Scope 1, Scope 2 და Scope 3 სათბური აირების ემისიების, არიდებული ემისიებისა და კლიმატთან დაკავშირებული ESG ინდიკატორების მონიტორინგსა და გასაჯაროებას. კომპანიამ განსაზღვრა ემისიების შემცირების მიზნები და შეიმუშავა ნულოვანი ემისიების გარდამავალი გეგმა, რომელიც ხელს უწყობს გრძელვადიან დეკარბონიზაციასა და კლიმატთან დაკავშირებული საქმიანობის გაუმჯობესებას. კლიმატთან დაკავშირებული მონიტორინგი, რესურსების ეფექტურობა და გარემოსდაცვითი საქმიანობის ღონისძიებები რეგულარულად გადაიხედება, როგორც კომპანიის მდგრადი განვითარების ვალდებულებების ნაწილი.	სრული შესაბამისობა

7.2.5 გაეროს გლობალური შეთანხმების პრინციპებთან შესაბამისობა

UNGC-ის პრინციპების სფერო	შპს ,,AGD''-ის შესაბამისობის შეჯამება	შესაბამისობის სტატუსი
ადამიანის უფლებები	შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ახორციელებს ადამიანის უფლებათა დაცვის პოლიტიკას, ადამიანის უფლებათა სათანადო გულმოდგინების პროცედურას, შიდა საჩივრების განხილვის მექანიზმებსა და მიწოდების ჯაჭვის უსაფრთხოების ზომებს, რაც ხელს უწყობს ადამიანის უფლებათა დაცვას მის ოპერირების საქმიანობასა და კონტრაქტორების მართვის პროცესებში. ადამიანის უფლებებთან დაკავშირებული ფაქტორები ინტეგრირებულია შრომითი რესურსების მართვისა და მომწოდებლების ზედამხედველობის პრაქტიკაში. 2025 წელს ადამიანის უფლებების დარღვევის ან ამ მიმართულებით საჩივრების არცერთი შემთხვევა არ დაფიქსირებულა.	სრული შესაბამისობა
შრომითი სტანდარტები	კომპანია უზრუნველყოფს წერილობით შრომით ხელშეკრულებებს, დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულებებს, შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის ზომებს, პერსონალის სასწავლო პროგრამებსა და კონკურენტულ სახელფასო განაკვეთებს საქართველოს ჰიდროენერგეტიკის სექტორში. შპს „AGD“ თანადაფინანსებით ფარავს თანამშრომელთა ოჯახის ჯანმრთელობის დაზღვევის დაახლოებით 70%-ს და შესაძლებლობის ფარგლებში პრიორიტეტს ანიჭებს ადგილობრივების დასაქმებას. 2025 წელს ბავშვთა შრომის, იძულებითი შრომის, დისკრიმინაციის ან შრომითი დავების არცერთი ფაქტი არ გამოვლენილა.	სრული შესაბამისობა
გარემო	შპს „AGD“ ახორციელებს გარემოსდაცვითი და წყლის ბიომრავალფეროვნების მართვის	სრული შესაბამისობა

	ღონისძიებებს, მათ შორის: ეკოლოგიური ხარჯის შენარჩუნებას, თევზსავალის ფუნქციონირებას, მდინარის კალმახის ყოველწლიურ აღდგენას, ჩამდინარე წყლების ხარისხის მონიტორინგს, ნარჩენების მართვის კონტროლსა და კლიმატთან დაკავშირებული რისკების მართვის პრაქტიკას. კომპანია ახდენს Scope 1, Scope 2 და Scope 3 სათბური აირების (GHG) ემისიების მონიტორინგსა და გასაჯაროებას და მონაწილეობს გაეროს გლობალური შეთანხმების კლიმატური ამბიციის აჩქარების ინიციატივებში. გარემოსდაცვითი მონიტორინგისა და ESG საქმიანობის მონაცემები საჯაროდ ხელმისაწვდომია ყოველწლიური ESG ანგარიშგების მეშვეობით.	
ანტიკორუფციული საქმიანობა	კომპანია უზრუნველყოფს ქცევის კოდექსის, შესაბამისობის პოლიტიკის, მხილების მექანიზმისა და შიდა მმართველობითი პროცედურების ფუნქციონირებას, რომლებიც მიზნად ისახავს ქრთამისა და კორუფციის პრევენციას, ასევე არაეთიკური ბიზნეს პრაქტიკის აღკვეთას. ESG და შესაბამისობის მოთხოვნები ასევე მიეწოდებათ მომწოდებლებსა და კონტრაქტორებს მათი მართვის პროცესების მეშვეობით.	სრული შესაბამისობა

7.2.6 საქართველოს ეროვნული კანონმდებლობისა და ენერგეტიკული გაერთიანების ვალდებულებებთან შესაბამისობა

სამართლებრივი/პოლიტიკის სფერო	**შპს ,,AGD''-ის შესაბამისობის შეჯამება**	**შესაბამისობის სტატუსი**
გარემოს დაცვა და ნებართვების გაცემა	შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი“ ახორციელებს გარემოსდაცვითი მართვის ღონისძიებებს მოქმედი საქართველოს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის, გარემოსდაცვითი ნებართვის პირობებისა და ოპერირების მონიტორინგის მოთხოვნების შესაბამისად. შესაბამისობა უზრუნველყოფილია ESMS-ის, ESAP-ის იმპლემენტაციის, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის პროგრამების, მარეგულირებლის მიერ მოთხოვნილი ანგარიშგებისა და ოპერირების კონტროლის მექანიზმების მეშვეობით, რომლებიც უკავშირდება ბიომრავალფეროვნებას, ეკოლოგიური ხარჯის მართვას, ჩამდინარე წყლებს, ჰაერის ხარისხსა და გარემოსდაცვითი უსაფრთხოების ზომებს. 2025 წელს გარემოსდაცვითი მოთხოვნების შეუსაბამობის, სანქციების ან ჯარიმების არცერთი შემთხვევა არ დაფიქსირებულა.	სრული შესაბამისობა
ნარჩენებისა და სახიფათო ნარჩენების მართვა	ნარჩენების მართვის საქმიანობა ხორციელდება საქართველოს ნარჩენების მართვის კოდექსისა და მასთან დაკავშირებული მარეგულირებლის მოთხოვნების შესაბამისად. კომპანია უზრუნველყოფს ნარჩენების სეგრეგაციის),	სრული შესაბამისობა

	დროებითი შენახვის, გადაცემისა და განთავსების პროცედურებს, მათ შორის, სახიფათო ნარჩენების მართვას ლიცენზირებული მესამე მხარის კონტრაქტორების მეშვეობით. შემუშავებულია, სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ დამტკიცებულია და იმპლემენტაციის პროცესშია ნარჩენების მართვის 2025-2027 წლების გეგმა.	
წყლის რესურსების მართვა და ჩამდინარე წყლების შესაბამისობა	წყლის გამოყენებისა და ჩამდინარე წყლების მართვის პრაქტიკა ხორციელდება ნებართვის პირობებისა და მოქმედი საკანონმდებლო მოთხოვნების შესაბამისად. ეკოლოგიური ნაკადის მოთხოვნები მუდმივად კონტროლდება, ხოლო ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობიდან გამოყოფილი გაწმენდილი ჩამდინარე წყლები რეგულარულად გადის ხარისხის შემოწმებას მარეგულირებელი სტანდარტების დაცვის დასადასტურებლად.	სრული შესაბამისობა
შრომითი ურთიერთობები, შრომის უსაფრთხოება და ჯანმრთელობის დაცვა	შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ახორციელებს შრომით და შრომის უსაფრთხოების პრაქტიკას საქართველოს შრომის კოდექსისა და ოფიციალური შრომის უსაფრთხოების კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანია უზრუნველყოფს შრომითი ხელშეკრულებების გაფორმებას, OHS (შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის) პროცედურების დანერგვას, პერსონალის სასწავლო პროგრამების განხორციელებას, ინციდენტების შესახებ შეტყობინების მექანიზმების არსებობასა და სამუშაო ადგილზე უსაფრთხოების კონტროლს. საანგარიშგებო პერიოდში მნიშვნელოვანი მარეგულირებელი დარღვევები ან იძულებითი აღსრულების ღონისძიებები არ გამოვლენილა.	სრული შესაბამისობა
საზოგადოების მონაწილეობა და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა	დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობისა და საჩივრების მართვის პრაქტიკა ხორციელდება საზოგადოების მონაწილეობისა და გარემოსდაცვითი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის სფეროში საქართველოს საკანონმდებლო მოთხოვნების შესაბამისად, ორჰუსის კონვენციითა და ენერგეტიკული გაერთიანების ვალდებულებებით გათვალისწინებული პრინციპების ჩათვლით. ESG და გარემოსდაცვითი მონიტორინგის ინფორმაცია საჯაროდ ხელმისაწვდომია კომპანიის ანგარიშგებისა და საკომუნიკაციო მექანიზმების მეშვეობით.	სრული შესაბამისობა
კლიმატური ვალდებულებები და ენერგეტიკული გაერთიანების მოთხოვნები	განახლებადი ჰიდროენერგიის გამომუშავების, სათბური აირების მონიტორინგისა და კლიმატთან დაკავშირებული ESG ანგარიშგების მეშვეობით, შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი" წვლილს შეიტანს პარიზის შეთანხმებითა და შესაბამისი ენერგეტიკული	სრული შესაბამისობა

	გაერთიანების ვალდებულებებით ნაკისრი საქართველოს კლიმატური მიზნების შესრულებაში. კომპანია ახორციელებს Scope 1, Scope 2 და Scope 3 ემისიების მონიტორინგს და შემუშავებული აქვს ნულოვანი ემისიების გარდამავალი გეგმა, რომელიც მხარს უჭერს დეკარბონიზაციის გრძელვადიან მიზნებს.	
ბიომრავალფეროვნება და ბუნებრივი რესურსების დაცვა	ბიომრავალფეროვნების მართვის საქმიანობა, მათ შორის, ეკოლოგიური ხარჯის შენარჩუნება, თევზსავალის ფუნქციონირება, ნაკადულის კალმახის მარაგების აღდგენა, ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებები, ავიფაუნის დაცვის ინიციატივები და ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის პროგრამები, ხელს უწყობს საქართველოს მოქმედი გარემოსდაცვითი და ბიომრავალფეროვნების დაცვის მოთხოვნების შესრულებას.	სრული შესაბამისობა

7.3 კარგი პრაქტიკა და სექტორული ლიდერობა

მოქმედი საკანონმდებლო და საერთაშორისო მოთხოვნების დაცვის გარდა, შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' განახორციელა რამდენიმე ნებაყოფლობითი ESG ინიციატივა, რომლებიც აჩვენებენ პროაქტიულ მდგრადობის მართვას, გამჭვირვალობას და სექტორულ ლიდერობას საქართველოს განახლებადი ენერგიის სექტორში.

1. **ESG-ის ნებაყოფლობითი გარე აუდიტი** – შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' ნებაყოფლობით დაუკვეთა და საჯაროდ გამოაქვეყნა დამოუკიდებელი გარე ESG აუდიტის ანგარიში, რაც ადასტურებს მის ერთგულებას გამჭვირვალობის, ანგარიშვალდებულებისა და მუდმივი გაუმჯობესებისადმი, რაც სცილდება მხოლოდ სავალდებულო მოთხოვნების შესრულების ფარგლებს.
2. **S&P Global CSA-ის შეფასება**– შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' მონაწილეობა მიიღო S&P Global-ის კორპორაციული მდგრადობის შეფასებაში (CSA) და ელექტროენერგეტიკული კომპანიების ქვესექტორში დარგობრივ საშუალო მაჩვენებელზე გაცილებით მაღალი ქულა მოიპოვა, რაც ადასტურებს ძლიერ ESG მაჩვენებლებს გლობალურად, სექტორის სხვა წარმომადგენლებთან შედარებით.
3. **გამჭვირვალე ESG ანგარიშგება და საჯაროობა** – კომპანია საჯაროდ აქვეყნებს ESG ანგარიშებს, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის შედეგებს, კლიმატთან დაკავშირებულ გეგმებსა და დამოუკიდებელი გარე ESG აუდიტის ანგარიშს. 2025 წელს შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტმა'' ასევე წარადგინა თავისი პირველი ანგარიში პროგრესის შესახებ (CoP) გაეროს გლობალური შეთანხმების ფარგლებში.
4. **კლიმატის მოწინავე მმართველობა და ემისიების გამჭვირვალობა** – შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტს'' აქვს კლიმატის სტრატეგია, მდგრადი განვითარებისა და ემისიების შემცირების გეგმა და ნულოვანი ემისიების გარდამავალი გეგმა, ასევე ახორციელებს სათბური აირების ემისიების მონაცემების ნებაყოფლობით ვერიფიკაციას.
5. **გარემოსდაცვითი მონიტორინგის ციფრული სისტემები** – კომპანია იყენებს ეკოლოგიური ხარჯის ავტომატიზებულ მონიტორინგის სისტემებს, რაც უზრუნველყოფს უწყვეტ კონტროლს რეალურ დროში და გარემოსდაცვითი მოთხოვნების შესაბამისობის გამჭვირვალე მართვას.

6. **მეცნიერულ საფუძვლებზე დაფუძნებული ბიომრავალფეროვნების მართვა** – შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ახორციელებს ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგს, ნაკადულის კალმახის მარაგების ყოველწლიურ აღდგენას, თევზსავალის ფუნქციონირებასა და ჰაბიტატის აღდგენის ღონისძიებებს. მონიტორინგის შედეგებმა დაადასტურა, რომ 2025 წლის განმავლობაში ნაკადულის კალმახის პოპულაცია 25%-ზე მეტით გაიზარდა.
7. **ESG მოთხოვნების ინტეგრირება მიწოდების ჯაჭვის მართვაში** – ESG საკითხები ინტეგრირებულია მომწოდებლებისა და კონტრაქტორების მართვის პროცესებში ESG სკრინინგის, სახელშეკრულებო ვალდებულებებისა და მომწოდებლის ქცევის კოდექსის დანერგვის გზით.
8. **გენდერული ინკლუზიის ხელშეწყობა** – კომპანია ხელს უწყობს გენდერულ ინკლუზიას ESG-ის წამყვან პოზიციებზე ქალთა მონაწილეობისა და გაეროს გლობალური შეთანხმების პროგრამაში — მიზნობრივი გენდერული თანასწორობის აქსელერატორი — ჩართულობის გზით.
9. **დასაქმებულთა კეთილდღეობისა და ოჯახის მხარდაჭერის ღონისძიებები** – შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' უზრუნველყოფს კონკურენტუნარიან ანაზღაურებას, დასაქმებულთა კეთილდღეობაზე მიმართულ ღონისძიებებს და თანამშრომელთა ოჯახის წევრების ჯანმრთელობის დაზღვევის ღირებულების დაახლოებით 70%-იან თანადაფინანსებას.
10. **ადგილობრივი თემის კეთილდღეობის მხარდაჭერა** – 2025 წლის განმავლობაში კომპანიამ მხარი დაუჭირა ადგილობრივი თემის ინიციატივებს, მათ შორის, დახმარება გაუწია ლახამის საბავშვო ბაღს მისი ახალი შენობისთვის სასწავლო-საგანმანათლებლო მასალების მიწოდების გზით.

ეს ინიციატივები აჩვენებს შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' პროაქტიულ ერთგულებას, სავალდებულო შესაბამისობის მოთხოვნების მიღმა
შექმნას დადებითი გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი ზემოქმედება.

7.4 რეკომენდაციები გაუმჯობესებისთვის

მიუხედავად იმისა, რომ აუდიტის დროს არსებითი ხასიათის შეუსაბამობები არ გამოვლენილა, შემდეგი რეკომენდაციები - საკონსულტაციო ხასიათისაა და არა მაკორექტირებელი - მიზნად ისახავს შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' ESG მართვის სისტემებისა და პრაქტიკის სიმწიფის, თანმიმდევრულობისა და გრძელვადიანი ეფექტურობის კიდევ უფრო გაძლიერებას.

შპს „ავსტრია ჯორჯიან დეველოპმენტის'' ESG ჩარჩოს შემდგომი განმტკიცებისა და ლიდერის პოზიციის შენარჩუნების მიზნით, რეკომენდებულია შემდეგი გაუმჯობესების ღონისძიებების გატარება:

1. **მომწოდებელთა ESG რისკების შეფასების პროცესების შემდგომი ფორმალიზება** – მომწოდებელთა ESG რისკების შეფასების და კატეგორიზაციის უფრო სტრუქტურირებული მეთოდოლოგიის შემუშავება, თანმიმდევრული ESG სათანადო გულმოდგინების შემოწმების და კონტრაქტორთა ზედამხედველობის უზრუნველსაყოფად.
2. **საგანგებო სიტუაციებისთვის მზადყოფნის პრაქტიკის გაძლიერება** – პერიოდული პრაქტიკული საგანგებო რეაგირების სწავლებების ჩატარება ოპერაციული საგანგებო

სცენარების მიხედვით, რაც მოიცავს ხანძარს, ევაკუაციას, ტრავმებზე რეაგირებასა და ნივთიერებების დაღვრაზე რეაგირებას.

3. **სახიფათო შემთხვევების (Near-Miss) ანგარიშგების პრაქტიკის გაძლიერება** – არსებული შრომის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების მართვის სისტემის ფარგლებში, სახიფათო შემთხვევების შესახებ სისტემატური შეტყობინების შემდგომი წახალისება, რათა ხელი შეეწყოს საფრთხეების ადრეულ იდენტიფიცირებას და რისკების პრევენციულ მართვას.
4. **თანამშრომელთა საქმიანობის შეფასების სტრუქტურირებული სისტემის დანერგვა** – თანამშრომელთა საქმიანობის შეფასების ყოველწლიური ოფიციალური პროცესის შემოღება, რომელიც დაკავშირებული იქნება კომპეტენციების განვითარებასთან, ტრენინგების ეფექტიანობის შეფასებასთან და სამუშაო ძალის განვითარების დაგეგმვასთან.
5. **სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე მრავალფეროვნების შემდგომი გაძლიერება** – სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე მრავალფეროვნების შემდგომი გაძლიერება საბჭოს შემადგენლობაში ქალთა წარმომადგენლობის ჩართვის გზით, კომპანიის საბჭოს მრავალფეროვნების პოლიტიკისა და ინკლუზიური მმართველობის მიზნების შესაბამისად.

7.5 საბოლოო დასკვნები

ESG აუდიტმა დაადასტურა, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტი'' ინარჩუნებს მწყობრ და კარგად სტრუქტურირებულ ESG მართვის ჩარჩოს, რომელიც სრულ შესაბამისობაშია მოქმედ საერთაშორისო სტანდარტებსა და საქართველოს მარეგულირებელ მოთხოვნებთან. კომპანია უზრუნველყოფს გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობითი, შრომის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, კლიმატისა და ბიომრავალფეროვნების ასპექტების ეფექტურ ინტეგრაციას თავის ოპერაციულ და მართვის სისტემებში.

შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' ESG საქმიანობის ეფექტიანობა კიდევ უფრო ძლიერდება ნებაყოფლობითი ინიციატივებისა და საერთაშორისო ინდუსტრიული პრაქტიკის დანერგვით, რაც მოიცავს გარე ESG აუდიტს, კლიმატის მართვის ღონისძიებებს, ბიომრავალფეროვნების დაცვის პროგრამებს, გამჭვირვალე ESG ანგარიშგებასა და დაინტერესებულ მხარეთა პროაქტიულ ჩართულობას. ამასთანავე, ინვესტორების მხრიდან მიმდინარე ზედამხედველობა, შიდა მონიტორინგი და გარე შეფასებები მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს კომპანიის უწყვეტ გაუმჯობესებასა და ანგარიშვალდებულებას.

საერთო ჯამში, შეფასება ცხადყოფს, რომ შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტს“ მყარი პოზიცია აქვს იმისთვის, რომ შეინარჩუნოს და კიდევ უფრო განამტკიცოს თავისი როლი, როგორც პასუხისმგებლიანმა და მდგრად განვითარებაზე ორიენტირებულმა ოპერატორმა საქართველოს განახლებადი ენერგიის სექტორში.

8. დანართები

1. **გარე ESG აუდიტის ტექნიკური დავალება**

გარე ESG აუდიტის ტექნიკური დავალ,

2. **შპს ,,ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' განხილული დოკუმენტების სია**

კატეგორია	დოკუმენტები
მართვის გეგმები	გარემოსდაცვითი და სოციალური სამოქმედო გეგმა, ნარჩენების მართვის გეგმა, დაბინძურების პრევენციის განხორციელების გეგმა, ეკოლოგიური მართვის გეგმა, შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის მართვის გეგმა, მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების გეგმა, ეროზიის კონტროლისა და სტაბილიზაციის გეგმა, საგანგებო სიტუაციებისთვის მზადყოფნისა და რეაგირების გეგმა, მოსახლეობასთან ურთიერთობის განხორციელების გეგმა, დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმა, საჩივრების მართვის გეგმა, მდგრადი განვითარებისა და ემისიების შემცირების გეგმა, ნულოვანი ემისიების გარდამავალი გეგმა, ცვლილებების მართვის გეგმა.
პროცედურები და კოდები	ქცევის კოდექსი, მომწოდებელთა ქცევის კოდექსი, ეთიკისა და შესაბამისობის დარღვევების შეტყობინების პროცედურა, დაღვრაზე რეაგირების პროცედურა, თევზსავალის ექსპლუატაციისა და მოვლა-პატრონობის პროცედურა, მინიმალური ეკოლოგიური ხარჯის გაშვების პროცედურა, შრომის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების ინციდენტებისა და სახიფათო შემთხვევების შეტყობინების პროცედურა, შრომის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების საგანგებო კომუნიკაციისა და შეტყობინების პროცედურა, კონტრაქტორთა წინასწარი ინსტრუქტაჟისა და ESG სტანდარტებთან შესაბამისობის პროცედურა, ნარჩენების დამუშავებისა და განთავსების პროცედურა, შემთხვევითი აღმოჩენების პროცედურა, ვიზიტორთა წინასწარი ინსტრუქტაჟის პროცედურა.
მონიტორინგი, კვლევები და ტექნიკური შეფასებები	ფიზიკური პარამეტრების კვლევა (ზამთრისა და ზაფხულის სეზონები), ბიომრავალფეროვნების კვლევა, წყლის ხარისხის მონიტორინგი, წყლის ბიომრავალფეროვნების კვლევა, გეოლოგიური კვლევა, ხმაურის დონის მონიტორინგი.
რეგისტრები, ჟურნალები და მონაცემთა ბაზები	ნებართვების მონაცემთა ბაზა, სოციალური პროექტების მონაცემთა ბაზა, გარემოსდაცვითი შემარბილებელი ღონისძიებების მონაცემთა ბაზა, დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობის ჟურნალი, საჩივრების ჟურნალი, მოთხოვნების ჟურნალი, ინციდენტების ჟურნალი ESG (გარემოსდაცვითი), ტრენინგების ჟურნალი, მაკორექტირებელი და პრევენციული

	ქმედებების (CAPA) რეესტრი, საკანონმდებლო მოთხოვნებისა და ნებართვების შესაბამისობის რეესტრი, აუდიტის დასკვნების რეესტრი, სათბურის აირების ემისიების რეესტრი.
ანგარიშები და საჯაროობა	ყოველთვიური ანგარიში, წლიური ESG ანგარიში, მდგრადი განვითარების ანგარიშგების არეალი, მატერიალურობის ანალიზი, პროსპექტი, ენერგიის მოხმარება, საბჭოს წევრთა უფლებამოსილების საშუალო ვადა.
პოლიტიკა	გარემოსდაცვითი პოლიტიკა, ადამიანის უფლებების დაცვის კორპორაციული პოლიტიკა, ESG პოლიტიკა, საბჭოს მრავალფეროვნების პოლიტიკა, შესაბამისობის პოლიტიკა, ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკა, ხელოვნური ინტელექტის გამოყენების პოლიტიკა, გენდერული თანასწორობის პოლიტიკა, ადამიანური რესურსების მართვის პოლიტიკა, მომხმარებელთა კმაყოფილებისა და ლოიალობის პოლიტიკა.
მმართველობითი და შესაბამისობის დოკუმენტები	ადამიანის უფლებების დაცვის სათანადო გულმოდგინება, კორპორაციული მართვის სახელმძღვანელო, საჯარო რეესტრი.

3. შპს „ავსტრიან ჯორჯიან დეველოპმენტის'' გარე ESG აუდიტის საკონტროლო სია

AGD LLC External ESG Audit Checklist.